

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De centrale bank in een markteconomie, door R.V. Roosa — Overzicht van de economische en financiële toestand van België bij het einde van de recessie — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE CENTRALE BANK IN EEN MARKTECONOMIE (1)

door Robert V. ROOSA,

Vice-President van de Federal Reserve Bank te New York.

Over de gehele wereld, in de soevereine landen zowel als in de gebieden die hun eigen nationaliteit willen grondvesten, is het bestaan van een centrale bank, vooral sedert de tweede wereldoorlog, een der kenmerken van de economische onafhankelijkheid geworden. Of de Staat zelf een democratie of dictatuur is, of zijn economie vrij of gereguleerd is, de behoefte aan een centrale bank, als een wel onderscheiden instelling in de overheidsstructuur en in de economie, wordt thans vanaf de eerste stadia van de economische ontwikkeling erkend.

Wat een centrale bank onontbeerlijk maakt in elk land dat zijn eigen economie tracht te ontwikkelen, is het verlangen een afzonderlijke eigen munt te bezitten en de noodzakelijkheid een of ander middel te vinden om haar volume te beperken. Alle andere bevoegdheden van een centrale bank, incl. haar diensten in binnen- en buitenland, als bankier van de overheid en als bank voor andere banken, vloeien voort uit dat algemene gemeenschappelijke doel. Binnen de institutionele structuur van haar eigen economie, kiest iedere centrale bank een eigen richting, om in het algemeen belang alle verdere mogelijke toepassingen van bevoegdheden en faciliteiten, belichaamd in die oorspronkelijke basisverantwoordelijkheid, aan te wenden.

Ondanks al de individuele verschillen in vorm, structuur en techniek, hebben de meeste centrale banken in de wereld in ruime mate ervaring en inzicht gemeen. Doch hiernaast bestaan er sommige

grondige en bestendige verschillen. De meest opvallende — en zelfs deze scheidingslijn is niet steeds scherp getrokken — komen tot uiting in de functie van de centrale banken in totalitaire Staten en in democratieën. In het algemeen zijn de centrale banken in dictaturen of geleide economieën ondergeschikte instrumenten die betalingsfaciliteiten in nationale munt verschaffen; ze zijn een soort boekhoudkundig controleorgaan voor de uitvoering van een nationaal plan. De centrale banken in de democratieën oefenen een ruimere invloed uit en bezitten een grotere graad van zelfstandigheid. Nochtans zijn zelfs de centrale banken van de ontwikkelde economieën van het « Westerse » type alleen onafhankelijk *binnen* en niet onafhankelijk *van* hun regeringen.

Het is belangwekkend af en toe de gemeenschappelijke doeleinden en beginselen van de centrale banken, die dichter bij de onze staan, na te gaan, ten einde een nieuw inzicht te verkrijgen in de moge-

(1) Dit artikel is grotendeels een herziene versie van een toespraak van de schrijver in december 1958 tijdens een reeks lezingen gegeven door verschillende Amerikaanse economen te Washington, onder de auspiciën van het Brookings Institution. In zijn oorspronkelijke vorm zal het, in de herfst, samen met andere lezingen in het Brookings Institution, verschijnen onder de titel : *Economics and the Policy Maker*. Sommige gedeelten van dit artikel vertonen eveneens veel gelijkenis met een ongetekend artikel over « Creeping Inflation », dat door de schrijver voor publikatie in het juninummer 1959 van de *Monthly Review* van de Federal Reserve Bank te New York werd opgesteld.

lijke band tussen een verantwoordelijk centrale-bankbeleid en de verwezenlijkingen van de economie in haar geheel. Hoewel hier niet uitdrukkelijk uitgegaan wordt van de ervaring in één bepaald land, tracht deze bijdrage algemene gevolgtrekkingen te maken uit de waarneming en de studie van het centrale-bankbeleid in een aantal markteconomieën, inzonderheid voor de jaren sinds de tweede wereldoorlog. Onvermijdelijk heeft de ervaring van de schrijver in de economie van de Verenigde Staten en het Federal Reserve System een overwegende invloed op de hierna volgende ontleding uitgeoefend, doch hij heeft steeds getracht gevolgtrekkingen te vermijden die blijkbaar alleen op Amerikaanse omstandigheden berusten. Veel van hetgeen in de eerste bladzijden gezegd wordt, werd, wegens het streven naar veralgemening, zodanig vereenvoudigd dat het naïef kan lijken, doch verder zal aangetoond worden dat veel weerstand en moeilijkheden die het centrale-bankbeleid thans ontmoet, alleen konden ontstaan omdat enkele van die eenvoudige eerste beginselen van een markteconomie veronachtzaamd of vergeten werden.

Dit artikel kan dan ook niet onmiddellijk beginnen met een onderzoek van het centrale-bankbeleid; vooreerst moet het de kenmerkende trekken van de markteconomie in herinnering brengen, de economie waarin de Staat zich hoofdzakelijk inlaat met het kader van de economische structuur, terwijl eigendom en beheer van produktie en handel ruimschoots in private handen worden gelaten en de aanwending van de hulpbronnen overwegend geschiedt via de prijsbewegingen ontstaan uit de wisselende preferenties (vraag) en beschikbare middelen (aanbod). Na dit onderzoek van de fundamentele voorwaarden die een markteconomie behoeft — wil ze de mogelijkheden voor een vollediger werkgelegenheid, een hogere levensstandaard, een grotere zekerheid en een echttere vrijheid dan in enige andere soort maatschappij benutten —, kan de bijzondere plaats van de centrale bank in een markteconomie duidelijker worden uitgestippeld. Na een overzicht van de wijze waarop de controle over marginale wijzigingen van het geld en het krediet in de werking van een markteconomie past, gaat de analyse nader in op de verschillende soorten doelstellingen die de centrale bank zelf voor ogen heeft, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de uiteindelijke, tussenliggende en onmiddellijke doeleinden. Om de praktische betekenis van al die beginselen te doen uitschijnen, gaat de analyse tot de kern van de strijdpunten die thans het zwaarst op vele centrale banken drukken.

Naarmate de economische groei in sommige totale landen snel voortschrijdt, rijzen in de democratieën stemmen op — ingegeven door wedijver, vrees, prestige of redenen in verband met de landsverdediging — die een snellere ontwikkeling eisen en de centrale banken aanmanen de rentetarieven laag te houden ten einde de investeringen en derhalve de ontwikkeling te bevorderen. Anderen voeren aan dat de nieuwe omstandigheden van de naoorlogse periode, onvermijdelijk en uiteraard een opwaartse

druk op de kosten doen ontstaan en alle inspanningen van de centrale bank om de stijgende prijzen in toom te houden, nutteloos maken. In het bestrijden van de inflatie, aldus deze critici, doden de centrale banken de noodzakelijke investeringen en vraag in de kiem, veroorzaken werkloosheid en verhinderen de economische ontwikkeling.

Hoewel die kritiek meestal een oprechte poging is om de methodes en doelstellingen van de economische politiek aan de gebeurtenissen aan te passen, is ze toch grotendeels ondoelmatige improvisatie. Ofschoon de aanhangers van deze zienswijzen zich gewoonlijk geen rekenschap geven van hun latere gevolgen, raken zij in feite aan de grondslagen van een markteconomie; in werkelijkheid zouden zij de energie versnipperen en het weerstandsvermogen verzwakken, die de vrije economieën in de volgende jaren en generaties nodig zullen hebben. Want, zoals zal blijken bij het toetsen van deze verschillende « nieuwe » voorwaarden aan het eenvoudige kader van de markteconomie, dat hier aanstonds zal worden geschetst, kunnen de ongeëvenaarde levenskracht en expansie van de « Westerse » economieën alleen worden in stand gehouden indien, samen met veel andere zaken, het soepele en effectieve centrale-bankbeleid kan worden gevrijwaard. Immers, indien vele lonen hoe langer hoe minder soepel worden, tenzij in opwaartse richting, en indien vele prijzen zo worden bepaald dat ook zij vaak stijgen doch zelden dalen, dan zal wellicht de last die door de flexibele rentetarieven en wijzigingen in de marginale beschikbaarheid van geld en krediet dient gedragen (samen met de financiële en handelspolitiek van de overheid), zelfs nog zwaarder zijn dan hij ooit tevoren was, wil men dat de markteconomieën krachtig en degelijk functioneren. Of dit een waarschijnlijk of overtuigend antwoord is op de kritiek, of indien veel van de huidige bekommernissen alleen een nieuwe voorbijgaande gril zijn van de populaire staathuishoudkunde, zoals de thesis van de seculaire stagnatie van de dertiger jaren, die binnen enkele jaren kan worden weerlegd door de verwezenlijkingen van de markteconomieën zelf, is een probleem dat eerst bij het einde van dit artikel nader kan worden beoordeeld.

DE GRONDSLAGEN VAN EEN MARKTECONOMIE

Een stelsel van compenserende invloeden.

Wat is er verschillend, speciaal of enig in de aard van de economische vooruitgang in een markteconomie, vergeleken met die in een planeconomie? In wezen is het het primaat van de individuele vrijheid. Die vrijheid stelt de gemeenschap in haar geheel in staat, door het uitdrukken van haar voorkeur voor de markt, de samenstelling van het nationaal produkt te richten en te bepalen en aldus « het hoogste welzijn voor het grootste aantal » zo dicht

mogelijk te benaderen. Die vrijheid verschaft eveneens de ruimst mogelijke soepelheid aan de menselijke en natuurlijke hulpbronnen om van de ene sector naar de andere over te gaan, reagerend op prikkels die de wisselende betekenis weerspiegelen die de maatschappij in haar geheel aan verschillende goederen en diensten hecht. Iedere begrenzing van de individuele vrijheid in een democratische maatschappij en in een markteconomie, wordt beperkt tot een minimum dat noodzakelijk is om dezelfde vrijheid voor de anderen te vrijwaren. Zulks vereist een geheel van wetten en instellingen die, naarmate iedere dag nieuwe toestanden ontstaan, uiteraard het risico verminderen waaraan sommige of alle enkelingen ten gevolge van een onbeperkt of willekeurig gezag worden onderworpen.

De algemene formule, om al die essentiële voorwaarden te omvatten, berust blijkens de ervaring op het stelsel der compenserende invloeden. In iedere omstandigheid beschikt de enkeling over de meest volledige reeks keuzen, zodat hij binnen de grenzen van zijn eigen bekwaamheden niet beperkt is door één werkplaats of één gestandaardiseerd merk voor ieder produkt, noch door een kleine reeks beschikbare produkten, noch door één instelling waarin hij zijn besparingen belegt, noch door één enkele bron van geldlening, noch door één enkele sector voor zijn investeringen, noch door het beheer van één enkele produktie-eenheid. In een woord, hij bezit de grootst mogelijke vrijheid om te kiezen onder waardevolle alternatieven in zijn velerlei hoedanigheden als werkzoeker, verbruiker, spaarder, lener, investeerder en producent.

Daarom is het dat de mededinging, in tegenstelling met het monopolie, de typische vorm van de economische bedrijvigheid is geworden (zelfs indien op eender welk ogenblik voor een gegeven doeleinde met een gegeven techniek, één enkele verrichting het mogelijk zou maken herhalingen te vermijden en verspilling en kosten tot een minimum te herleiden). De middelen worden onder de verschillende mogelijke toepassingen verdeeld op grond van een synthese van individuele voorkeur, via de marktfaciliteiten die gewoonlijk in de marktprijzen worden weerspiegeld. Er is geen onafhankelijke bron van uiteindelijk en absoluut gezag. Elk proces, elke groep is in zekere graad werkzaam als een tegenwicht voor andere processen en andere groepen.

De rol van de Staat is niet overwegend, doch slechts een element in het stelsel van compenserende invloeden en zelfs binnen de Staat beletten andere compenserende invloeden een persoon of een groep alles te controleren. Zelfs indien hij grondwettelijk grenzen stelt aan de handelingsvrijheid van de individuele ondernemingsgeest, kan de Staat geen ongebreidelde overheersing uitoefenen omdat hij de werkrachten niet kan bevelen (behalve in nationale noodtoestand), noch een ruime sector van hulpbronnen en particulier bezit rechtstreeks beheren. Tot op zekere hoogte, zij het alleen door het verzekeren van

de burgerlijke orde en door het uitvaardigen van een wet op de contracten, was de Staat er steeds toe gebracht de doelmatige werking van de markten te steunen. Doch geleidelijk aan breidde de rol van de Staat in het verzekeren van de algemene welvaart zich uit, zodat men thans algemeen de belangstelling van de overheid erkent, niet alleen voor het scheppen van het wettelijke kader en van gemeenschappelijke faciliteiten vereist voor de werking van de markteconomie, doch ook voor het bevorderen van de groei, het beperken van de economische schommelingen tot een minimum en voor het verzekeren van een redelijk minimum economische zekerheid voor allen.

Zelfs dan en ondanks de hieruit voortvloeiende staatsinmenging, spruit de stuwkracht van de economische levenskracht en expansie steeds voort uit de individuele ondernemingsgeest en vindingrijkheid, het talent van bedrijfsleider, de neiging om risico's te dragen, die in een essentieel concurrerende markteconomie werkzaam zijn. Het dynamisme van ons stelsel moet noodzakelijk berusten op vrijheid en spontaneïteit. Zonder te letten op de verschillende schakeringen in de zienswijzen, is de fundamentele onderstelling van de democratische economie dat onder die voorwaarden het instinctieve verlangen van de mens om zijn lot te verbeteren, jaar na jaar een ruimer, meer verscheiden en een meer bevredigend nationaal produkt kan voortbrengen dan hetgeen welk ander stelsel ook zou kunnen uitdenken, produceren of verdelen.

De rol van de planning.

Daarentegen moet elke poging van de Staat om een algemeen « nationaal plan » na te streven, noodzakelijk de wezenlijke voorwaarden van een optimum vooruitgang in de kiem doden. Gewis mag men voor verschillende sectoren van de economie vooruitzichten maken die intern samenhangen, wederzijds verenigbaar zijn en in de lijn van recente ontwikkelingen liggen. Er is eveneens plaats voor doelstellingen, doch in brede, algemene en soepele termen. De Staat kan soms nuttig gebruik maken van die algemene overzichten door de aandacht te vestigen op sommige klaarblijkelijke leemten die nog niet aan de nauwere horizonten van de individuele firma's zichtbaar zijn geworden; soms ook door het ontdekken, in een vroeg stadium, van een belangrijke onevenwichtigheid onder de onderling afhankelijke sectoren van de economie, vooraleer zij te ver is gegaan. En telkens wanneer er duidelijke en ernstige leemten zich voordoen of wanneer bewegingen in belangrijke sectoren blijkbaar niet meer in evenwicht zijn met elkaar, op een wijze die ernstig de algemene stabiliteit verstoort of voor de algemene groei schadelijk is, wordt van de Staat verwacht dat hij een compenserende marginale invloed zou uitoefenen. Weliswaar zijn er bepaalde economische activiteiten zoals het onderwijs, het vervoer, de overheidsdiensten en de landsverdediging,

waarvoor de Staat soms direct verantwoordelijk is. Vanzelfsprekend verschilt de rol van de Staat in die sectoren volgens de landen en de vele niet economische factoren waarmee rekening dient gehouden; doch zelfs in die gebieden tracht men zoveel mogelijk op de marktkrachten te berusten, opdat al de fasen van de ontwerpen doelmatig en economisch zouden uitgevoerd worden. Bovendien, zelfs wanneer de overheidstussenkomst een belangrijk aandeel van de economische bedrijvigheid vormt, tracht men niet in normale tijden vooraf de quota's voor de produktie van elke economische sector of voor de afzet van de produktie onder die sectoren vast te stellen; dit is onmogelijk, gelet op de aard zelf van een markt-economie.

Iedere poging van de Staat om bijvoorbeeld een bepaald totaal bedrag van de afzet van een producent of van een industrie te waarborgen of om een bestendige werkgelegenheid voor een enkeling of groep te verzekeren, neemt de onzekerheid weg, die essentieel is voor de spontaneïteit en de soepelheid die de markteconomie in staat moeten stellen zoveel en zo produktief mogelijk voort te brengen. Evenmin zou de Staat, behalve in geheel buitengewone omstandigheden, zich de bevoegdheid mogen toeëigenen zelf vooraf het aandeel te bepalen van het nationale produkt onder zulke ruime categorieën als verbruik en investering of besteding en sparen. Op een gegeven ogenblik kan de Staat goede redenen hebben om zijn invloed te doen gelden ten einde het verbruik enigszins aan te wakkeren in plaats van de investeringen of om tot meer sparen en minder uitgaven aan te zetten, dit om slechts ruwe voorbeelden aan te halen. Doch de hiermee gemoeide oordelen hebben gewoonlijk betrekking op « iets meer » of « iets minder », en zij zijn opgesteld als een richtlijn, een graad of een accent in het licht van al wat reeds gaande is en niet in de vorm van een vastgesteld plan voor het geheel.

Hiermee willen wij niet ontkennen dat een economie kan functioneren onder een star, breed uitgewerkt plan, doch de prijs en het verlies van vrijheid en uiteindelijk van economische mogelijkheden is hoger dan wat diegenen zouden willen betalen die volledig de kracht en de verscheidenheid van een vrije economie hebben ervaren. De Sovjetunie, om het meest opvallende voorbeeld van een planeconomie te nemen, heeft ongetwijfeld de laatste jaren snelle vooruitgang gemaakt, op een breed front en op een terrein dat reeds door anderen werd ontwikkeld en nagevorst; zij heeft een opzienbarende vooruitgang gemaakt op bepaalde nieuwe gebieden en waaraan zij omvangrijke middelen willekeurig heeft besteed. Doch gelet op de ingeboren eigenschappen en levenskracht van haar bevolking, haar ongeëvenaarde materiële hulpbronnen, haar ruime markten binnen één enkele monetaire en handelszone, de formele stabiliteit en hegemonie van haar regering sedert verscheidene decennia, is het te verwonderen dat zij niet sedert lang de meeste Westerse landen is voorbijgestreefd. Men is inder-

daad geneigd zich af te vragen hoeveel groter het vermogen en de produktie van de Sovjetunie nu zouden geweest zijn, indien de krachten van de particuliere ondernemingsgeest de vrije teugel was gelaten om de ruime hulpbronnen te ontwikkelen waarvan dit land zo rijkelijk is voorzien.

DE CONTROLE VAN HET GELD EN VAN HET KREDIET IN EEN MARKTECONOMIE

De band tussen geld en krediet.

Iedere groeiende veelzijdige economie behoeft een soepele geldvoorziening. Hiertoe moet iedere economie, onverschillig of zij door een plan of door de markt wordt geleid, over een soort erkend apparaat voor tegeldemaking van het krediet beschikken. Kenmerkend is het dat de markteconomieën in die behoefte voorzien door het stelsel der depositobanken met gedeeltelijke reserves, waarin iedere marginale wijziging van het geldaanbod onafscheidbaar verbonden is met een marginale wijziging in de werkelijke kredietverlening. Dergelijk apparaat voor geldschepping maakt aldus een soepele verandering in het totaal van de beschikbare kredieten mogelijk, wijl de veranderlijke marge bankkrediet gevoegd wordt bij de kredieten voortkomend van besparingen in het verleden. Deze soepele marginale verandering kan op haar beurt zich aanpassen aan de schommelingen van de kredietbehoeften van een dynamische economie en op redelijke wijze verdeeld worden onder de duizenden en duizenden verschillende centra van initiatief in de economie, vermits de banken die het krediet te gelde maken met elkaar wedijveren.

Het is de automatische band tussen geldschepping en kredietschepping, en het verlangen een produktieve aanwending te verzekeren van het nieuwe krediet, dat met het nieuw geschapen geld ontstaat, welke aan het stelsel der gedeeltelijke bankreserves een zo grote betekenis in het mechanisme van de markteconomie verlenen. Nochtans sluit het bestaan zelf van faciliteiten om deze soepelheid te verzekeren mogelijke misbruiken in. Die macht om krediet te scheppen, en te beslissen over zijn bestemming, is in een markteconomie niet geheel in de centrale bank geconcentreerd, doch verdeeld over een aantal concurrerende banken, waarvan geen enkele geleid wordt door een algemeen inzicht in de wijzigingen welke zich in het algemeen totaal zouden moeten voordoen. Dus, indien alles slechts berustte op het cumulatieve resultaat van het individuele optreden van elk der commerciële banken, zou er meer krediet kunnen geschapen worden dan de fysieke hulpbronnen van het land kunnen dragen en meer geld dan nodig is voor betalingen en het aanhouden van kasreserves tegen de geldende prijzen. Voor iedere andere soort goed of dienst mag men steunen op de mededinging om de totale produktie eventueel op de vraag af te stemmen, zelfs indien geen enkele firma kon weten of oordelen hoeveel het totaal zou moeten

zijn. Dit is echter niet het geval met het geld, de gemene noemer voor al het andere. Het hoeft niet langer te worden bewezen dat « geld zichzelf niet kan leiden ». Het steeds bestaande risico teveel of te weinig geld te scheppen, maakt een soort algemene controle door een openbaar lichaam in het algemeen belang onontbeerlijk. Dit is zoals reeds eerder werd aangestipt, de voornaamste reden van het bestaan der centrale banken. En de onafscheidbare band tussen het bankkrediet en het bankgeld verklaart de onafscheidbaarheid van de monetaire politiek en de kredietpolitiek, hoewel natuurlijk iedere zijde van dit ene probleem allerlei verschillende en afzonderlijke problemen doet oprijzen.

Verantwoordelijkheden van de centrale bank.

Vooraleer te trachten de globale veranderingen in bankgeld en bankkrediet te beperken, is het normaal de taak van de centrale bank in een markteconomie te zien dat het bankwezen in feite doelmatig is ingericht. Is het in staat een soepele financiële tegenwaarde te verschaffen voor de veerkracht en elasticiteit die een dynamische produktie vereist? Nochtans is het ook haar taak en die van de monetaire overheid zoveel mogelijk ervoor te zorgen, dat noch « ongezonde » voorwaarden in de banken, noch een verkeerde globale verandering in het totale geld- en kredietaanbod de eerste oorzaak zouden zijn van een financiële crisis of een conjunctuuromslag. Nochtans, wanneer eenmaal, als gevolg van andere krachten in de economie, een cyclische, opwaartse of neerwaartse beweging reeds is ingezet, dan moet de centrale bank eveneens haar invloed doen gelden om te vermijden dat de banksector die beweging cumulatief zou versterken. Bovendien en in de mate zulks doenlijk is, wordt van de centrale bank verwacht te doen wat zij kan om door haar invloed op het geld- en kredietvolume andere krachten te neutraliseren die cyclische storingen zouden veroorzaken of versterken. Bovendien moeten al die opdrachten van de centrale bank doordrongen zijn van de zorg de groei jaar in jaar uit te helpen aanmoedigen. Opdat die groei standvastig, reëel en doorlopend zou zijn, moet de centrale bank een krachtige inspanning leveren om een vermindering in de waarde van de geldeenheid te vermijden. Sommige van de problemen die bestendig door de uitvoering van die taak worden gesteld, zullen hieronder opnieuw behandeld worden.

Dit begrip van de uitdrukkelijke verantwoordelijkheid van de centrale bank in een markteconomie, is in de laatste decennia aanzienlijk ontwikkeld en derhalve ook de instrumenten van de algemene monetaire analyse. In een vroeger stadium werd het leggen van een automatische band, die op soepele wijze beantwoordde aan de kredietaanvragen van de *particuliere* economie, als de bepalende factor beschouwd. Analytische instrumenten werden te dien tijde hoofdzakelijk ontwikkeld op grond van disconterbaar « self-liquidating » handelspapier, en aangenomen werd dat door het beperken van hun krediet

tot die vorm, de banken een automatische band tussen het bankkrediet en de « handelsbehoefte » konden verzekeren. Het praktische gevolg van dergelijke houding bleek, in tijden van economische expansie van de bedrijvigheid, een spiraalbeweging van een steeds groter wordende geldhoeveelheid te zijn. Omgekeerd, veroorzaakte een inkrimping van het zakenleven soms een ongewenste aanzienlijke vermindering van het geldaanbod. Men ging dan ook meer aandacht schenken aan het andere aspect van het probleem, nl. het geldaanbod. Uitgaande van de identiteitsverhouding in de equatie van het ruilverkeer, kwam de kwantitatieve theorie van het geld naar voren en hiermee ook het corollarium dat de centrale bank ernaar diende te streven de geldhoeveelheid te wijzigen, zonder acht te slaan op het mogelijke gebruik van het krediet dat onvermijdelijk voor iemand (indien niet de particuliere economie dan de Staat zelf) wordt geschapen telkens wanneer het geldaanbod vermeerderd.

Die uitsluitende belangstelling van de geldhoeveelheid bleek eveneens onvolledig te zijn en de analyse werd in twee richtingen voortgezet: de ene nam de meer bijzondere vorm aan van een analyse van de omloopsnelheid, de andere, de algemene vorm van de inkomensanalyse. De studie van de omloopsnelheid splitste zich ten slotte eveneens in twee richtingen: die van de omloopsnelheid der transacties met het accent op de analyse der debiteringen bij de banken en die van de omloopsnelheid van het inkomen, waarin de nadruk gelegd werd op de wisselwerking tussen het totale geldaanbod en een of ander concept van het nationale produkt. Beide richtingen tenderden in de laatste jaren weer naar elkaar toe en wel in de algemene vorm van de analyse van de geldvraag. Hierbij kwam een hernieuwde belangstelling voor de analyse van de liquiditeit tot uiting, waarbij deze laatste beschouwd werd als een gamma van vele verschillende liquiditeitsgraden, voorgesteld door een opeenvolging van verschillende geldvormen en -vorderingen. In tegenstelling met de ontwikkeling van de analyse der omloopsnelheid en der liquiditeiten was er lang, en is er nog, een tendens in de inkomensanalyse om de monetaire en kredietpolitiek tot een ondergeschikte of dienende rol terug te brengen en de budgettaire politiek een overwegende plaats te doen innemen.

Betrekkingen tussen de budgettaire politiek en de monetaire en kredietpolitiek.

De studie van de inkomensanalyse en van de budgettaire politiek door de macroeconomen maakte echter verschillende stadia door naarmate de ervaring de ingewikkeldheid van de inkomensanalyse, de bestedingsanalyse en het beleid van de overheidsschuld deed uitkomen. Sedert de tweede wereldoorlog werd in feite de budgettaire politiek in de markteconomieën een ontgoocheling; zij heeft niet langer meer de aantrekkingskracht van een panacee die zij enkele jaren vroeger scheen te zijn.

Nu de talloze directe gevolgen van de budgettaire politiek op de economische beslissingen zowel als op de inkomensstroom beter gekend zijn en het gebied van de geld- en kredietpolitiek zich nu heeft verruimd en deze haar aandacht ging schenken aan de liquiditeit van de economie in haar geheel, dient thans erkend dat beide instrumenten van de overheidspolitiek elkaar wederzijds versterken. Beide spelen een belangrijke rol in een markteconomie. En naarmate de ervaring verruimt, worden meer doelmatige middelen gevonden om een zekere integratie van de budgettaire politiek, het beheer van de overheidsschuld en de monetaire en kredietpolitiek te verwezenlijken. Een bestendig probleem in het tot stand brengen van die integratie is echter de noodzaak de zelfstandigheid van iedere centrale bank in het kader van de overheidsstructuur te blijven verzekeren. De behoefte aan en de voordelen van het behoud van die autonomie werden steeds weer bevestigd door de verwezenlijkingen van de verschillende centrale banken in de Westerse wereld. Wellicht was het bewijs hiervan in het laatste decennium even opvallend als op enig ander ogenblik in de hedendaagse geschiedenis. Inderdaad, de betekenis die opnieuw wordt gehecht aan de financiële en monetaire stabiliteit als een belangrijke doelstelling van de economische politiek, is gedeeltelijk een gevolg van de degelijke werking van compenserende verhoudingen tussen sterke centrale banken en de financiële instrumenten van hun respectieve regeringen.

DE DOELEINDEN VAN DE CENTRALE-BANKPOLITIEK

Zoals wij het bij de aanhef vermelden, omvatten de doeleinden van het centrale-bankbeleid zowel de ruimste doelstellingen van de overheidspolitiek in haar geheel als de kleine bijzonderheden van zijn optreden op de geldmarkt. Gemakkelijkshalve werden hier die doeleinden in drie groepen ingedeeld: de uiteindelijke, de tussenliggende en de onmiddellijke. Met betrekking tot de *uiteindelijke* doeleinden — productie, werkgelegenheid, inkomen en prijzen — zowel als ten aanzien van de ruimere verantwoordelijkheden in het bijdragen tot de economische groei en het verminderen van de conjunctuurschommelingen, bestaat er een sterke overeenkomst onder de centrale banken van de markteconomieën. De *tussenliggende* doeleinden — de algemene financiële voorwaarden als een middel om tot de verwezenlijking van de uiteindelijke doeleinden bij te dragen — kunnen in sommige opzichten van het ene land tot het andere verschillen, doch voor het grootste deel kunnen zij eveneens bepaald en beoordeeld worden in termen van een gemeenschappelijke economische analyse.

Daarentegen worden de *onmiddellijke* doeleinden; die een specifieke leidraad zijn bij het aanwenden van de specifieke instrumenten in de dagelijkse verichtingen van de centrale banken, uiteraard bepaald

door de particuliere marktinstellingen van ieder land. Zij hebben betrekking op vragen zoals: welk soort verhoudingen tussen de discontovoet van de centrale bank en de markttarieven zijn het best geëigend om het krediet te verruimen of te verkrappen; wat is de betekenis van voortdurende leningen bij de centrale bank; wanneer moeten de bankcoëfficiënten gewijzigd worden en wanneer dient de centrale bank geld op eigen initiatief te lenen als een alternatief voor het aankopen van effecten in de open markt? Voor elk van die andere vragen van dezelfde aard moeten er aangepaste instrumenten van economische analyse bestaan, die afzonderlijk moeten ontwikkeld en voortdurend verbeterd worden, rekening houdend met de bank- en kredietstructuur van elk land. Daar een studie van die onmiddellijke doeleinden zou leiden tot een breedvoerig overzicht van de marktmechanismen in verscheidene tientallen landen en daar elke markt verschilt, is een analyse van de onmiddellijke doeleinden hier niet doenlijk (1).

Uiteindelijke doeleinden.

In de markteconomieën wordt de centrale bank over het algemeen in zekere zin beschouwd als het geweten of de hoeder van de financiële verantwoordelijkheid van het land, zodat haar een enige plaats in de structuur van de overheid is toegekend. Misschien helpt dit verklaren waarom leiders van centrale banken overal bijna zonder uitzondering voelen dat zij veel gemeen hebben en hun uiteindelijke doeleinden op dezelfde wijze beschouwen. Zij moeten de bevoegdheden waarover zij in het kader van geld- en kapitaalmarkten beschikken, gebruiken om de geld- en kredietstroom steeds toereikend te houden voor de produktieve aanwending en ontwikkeling van de hulpbronnen, capaciteit en werkgelegenheden. Zij moeten eveneens de hoogst mogelijke hulp verlenen voor de noodzakelijke financiering van de overheid, doch zij moeten het totale geld- en kredietvolume, welke voor die doeleinden wordt geschapen, binnen zekere grenzen houden.

De leiders van de centrale banken kunnen er een enigszins verschillende mening op nahouden wat betreft de belangrijkheid die aan de verschillende criteria dient gegeven om de grenzen te bepalen, doch zij beschouwen allen dezelfde reeks criteria. Allen zien de noodzaak in te bewijzen dat zij werkelijk grenzen kunnen en willen vaststellen; allen handelen volgens een proces van achtereenvolgende benadering door het bepalen van grenzen door middel van marginale wijzigingen en niet door het nastreven van een doel voor het geheel (of voor zijn vele delen) dat vooraf door een nationaal plan

(1) Voor een zeer nuttige samenvatting van de gelijkenissen en verschillen in de techniek van de voornaamste centrale banken in de wereld, zie Peter G. Fousek, « Foreign Central Banking: The Instruments of Monetary Policy », *Federal Reserve Bank of New York*, november 1957.

werd vastgelegd. Zij weten allen eveneens dat zij slechts een gedeeltelijke rol vervullen in de gehele economische politiek van de overheid en dat zij niet alleen de door hen beoogde resultaten kunnen verwezenlijken; doch zij zijn er zich eveneens van bewust dat, indien zij niet steunen op een volledig inzicht in de uiteindelijke doeleinden, ieder opbouwend optreden versnipperd en verspild wordt.

De uiteindelijke doeleinden omvatten, vanzelfsprekend, de aanwakking en de ontwikkeling van de reële produktie en het reële inkomen, overeenkomstig de algemene doelstelling van een maximale groei met minimale schommelingen. Meestal krijgen de moeilijke problemen hun onmiddellijke betekenis in de werkgelegenheid en de prijzen. Het is door een nader inzicht in het vermeend conflict tussen optimum werkgelegenheid en redelijk stabiele prijzen, dat de hoofdproblemen van iedere centrale bank bij het beslissen van de grenzen aan het geld en het krediet het gemakkelijkst worden verduidelijkt.

Men dient van meet af aan te erkennen dat een zekere werkloosheid virtueel in iedere zich ontwikkelende economie onvermijdelijk is en wel zolang achtereenvolgende innovaties nieuwe produkten en nieuwe methodes scheppen, zolang de verbruikers van produkten vrij zijn hun voorkeur te wijzigen en zolang de werkkrachten niet in een bepaalde richting worden gedwongen, noch fabrieken en materiaal door een hogere overheid worden opgeëist. Statistieken kunnen schijnbaar aantonen dat sommige landen gewoonlijk de werkloosheid beneden een te verwaarlozen peil houden, terwijl bij andere de werkloosheidspercentages geregeld 2, 3 of zelfs 4 pct. van de werkkrachten vertegenwoordigen. Doch bij nader onderzoek verdwijnen die verschillen in ruime mate, doordat men er een verschillende opvatting op nahoudt over hetgeen gemeten wordt of over de wijze waarop de meting werkelijk gedaan wordt. Hoofdzaak voor die analyse is eenvoudig te erkennen dat een zekere werkloosheid onafscheidbaar aan veranderingen verbonden is, dat zij zich overal voordoet, zowel in de vrije als in de geleide economieën en dat haar omvang (afgezien van periodes van « recessie » in de vrije economieën en van « heroriëntering » in de planeconomieën) meestal tamelijk klein is. Het kan niet geloofwaardig worden dat die verandering en werkloosheid vaak persoonlijke ontberingen met zich brengen, doch het is wenselijk dat een overbruggingshulp steeds een deel vertegenwoordigt in de sociale lasten die elke dynamische economie dient te dragen. De volledige uitschakeling van de werkloosheid is niet mogelijk, behalve in de uiterst zeldzame toestand die in de leergang van staathuishoudkunde als de « statische » maatschappij wordt voorgesteld.

Hoewel er steeds een zekere werkloosheid zal heersen, is het daartegenover ook waar dat in een levenskrachtige markteconomie er gewoonlijk meer waardevolle initiatieven voorkomen (die alle meer

krediet en hulpbronnen vragen) dan er kunnen bevredigd worden, gelet op de bestaande onmiddellijk beschikbare faciliteiten en geoefende werkkrachten. Dit komt hierdoor dat de nieuwe projecten of mogelijkheden voor expansie, die voortdurend ontstaan, niet noodzakelijk dezelfde werkkrachten, fabrieken of materiaal vereisen die doorlopend beschikbaar zijn. Bovendien zou vaak het totaal van al de nieuwe initiatieven eenvoudig de grenzen te buiten gaan van wat fysisch onmiddellijk kan worden ondernomen, althans zonder plotseling hulpbronnen van hun bestaande aanwending weg te trekken. Daarom is het dat, zelfs wanneer betrouwbare statistische gegevens aantonen dat er een zekere werkloosheid van mensen, produktievermogen of materiaal bestaat, centrale banken vaak terzelfder tijd moeten beslissen dat zij niet de mogelijkheden van toegang tot het geld en het krediet ruim kunnen openzetten.

Gewis is een van de voorwaarden voor een grotere verscheidenheid en expansie van de produktie en voor een optimum bevrediging van de voorkeur van de verbruiker, dat er eveneens voortdurend een verschuiving van het kapitaal en werkkrachten plaatsvindt. In een markteconomie voltrekt zich die herverdeling via het marktproces. Dus kan iedere poging om meer geld en krediet te verkrijgen in de hoop werklozen en ongebruikt materiaal aan te wenden waar zij zich bevinden, verschuivingen verhinderen die voor een verdere groei vereist zijn. Het beschikbaar stellen zonder meer van middelen voor elk initiatief zou leiden tot een opdrijving van prijzen en kosten, die de nieuwe ondernemingen zelf in gevaar zou brengen en speculatieve onevenwichtigheden voor allen veroorzaken. Daarom is het dat geen centrale bank de verantwoordelijkheid voor het verzekeren van de volledige werkgelegenheid op zich kan nemen.

Sommige van die beschouwingen kunnen nochtans in andere omstandigheden een verruiming van het geld en het krediet vereisen, ten einde nuttige werkgelegenheid en produktie te helpen ontwikkelen, zelfs zo het gemiddelde prijspeil moest stijgen, misschien wegens knelpunten en seizoenmatige schaarsteverschijnselen in bijzondere sectoren. Daarom is het dat het weinig waarschijnlijk is dat een centrale bank vaste prijzen of zelfs de prijzenstabiliteit steeds als een hoofddoel zal beschouwen. Gewis, indien een markteconomie zonder wijvingen functioneert, zullen bewegingen in werkgelegenheid en prijzen blijkbaar nooit met elkaar in conflict komen. Werkloosheid zou alleen bestaan bij werkkrachten die van de ene werkkring naar de andere overgaan of die in of uit de actieve bevolking treden. Individuele prijzen zouden op- en neergaan om de stroom van de middelen te richten, doch de gemiddelden zouden niet bestendig in opwaartse richting getrokken of geduwd worden, en opeenvolgende vernieuwingen en een snellere produktiviteit zouden uiteindelijk een geleidelijke daling van het prijzenpeil in zijn geheel tot stand brengen. Doch omdat die ideale voorwaarden nooit vervuld zijn, moet iedere politiek die gericht is op de

verwezenlijkingen van de economie in haar geheel, werken in het kader van een compromis-zone, waar er geen absolute waarden zijn en waar ieder doeleinde tegen andere wordt afgewogen, ten einde een evenwicht van optimum nuttigheid te vinden voor de invloeden die marginale wijzigingen in de beschikbaarheid van geld en krediet kunnen uitoefenen.

Zelfs indien het uiteindelijke resultaat niet de prijsstabiliteit mocht zijn, is de hoofdvoorwaarde blijkbaar dat de centrale bank voldoende invloed zou uitoefenen om op ieder gegeven ogenblik een echte onzekerheid te behouden ten aanzien van de toekomstige veranderingen in het algemene prijspeil. Wellicht kan dit het best worden toegelicht door het geval tot het uiterste te drijven. Iedere poging om door algemene maatregelen de volledige tewerkstelling van mensen en middelen aan te wakkeren in een economie welke door dynamische veranderingen en soepelheid is gekenmerkt, veroorzaakt onvermijdelijk spanningen die voortdurende prijsstijgingen teweegbrengen. Wil men de vraag ruim genoeg houden om werkgelegenheid voor iedereen bestendig te verzekeren, dan moeten er overal *selliers' markets* zijn met de hiermee gepaard gaande verzwakking van de produktiviteit en de kostendiscipline. Geplaatst tegenover de hieruit voortvloeiende voortdurende prijsstijging, zullen de leden van een markteconomie stellig gebruik maken van hun fundamentele vrijheid, dezelfde vrijheid die zij dienen te bezitten om de dynamische soepelheid van het systeem te verzekeren, ten einde zichzelf te beschermen tegen de impliciete waardevermindering van de geldeenheid. Zij kopen grondstoffen op, voeren hun investeringsprogramma's op en stellen hun betalingen uit.

Gelet op de essentiële voorwaarden van een markteconomie, is het dus onafwendbaar dat inflatie, zelfs de « kruipende » inflatie, eenmaal dat zij lang genoeg heeft geduurd om zich te hebben vastgeankerd in de verwachtingen van de enkelingen en de ondernemingen, meer en meer het ordelijke proces waarop de voortdurende werking en groei van de markteconomie berust, ontwricht. Om de kringloop te verbreken, vooraleer hij een spiraalbeweging aanneemt, moet de overheid voldoende weerstand kunnen bieden tegen de kettingreactie van verwachtingen, ten einde een werkelijke en algemeen verspreide onzekerheid te scheppen ten aanzien van de richting die het algemene prijspeil in de eerstkomende maanden of jaren zal volgen. Zonder de « zekerheid van onzekerheid » zal de vrijheid, die in een markteconomie essentieel is, door ondernemingen en enkelingen gebruikt worden om middelen te vinden ten einde zich te beschermen tegen prijsstijgingen die zij met zekerheid verwachten voor de produkten die ze aankopen. Gebruik makend van diezelfde vrijheid, zullen zij eveneens zeer geneigd zijn op prijsstijgingen voor de produkten die zij verkopen te speculeren. Dit resultaat is weldra een geheel van massaverwachtingen, dat ernstig de nuttigheid van de nationale munt als waardestandaard aantast.

Het is dus blijkbaar eigen aan een markteconomie dat aan de prijsdoeleinden, waar het gaat om prijschommelingen van die omvang welke gedurende het grootste deel van de naoorlogse periode werden waargenomen, een voorname plaats naast doeleinden inzake werkgelegenheid wordt toegekend. Daarom is het dat de doelstellingen zowel in verband met de werkgelegenheid als met de prijzen dienen gezien in functie van veranderingen binnen een geheel, waarbij de graad van relatieve belangrijkheid van beide voortdurend opnieuw dient beoordeeld. Daarom is het dat van een centrale bank nooit mag verwacht worden dat zij zich aan vaste regels hecht, die steunen op percentages hetzij van de werkloosheid, hetzij van prijsveranderingen of op enige andere gelijkaardige formule, die aan « het centrale-bankbeleid zijn beoordelingsvermogen ontnemt » door op mechanische symbolen te betrouwen. Uiteraard vergen deze uiteindelijke doelstellingen van de monetaire en kredietpolitiek een voortdurende keuze onder mogelijkheden, die alleen kan gedaan worden op grond van een voorgelicht en verantwoordelijk oordeel. Wellicht is dit een van de redenen waarom, ondanks de aansporingen van sommige economen, er sedert vele jaren nooit een verantwoordelijke regering, in welk land ook, het aangedurfd heeft een van de middelen te beproeven welke voor de automatische regeling van het geldaanbod werden voorgesteld.

Tussenliggende doeleinden.

Vermits de monetaire overheid van maand tot maand het best geschikte evenwicht onder haar uiteindelijke doeleinden tracht te vinden, rekening houdend met al de beschikbare gegevens over de economische en financiële toestand, dienen de monetaire autoriteiten ook voortdurend hun tussenliggende doeleinden te herzien. Dit betekent dat zij hun oordeel in verband met de uiteindelijke doelstellingen dienen uit te drukken in duidelijke algemene termen, welke in de financiële en meer bepaald in de banksector van de economie kunnen toegepast worden. Hier, in zover schrijver zulks op grond van zijn eigen waarneming heeft kunnen beoordelen, is er een gemeenschappelijk grondbegrip dat de werking van de meeste centrale banken der Westerse economieën beheerst, een « pressure »-concept. In het kader van de eigen instellingen van ieder land, gebruiken of zoeken de centrale banken overal de technische middelen waarmee zij de expansieve of restrictieve drukking kunnen wijzigen, die uitgeoefend wordt op de economie in haar geheel ten gevolge van wijzigingen in de geldhoeveelheid en in de hiermee verbonden kredietschepping.

Om de betekenis van dit begrip te helpen verduidelijken, kan het vooreerst nuttig zijn de structurele grondslagen van een stelsel van gedeeltelijke bankreserves te herzien. Globaal gezien, zijn ze gevormd uit een geheel van middelen waarop de handels-

banken een veelvoudig krediet- en geldvolume kunnen bouwen. De uiterste grenzen van die expansie worden bepaald door een kaspercentage dat bij traditie, bij de wet of bij een regeling, in al de ontwikkelde Westerse landen werd vastgesteld. Een aantal handelsbanken wedijveren met elkaar om een aandeel in het totaal van het bankgeld, dat deze schikkingen toelaten, aan te trekken. Bij hun kredietverlening bewerken deze concurrerende banken verschillende sectoren van de gehele kredietmarkt in verschillende landen, doch in elk land zijn er genoeg vervangingsmogelijkheden tussen het krediet door de banken verstrekt en dat welk door andere bronnen van besparing werd verleend, opdat het bankkrediet een algehele invloed op het aanbod op de kredietmarkt in haar geheel zou kunnen uitoefenen. Anderzijds kunnen de kredietgebruikers met voldoende soepelheid een deel van hun behoeften hetzij bij de banken, hetzij elders, bevredigen, zodat het redelijkerwijze zekerder is dat een proces van verdeling door de markt zich zal voordoen. De banken kunnen in zekere mate de gebruikers van hun krediet kiezen; de gebruikers hebben in zekere mate de keuze onder verschillende kredietbronnen. Wat met het bankkrediet gebeurt, ten slotte, raakt het gehele krediet, in verschillende graad, op verschillende tijdstippen en in verschillende landen.

Aan de basis van die structuur ligt de centrale bank, die de kasreserves controleert en daarbij bepaalt of het al dan niet gewenst is marginale vermeerderingen toe te laten of indien er marginale verminderingen zullen toegepast worden in dit totale kredietaanbod en in het beschikbare geldvolume voor de transacties en de kasbehoeften van een geld-economie. De centrale bank moet niet alleen bepalen of er wijzigingen zullen zijn en zo ja, met hoeveel, doch zij moet eveneens beslissen welke eigen technische middelen zij zal aanwenden om dat resultaat te bereiken. Vooreerst dient gebruik gemaakt van al de bestaande indicators om de druk (in de particuliere structuur van de markten in elk land) van de geldvraag op de beschikbare krediethoeveelheid te meten. Bovendien zal men trachten de betekenis en de mogelijke voortdrijving van die druk te verklaren in termen van de algemene liquiditeitspositie van de banken en van de andere, zowel financiële als niet financiële sectoren. Hierbij dient de centrale bank eveneens rekening te houden met de reacties van de markt op de maatregelen die zij neemt.

Na de bestaande druk voor meer bankkrediet te hebben gemeten en verklaard, moet de centrale bank deze beschouwen in het licht van haar beoordeling van de economische toestand in zijn geheel. Indien bijvoorbeeld de gezamenlijke produktie en werkgelegenheid dalen, moet hiervan uit afgeleid worden dat de algemene kredietverkrapping er een der oorzaken van is? Zo die factor hiertoe heeft bijgedragen, dan is een zekere verruiming ongetwijfeld gewenst. En zelfs indien de restrictieve kredietverkrapping

die teruggang niet verergert, doch indien hij aanhoudt, kan dan een algemene verruiming van het beschikbare krediet van enige hulp zijn om de neerwaartse drukking van andere krachten te neutraliseren? In hoever moet die verruiming geschieden? Legt het aspect geldaanbod een grens op aan de expansie van de basis van het bankkrediet? Indien de liquiditeit reeds overvloedig is zodat men slechts een geringe stimulans kan verwachten van een verruiming van het krediet, moet men dan vrezen dat een verdere toevoeging van liquiditeit slechts een bron van potentiële speculatieve druk zou scheppen, zodra een ommekeer in de toestand zich voordoet en een sterke expansie intreedt?

Omgekeerd, indien de expansie snel voortschrijdt, terwijl de liquiditeit inkrimpt, de omloopsnelheid een hoog tempo bereikt, alle kredietbronnen ten volle werden aangesproken en er een sterke vraag naar bankkrediet heerst, moet de centrale bank beslissen of zij die drukking enigszins kan verzachten door het vrijgeven van meer reserves, of haar houding niet zal wijzigen en toelaten dat de vraag de drukking nog versterkt, of deze laatste nog doen toenemen door het wegtrekken van de reserves. Daar in werkelijkheid de geld- en krediethoeveelheid voortdurend stijgt naarmate de economie zich ontwikkelt, nemen de centrale banken zelden een belangrijk deel der nettoreserves weg, behalve in periodes van een sterke seizoenstijging van de reserves of — en dit is het geval voor de meeste landen — bij een sterke accumulatie van valuta-reserves (die, tenzij ze gecompenseerd wordt, gewoonlijk met een even sterke toename van het volume der binnenlandse kasreserves van de banken gepaard gaat).

Wat men de « valuta-discipline » noemt, wanneer een land deviezenreserves verliest omdat zijn binnenlandse prijzen en kosten boven die van het buitenland zijn gestegen, is slechts een variante van het begrip drukking. Kortom, speculatieve of inflatore voorwaarden in een land veroorzaken gewoonlijk een teruggang van de afzet in het buitenland en een stijging van de invoer. Het hieruit voortvloeiende verlies van deviezenreserves veroorzaakt uit zichzelf een inkrimping van de kasreservebasis en een verscherping van de interne spanningen, even zeker als in het geval dat de centrale bank tegen die ongezonde interne ontwikkeling zou zijn ingegaan door doelbewust de drukking te verhogen. Moest de compenserende werking van de markt een te plotse of uiterst harde invloed uitoefenen, dan kan de centrale bank deze laatste verzachten door te beslissen in hoever de economie de hieruit voortvloeiende spanning redelijkerwijze kan doorstaan en daarna door het compenseren van ieder bijkomende druk die wellicht een cumulatieve neerwaartse spiraal van inkrimping der uitgaven of misschien zelfs een depressie zou veroorzaken. Moest daarentegen de compenserende invloed via de markten te traag zijn, dan zou de centrale bank tijdelijk de spanning kunnen verhogen om de uitschakeling van de storende invloeden te bespoedigen.

Het blijkt aldus dat onder nagenoeg alle omstandigheden, de algemene doeleinden van de centrale bank, wat haar gewoon beleid betreft, kunnen teruggebracht worden tot een probleem van richting en omvang van de marginale wijziging in de bestaande graad van drukking op de kasreserves van de bank. Dit zou in sommige landen leiden tot het vaststellen van zeer uitgewerkte onmiddellijke doeleinden t.a.v. de vermoedelijke richting en omvang der bewegingen in de rentetarieven voor verschillende termijnen, in andere landen wellicht tot wijzigingen in de discontovoet, tot het vaststellen van nieuwe doeleinden voor de omvang van de totale kasreservebasis of tot het bepalen van een vermoedelijke orde van grootte voor wat in de Verenigde Staten de « vrije reserves » geheten wordt, of in sommige landen tot een herziening der hoogtegrenzen vastgesteld voor de disconteringen bij de centrale bank, of misschien zelfs tot een wijziging van de kascoëfficiënt. Deze meer technische problemen dienen opgelost in functie van de doeleinden op korte termijn, waarop hier niet kan worden ingegaan, omdat zij, zoals vroeger reeds werd aangestipt, dienen beoordeeld in het licht van de verschillende structuren van de geld- en kapitaalmarkten in ieder land. En zelfs naburige landen met veel andere gelijkenissen in hun economie, als Nederland en België, of Canada en de Verenigde Staten, bezitten een bankapparaat noch een geldmarkt die zo overeenstemmen dat dezelfde reeks technische middelen worden angewend die met succes in de andere werden toegepast.

Er zijn echter een aantal problemen die nu aan de meeste centrale banken van de markteconomieën op min of meer dezelfde wijze worden gesteld. Een verder onderzoek van verscheidene dezer problemen en de moeilijkheden die zij doen oprijzen, kunnen ertoe bijdragen een meer levendige inhoud te geven aan de verschillende veralgemeningen die werden gemaakt omtrent de plaats en de doeleinden van het centrale-bankbeleid in de economieën van het Westerse type.

GROEI, STARHEID EN MUNTSTABILITEIT

De groei — zowel voor de ontwikkelde en de onderontwikkelde landen als voor de geleide en vrije economieën — is niet alleen een universele slogan, doch het centrale thema van de overheidspolitiek in de gehele wereld geworden. Spijtig doch wellicht onvermijdelijk is het dat in de theorie van de economische groei de tonnages en kilowatts blijkbaar voor een groot deel de enige meeteenheden zijn om de relatieve verwezenlijkingen van landen en beschavingen te vergelijken. In ieder geval, zonder de geschiktheid van de verschillende wijzen van meting van de groei der welvaart in een land te willen betwisten, hebben de markteconomieën geen reden om voor vergelijkingen in de goederenproductie bevreesd te zijn, zelfs indien zij naast de eenvoudige materiële productie per hoofd het genot hebben van de

onschatbare rijkdom van de persoonlijke vrijheid die alle aspecten van hun cultuur doordringt. En wanneer een meting in de fysische betekenis wordt gedaan, zijn de omvang en de afmetingen van de allergrootste betekenis, hoewel ook de wijzigingspercentages van belang zijn. Nochtans is het alleen in deze laatste betekenis, die van de lopende groeicoëfficiënt, dat een basis kan worden gevonden voor een ongunstige vergelijking tussen de geleide en de markteconomieën.

Of dergelijke contrasten alleen onaangenaam of werkelijk van betekenis zijn, het is niet minder waar dat elk land ernaar verlangt dat zijn economie het volgende jaar meer produceert dan het vorige en dat de groei sterk, duurzaam en ruim verspreid zou zijn. De vragen die nu worden gesteld tegen de algemene achtergrond van gemeenschappelijke verzuchtingen, berusten op een aantal veranderingen die in de laatste jaren gebeurd zijn of sterker op de voorgrond zijn getreden. De opwaartse druk van lonen en andere arbeidskosten zou sterker geworden zijn; de werkelijke weerstand van de bedrijfsleiders tegen neerwaarts gerichte prijsaanpassingen en hun geschiktheid de stijgingen te regelen (bijna zonder rekening te houden met de veranderingen in het volume) zijn, naar het heet, groter; de kosten van het regeringsbeleid en de behoeften aan openbare diensten zouden onverbiddelijk groeien. In de « vrije » economieën zou daarom een klimaat van voortdurende stijging van de kosten, prijzen en belastingen heersen. In het licht van die spanningen vragen de critici zich af welk nuttig doel de centrale banken nastreven door de muntstabiliteit of zelfs een redelijke stabiliteit van de gemiddelde prijzen te handhaven. Welk ander doeleinde streeft een restrictieve monetaire politiek na buiten dat van het verhogen van de rentetarieven? Wanneer de rente voor iedereen stijgt, blijft dan de verdeling van het krediet niet dezelfde als in het geval waarin die rentetarieven lager werden gehouden? En is niet het enige gevolg hiervan het verschaffen van hogere inkomsten aan de geldgevers ten koste van de geldnemers? Bovendien is het niet uitgesloten dat, wegens de geldkrapte en de hoge rente, sommige leningen en investeringen eenvoudig niet plaatsvinden; wat gebeurt er in dit geval met de kapitaalvorming die voor de groei vereist is?

Wanneer we voorlopig de opvallende tegenstrijdigheden van sommige dier vraagstukken buiten beschouwing laten en de wijze waarop de premissen van de ene en die van de andere tegenstrijdig zijn, is het duidelijk dat sommige scherpe, moeilijke vraagstukken aan de centrale banken heden ten dage in de markteconomie gesteld worden. Zij doen zich niet in ieder land voor en slechts weinige worden op dezelfde wijze gesteld; doch er is een gemeenschappelijk thema van kritiek: het nastreven van de monetaire stabiliteit betekent, in een groei-economie, dat een politiek van monetaire beperking lange tijd zal worden toegepast; een dergelijke politiek zal doeleloos zijn omdat andere, sterkere krachten in de

tegenovergestelde richting thans werkzaam zijn; die politiek zal echter een te hoog rentepeil veroorzaken en onnodig het groeitempo vertragen zowel wat het produktievermogen als de produktie betreft. Dit doen, zo wordt beweerd, in een wereld die in twee is gesplitst door de botsing van tegenstrijdige, politieke en economische systemen, is onverantwoordelijk.

Een groot deel van het antwoord op die reeks vragen werd reeds verschaft in de laatste vijf tot tien jaar door de werkelijke verwezenlijkingen van de economieën en van de centrale banken in het ene land na het andere, hoewel nog niet in alle. De resultaten waren echter zo diepgaand en overtuigend dat, welk ook het aspect zij dat in een bepaald land van betekenis was, het antwoord op dit bijzondere punt achteraf als vanzelfsprekend werd aangenomen. Doch zoals het zo vaak gebeurt, doet het goede nieuws niet de ronde en de critici in de andere landen werden in ruime mate slecht voorgelicht en niet tegengesproken.

Zonder te verwijzen naar een bepaald land, werd een groot deel van hetgeen deze verschillende krachtige bewijsvoeringen hebben aangetoond, hieronder in het kort onder drie hoofden samengevat: kostendruk (*cost push*) en prijsstarheid, soepele rentetarieven en essentiële eisen voor een ononderbroken groei in een markteconomie.

Kostendruk en prijsstarheid.

Daar waar veranderingen zich door geven en nemen voltrekken, hebben de waarnemers in een markteconomie steeds een begrijpelijke tendens de corrigerende processen met nieuwe tendensen te verwarren. Het is juist een dergelijke verwarring die ten grondslag ligt aan de waarnemingen in enkele landen gedurende een zeer klein aantal jaren betreffende de onverbiddelijkheid van de « *cost push* », niet alleen voor de lonen, doch wellicht ook voor de belastingen. Het probleem ligt niet in de stijgende arbeidskosten als zodanig, noch in de hogere belastingen, doch in stijgingen die de gemiddelde produktiviteit te boven gaan en in het aandeel daarvan dat proportioneel naar elk van de verschillende produktie-« factoren » (waarbij iets aan de verbruiker wordt gelaten) kan gaan.

Zolang een stelsel van compenseerende invloeden onder de verschillende betrokken partijen kan worden in stand gehouden en de regering er zelf waakzaam over is dat die voorwaarden worden verzekerd, is er weinig kans dat een sector voortdurend een overdreven aandeel van het totaal produkt naar zich kan toehalen. Het herstel van de relatieve posities als gevolg van een bevredigend stelsel van compenseerende invloeden vergt tijd en er is een zoeken en tasten nodig, doch de bestendige levenskracht en de onovertroffen verwezenlijkingen van de markteconomieën hangen hiervan af. Hoe dan ook, de echte markteconomieën, vaak geholpen door regeringstussenkomsten in de ene of de andere vorm, hebben, ondanks afwijkingen der balans van de

krachten in de ene of de andere richting gedurende een aantal jaren, steeds een praktische oplossing gevonden. Individuele industrieën komen en gaan, streken krijgen een ander karakter, werkkrachten worden beweeglijker, internationale invloeden doen zich gelden en de concurrentie wordt doelmatiger. Doch wijl deze economieën levenskrachtig zijn en de ontwikkeling verandering betekent, worden steeds nieuwe problemen aan het systeem der compenseerende invloeden gesteld naarmate de oude verdwijnen. Elke andere oplossing — berustend op autoritaire en beslissende, doch willekeurige en berekende maatregelen — brengt noodzakelijk vele andere gevolgen met zich. Het opdringen van bepaalde loontarieven voor ruime sectoren van de economie of het afdwingen van eenvormige loonsverhogingen of andere arbeiderswinsten lijkt even schadelijk te zijn voor de essentiële voorwaarden van de werking van een markteconomie als het vaststellen van starre prijzen of winstmarges bij decreet, of, zoals verder zal worden aangetoond, even nadelig als te trachten de rentetarieven onbeweeglijk te maken. Bovendien leiden de logica en de gebeurtenissen, eenmaal dat die starre vormen werden opgelegd, tot het invoeren van een geheel van controlemaatregelen dat alles omsluit. In die omstandigheden, en behoudens enkele periodes van nationale noodtoestand, wanneer vrijheid en de vruchten van de vrijheid in menig opzicht worden geofferd, zal het resultaat zeer waarschijnlijk een volledige verschuiving zijn naar de alomvattende planning van de geleide economie.

De gewone kritiek op het monetaire beleid kan het hiermee volledig eens zijn, doch zij kan er ook op wijzen dat zulks niet verhindert dat er periodes zullen zijn — waarvan de huidige blijkbaar een voorbeeld is — waarin lonen een tijdlang sneller kunnen opgedreven worden dan de gemiddelde winst aan produktiviteit over een aantal jaren kan dragen. Zij zou hetzelfde zeggen van elke gelijkaardige poging om de gewone gevolgen van artificiële prijzen weg te redeneren. Doch wat zij niet ziet, is dat de minste verslapping van de monetaire discipline, wanneer die andere invloeden in een onevenwichtige fase van hun evolutie verkeren, ernstig de mogelijkheden zouden verminderen voor het doorvoeren van een herstelproces. Want het zeer gezonde beginsel volgens welk alles wat te duur is spontaan zijn eigen correctief zal vinden, is alleen waar zolang geen kunstmatige steun wordt verstrekt om een onevenwichtige toestand te stuiten of te verlengen.

De geld- en kredietpolitiek dient er klaar en duidelijk over te waken dat zij niet als zulk een steun wordt gebruikt. Wanneer de werkloosheid zeer verspreid is, doch de arbeidskosten hoog zijn, kan en moet zij het geld- en kredietaanbod vermeerderen in de hoop spoedig werkgelegenheden te scheppen? Indien het bestaande krediet reeds ten volle is gebruikt, welke kans is er dat bijkomende middelen nieuwe werkgelegenheden zullen financieren, dan wel hoofdzakelijk aanleiding zullen geven tot een algemene prijsstijging, tot een verscherping van de

cyclische onstabieleit en tot het belemmeren van ontwerpen op langere termijn die anders gedeeltelijk de grondslag voor een ononderbroken groei zouden gelegd hebben? Dit zijn het soort vragen die een verantwoordelijke centrale bank moet trachten te beantwoorden wanneer zij vóór een « cost push »-toestand geplaatst is. In de praktijk volstaat het niet te beslissen dat, vermits er zich een kosteninflatie voordoet, zij de inspanningen moet opgeven om de grens te vinden voor het geld- en kredietvolume dat het beste evenwicht onder al de doeleinden zal verschaffen in het licht van al de geldende omstandigheden. Zoals reeds eerder gezegd, kan zij er zich niet toe beperken de kleppen te openen en passief toe te kijken.

Zelfs indien zij er alleen niet in slaagt de uitbreiding van sommige prijsstijgingen te stuiten, is de monetaire en kredietcontrole een volstrekt wezenlijk element in iedere gecombineerde inspanning van de verschillende instrumenten van de overheids-politiek om de inflatore tendensen te stuiten. Want zonder scherpe controle van de geldvoorziening kunnen de voordelen van een beperkende budgettaire politiek in ruime mate worden teniet gedaan. En zoals reeds werd aangestipt bij het beschrijven van de uiteindelijke doeleinden van het centrale-bankbeleid, is het doel in ieder geval niet een starre prijsstabiliteit. Zelfs wanneer een kosteninflatie, of kunstmatige prijzen, of welke andere nog ongekeerde storende invloed ook zich doet gelden, is het doel voldoende weerstandsvermogen te behouden ten einde de ontwikkeling van het algemene prijspeil onzeker te maken, d.w.z. stabiel, op- of neergaand, over elke beschouwde periode en in een nabije toekomst. Zolang de centrale bank ertoe kan bijdragen de « zekerheid van de onzekerheid » te doen heersen, helpt zij in belangrijke mate de fundamentele voorwaarden die een markteconomie moet hebben, te vrijwaren. Want zoals zulks bij het begin van die studie werd aangestipt, is de vrijheid van keuze een wezenkenmerk van een markteconomie. Dit betekent dat, in zover het om iedere enkeling gaat, alles wat hij verdient of uitgeeft boven een minimum sociale zekerheid en alles wat hij spaart, investeert, te leen neemt, niet vooraf kunnen gekend zijn. Er moet de prikkel zijn van een weinig onzekerheid, opdat de verwezenlijkingen van iedere enkeling zo dicht mogelijk het optimum zouden benaderen en om de aansporing tot vernieuwing steeds levendig te houden.

Statistische waarschijnlijkheidsdistributies kunnen als basis dienen voor het voorspellen met een ietwat grotere zekerheid voor het land in zijn geheel van sommige voorkeuren welke uit de verenigde handelingen van al de enkelingen voortspuiten. Dit soort voorspelling is gewis niet onverenigbaar met een voortdurende soepelheid en onzekerheid in zover het om iedere enkeling gaat bij het onder ogen nemen van zijn eigen beslissingen. Doch t.a.v. het geheel der individuele handelingen die de waarde van de munt bepalen, moet er praktisch dezelfde graad van onzekerheid bestaan voor de groep als voor de

enkeling. Want het geld, in tegenstelling met ieder ander goed, is (of moet het steeds zijn wanneer het zijn taak vervult) de universele waardestandaard in een ontwikkelde economie. De waarde van het geld zoals zij vermoedelijk zou gemeten worden aan de hand van een algemene prijsindex, wordt bewust of onbewust een gegeven in de berekeningen van een ieder. En indien de meeste enkelingen goede redenen hebben te geloven dat de prijzen voortdurend opwaarts of zelfs neerwaarts zullen gaan, wordt er een algemene kettingreactie in gang gezet die veel krachtiger is en een veel ruimere invloed uitoefent dan welk soort verwachtingen ook in verband met de prijs van één enkele groep of één enkele waarde.

Hiermee zij alleen gezegd dat het vertrouwen in de waarde van het geld heel wat belangrijker is voor de economische stabiliteit en als een voorafgaande voorwaarde voor een onderhouden groei dan verwachtingen met betrekking tot de prijs van auto's, of koper, of brood, of een aandeel in een telefoonmaatschappij. Daar het onrealistisch zou zijn te verwachten dat er steeds een juiste compensatie zou zijn van alle individuele prijsveranderingen die zich iedere week, iedere maand of ieder jaar voordoen, moet men zich in sommige periodes aan stijging en in andere aan daling der gemiddelde prijzen verwachten. Indien, wegens rigiditeiten, het vooruitzicht op een sterke daling een tijdlang eerder beperkt is, dan is het des te meer gewenst stijgingen van de gemiddelden te bestrijden indien zij lange tijd voortduren. Zoniet zal een blijkbaar onschuldige opwaartse tendens van de algemene prijzen en een onschadelijke geleidelijke daling van de waarde van het geld, weldra de vaste verwachting doen ontstaan dat de prijzen zullen blijven stijgen. En wanneer dit gebeurt, wijken beschouwingen over de intrinsieke waarde voor speculatie, voor dekking tegen de verwachte afnemering van de reële koopkracht van het geld en van alle vast rentende financiële activa. De kruipende inflatie leidt, zelfs vooraleer het versnelde stadium van het muntbederf is bereikt, meestal tot hogere rentevoeten, de invoering van een grotesk netwerk van « glijdende schalen », een vervorming en een uiteindelijke verzwakking van de besparingen en investeringen, ruimere cyclische bewegingen en een onderbreking van de groei. Voor een breedvoerige uiteenzetting, zie het artikel over « Creeping Inflation », vermeld in de noot op blz. 177. Mettertijd, wanneer de inflatie cumulatief werkt, veroorzaakt zij een ernstige uitbreiding van de gemakzucht in het land, leidt vaak tot een vermenigvuldiging van een directe en indringerige overheidscontrole en kan ten slotte eindigen in een volledige economische ineenstorting. Daarom is het belangrijk, wanneer men het reële karakter van een markteconomie wil bewaren, dat er een doelmatige centrale bank bestaat die haar middelen zoveel mogelijk aanwendt in het licht van de actuele feiten en de volledige gamma van haar doeleinden ten einde de inflatore tendensen te stuiten, hoe zij ook ontstaan en wanneer zij ook tot uiting mochten komen.

Soepele rentetarieven.

Uit al wat hier zoëven werd gezegd, is het onvermijdelijke gevolg dat de rentetarieven soepel dienen te blijven. Meestal kristalliseren zich de verwachtingen nog sneller en eerder in de geld- en kapitaalmarkten dan in de gemeenschap in haar geheel; daarom is het noodzakelijk een zekere twijfel omtrent de vermoedelijke richting (en het peil) van de rentevoet te doen heersen. Zonder die onzekerheid gaan de transacties op de geld- en kapitaalmarkt in één richting. Bestaat bijvoorbeeld de zekerheid dat de rentepercentages, vooral die op lange termijn, zullen stijgen en zich op een hoog peil houden, dan kunnen hieruit snel wanordelijke toestanden ontstaan wanneer de noteringen worden opgedreven en de meeste beleggers trachten te verkopen om zich liquiditeiten te verschaffen ten einde voordeel te kunnen halen uit de hoogste rentevoeten die kunnen bereikt worden. Bestaat de zekerheid dat de rentevoeten neerwaarts gericht zijn en laag zullen blijven, dan zullen de beleggers willen kopen om de effecten aan te houden zolang de rentetarieven dalen, want zulks betekent dat de prijzen van die effecten zullen stijgen. De prijsstijging wordt beschouwd als een vaststaand feit en het huidige rendement is bovendien hoger dan hetgeen later vermoedelijk zal kunnen verkregen worden. Aldus stuwen de vooruitzichten de markt snel in de richting waarin de openbare mening met zekerheid verwacht dat zij zal gaan.

Om die reden is het van belang dat de centrale bank een volledige handelingsvrijheid op korte en op lange termijn behoudt, opdat zij haar eigen invloed op het geld- en kredietaanbod zou kunnen doen gelden in het volle bewustzijn dat een zekere graad van onzekerheid moet worden onderhouden. Vanzelfsprekend kan de centrale bank in bijzondere gevallen het daarentegen een tijdlang wenselijk achten ten volle voordeel te halen uit een toestand van zekerheid in de verwachtingen, die zich plotseling ontwikkelt, wanneer het gevolg hiervan zich in dezelfde algemene richting doet gevoelen als de drukking die zij op de kasreserves van de banken wenst uit te oefenen, en aldus op de marginale wijzigingen in het totaal van de beschikbare kredieten. Het grootste risico zowel voor de doelmatigheid van het centrale bankbeleid als voor het behoud van de vereiste flexibiliteit en onzekerheid in de markteconomie, ligt in het formuleren van voorschriften waarin aan de doeleinden in verband met de rentevoet een groter belang wordt gehecht dan aan de ruimere eisen van de geldstabiliteit. Want in een markteconomie zijn noch de prijzen, noch de rentetarieven doeleinden op zichzelf. Hun gemiddelde evolutie in de tijd is van belang als een aanwijzing van de aard van de drukking die op de materiële of financiële middelen wordt uitgeoefend; zodoende is zij mede een leidraad voor de overheidspolitiek. Doch iedere poging om prijzen en rentetarieven, hetzij individueel, hetzij gemiddeld, te doen verstarren of om vaste hoogte- of laagtegrenzen in te voeren, schept verwarring

tussen het doel en de middelen, die de reële doeleinden — optimum werkgelegenheid, produktie en groei — onbereikbaar maken.

De ervaring van de meeste leidende centrale banken sedert de tweede wereldoorlog bevestigt de mening dat de flexibiliteit van de rente onder het spel van de wisselende concurrerende spanningen van wezenlijk belang was voor de goede werking van de markteconomie. Vele waren, zoals de Verenigde Staten, geneigd sommige of de gehele gamma van de vervaltermijnen te stabiliseren of te ondersteunen. Ieder land dat de wezenlijke kenmerken van een markteconomie verkoos te behouden, gaf ten slotte iedere inspanning op om de rentevoet op een « sociaal draaglijk peil » te handhaven, wanneer bleek dat hieraan alleen kon worden vastgehouden door aan de rest van de economie toenemende inflatoire hoeveelheden centrale-bankkrediet toe te dienen. Sommige deden daarentegen een vol beroep op het apparaat van een planeconomie en maakten gebruik van allerlei speciale middelen om sommige delen van de markt af te zonderen en andere te beschutten. Doch zelfs die pogingen in de democratische economieën welke in sterke mate « geleid » waren, zijn thans grotendeels mislukt omdat het nationale plan geen doelmatige dam kon opwerpen tegen de concurrerende krachten die in de internationale handel werkzaam zijn. De open of onderdrukte inflatie, ontstaan uit een poging om de rentetarieven laag te houden, heeft aan de binnenlandse economie in haar geheel, en wel in haar vermogen om goederen te produceren die in het buitenland hadden kunnen verkocht worden ten einde de noodwendige invoer te betalen, meer schade berokkend dan elk vermeend voordeel verbonden aan het verstrekken van krediet voor allen tegen lage rentevoet in het binnenland.

Het is duidelijk bewezen dat zolang een land sterk op de internationale handel is aangewezen of zolang het verkiest een markteconomie te bezitten (die noodzakelijk gevoelig is aan een groot aantal krachten die duidelijk in de internationale handel tot uiting komen), de rente soepel moet blijven. Er dienen steeds goede redenen te zijn voor een zekerheid t.a.v. het peil waarop de rentetarieven zich in de eerstkomende weken of jaren zullen bevinden. Daarom moet iedere poging om de onzekerheid te verwijderen of te beperken door het vaststellen van hoogte- of laagtegrenzen voor de rentetarieven metertijd mislukken, tenzij het land bereid is zich van de Westerse wereld af te sluiten en zich om te vormen tot een relatief afgezonderde en geleide economie.

Het is natuurlijk mogelijk, na de behoefte aan flexibiliteit en onzekerheid te hebben erkend, nog aan te voeren dat sommige tussenkomsten van de centrale bank in bepaalde omstandigheden o.m. hebben geleid tot beperkingen van het geld- en kredietvolume en tot ongewenste stijgingen van de rentetarieven. Zulks te beweren, betekent niet dat men een geleide economie voorstaat. Geen enkele centrale bank heeft het steeds bij het rechte einde. Doch waar

het om gaat, is te weten of de centrale bank het beste evenwicht onder haar uiteindelijke doeleinden gevonden heeft alsook de beste uitdrukking van haar beslissingen met betrekking tot haar tussenliggende en onmiddellijke doeleinden. Dit probleem kan niet onafhankelijk in functie van het behoud van een « gegeven » peil of structuur van de rentetarieven opgelost worden.

In zover het gaat om de betrekkingen tussen de rentetarieven en de economische groei, zijn de fundamentele krachten ongetwijfeld de besparingen, de investeringen en de gelegenheden voor een nuttig gebruik van alle investeringsmogelijkheden. Lage rentetarieven op zichzelf beschouwd, dragen er ongetwijfeld toe bij de kredietverlening enigszins te vermeerderen om de investeringen te financieren. Doch op eender welk ogenblik zijn die rentetarieven het gevolg of het symptoom van een geheel van krachten die alle op het groeiproces betrekking hebben. De rentetarieven kunnen niet los van de gehele reeks invloeden die op hen inwerken, worden beschouwd. In feite en hoewel dit op het eerste gezicht paradoxaal moge schijnen, gaat een snelle groei vaker met stijgende en hoge dan met lage rentetarieven gepaard. De reden hiervoor is dat, in een klimaat van expansie, er gunstige vooruitzichten zijn voor renderende investeringen in vele richtingen en de vraag naar krediet sneller stijgt dan de besparingen welke aan het verbruik werden onttrokken om de leningen te financieren. In een markteconomie, waar de verdeling van het krediet bepaald wordt door een open concurrentie veeleer dan door een beslissing van de centrale overheid, impliceert de werking van het systeem uiteraard dat de prijs van de beschikbare middelen in die omstandigheden stijgt.

Gewis, indien de regering op dat ogenblik een kasoverschot kon bewerkstelligen, dat op het kredietmarkt zou kunnen vrijgegeven worden door middel van inkoop van effecten van de schuld, dan zou die directe toeneming van het aanbod van nieuwe middelen uit de stroom van de lopende inkomens tot een vermeerdering der reële investeringen helpen bijdragen en tevens de marge van de onbevredigde potentiële leners verminderen en wellicht de geldende rentetarieven doen dalen. De geldschepping door de centrale bank en een verdere uitbreiding van de piramide van de kredietschepping door de particuliere banken, zouden vermoedelijk ook aanvankelijk een daling van de rentetarieven en een bevrediging van meer leners tot gevolg hebben, doch slechts in de mate toegelaten door al de andere beperkingen en criteria voor het centrale-bankbeleid, die hierboven breedvoerig werden besproken. Iedere verdere netto-schepping van middelen, bedoeld om de rentevoet laag te houden tegenover een sterke kredietvraag, zou onvermijdelijk de prijzen doen stijgen met het uiteindelijke resultaat dat de gedwongen besparingen zouden vermeerderen omdat sommige verbruikers bepaalde goederen wegens de te hoge marktprijs zouden verzaken.

De besparingen moeten op de ene of de andere wijze worden gevonden omdat een markteconomie iedere leemte verafschuwt. Dit betekent eenvoudig dat iedere poging om de rentetarieven beneden een evenwichtspeil tussen de bestaande vraag en het aanbod van geld te houden, steeds moet leiden tot een verandering van een der basisfactoren, in onderhavig geval door een vermeerdering van het reële kapitaal-aanbod door middel van gedwongen besparingen. Hadden de rentetarieven vrij kunnen bewegen en waren ze alleen marginaal beïnvloed geweest door een passende verandering in het bankkrediet, dan zou er op korte termijn een zekere spreiding van de minder dringende vraag hebben plaatsgevonden. Indien mettertijd de rentetarieven relatief hoog waren gebleven, dan zouden zij een verdere toeneming van de aangeboden besparingen van een zekere omvang hebben kunnen teweegbrengen, of een verschuiving onder andere activa en middelen, die zou leiden tot een vermeerdering van de totale investeringen zowel reëel als in geldeenheden. Doch het zou niet nodig geweest zijn de leemte tussen vraag en aanbod van kapitaal door inflatie te overbruggen, en de regemaat van het groeiproces zou geholpen geweest zijn door de spreiding van de investeringen, zodat de ongeordende schommelingen in de investeringsactiviteit, die tot de cyclische onstabieleit bijdragen, zouden verhinderd zijn.

De essentiële eisen van een ononderbroken groei in een markteconomie.

Zij die de restrictieve geldpolitiek bestrijden omdat zij een willekeurige hinderpaal zou zijn voor de economische groei, voeren twee soorten argumenten aan. Het ene is dat een vermeerdering van het bankkrediet een stijging van de totale vraag zou betekenen; meer vraag brengt uiteraard meer investeringen teweeg; en meer investeringen betekenen een snellere groei. Het andere is dat meer geld en bankkrediet lagere rentetarieven zouden met zich brengen; lage tarieven leiden tot meer investeringen; meer investeringen brengen grotere vraag teweeg en dat betekent een snellere groei. Zowel in het ene als in het andere geval wordt er impliciet verondersteld dat er een onbepaald aantal produktieve ontwerpen voorhanden zijn, die alleen maar wachten op meer krediet of op krediet tegen lagere prijs om te kunnen van wal steken. Een verdere veronderstelling is dat het additionele inkomen en de bijkomende produktie voortvloeiend uit het afschaffen van de kredietbeperkingen, snel elke ongewenste inflatoire druk zouden wegnemen, die aanvankelijk door de stimulans van een politiek van geldverruiming zou kunnen veroorzaakt worden. Het recept schijnt zo aantrekkelijk dat de centrale banken overal onhandelbaar zouden geweest zijn om zich die gemakkelijke bijdrage tot de verwezenlijking van hun hoofddoel te ontszeggen, tenzij er eveneens een dodelijke dosis van iets anders in hetzelfde recept aanwezig was.

Jammer genoeg is er de inflatie. Ieder land en bijna iedere nieuwe generatie in elk land schijnen zelf te moeten leren dat monetaire discipline een eerste vereiste is en niet een hinderpaal voor de economische groei (1). Het feit is dat de centrale banken van de markteconomieën zich er reeds lang van bewust zijn dat de mogelijkheid om marginale veranderingen in het geld- en kredietaanbod te beïnvloeden, een belangrijke macht vertegenwoordigt, belangrijk genoeg om een *noodzakelijke* doch niet een *voldoende* voorwaarde te zijn voor een reële groei met een minimum gebrek aan stabiliteit. En de expansieve mogelijkheden van die markt werden aangewend tot aan de grens van de geldinflatie. Het doel van de verschillende centrale banken was inderdaad niet enkel de inflatie als een doel op zichzelf te verhinderen. Was dit hun enige doelstelling geweest, dan zouden zij vaak besloten hebben geen risico's te nemen en dus scherpe en drastische inkrimpingen van het bankgeld en -krediet hebben teweeggebracht. In de plaats daarvan zijn zij in de regel steeds dicht bij de gevaarlijke zone gebleven, door het toelaten van een stijging van het bankkrediet of van het geldaanbod, of van beide, en zulks met aanzienlijke jaarlijkse bedragen. Nochtans hebben zij redelijk strikte grenzen gesteld telkens het totaal latente inflatore gevaren schiep.

Wat het beleid van een centrale bank onderscheidt van de geschriften der critici, is de erkenning dat inflatie de grootste vijand van de economische groei is. Zoals hierboven reeds werd aangetoond, komt dat conflict bijzonder duidelijk tot uiting in een markteconomie. Want zolang men de vrijheid van een markteconomie behoudt, zal ze noodzakelijk worden aangewend in een inflatore toestand om de marktwaarden en -standaarden te vervormen die nodig zijn om de middelen te verdelen derwijze dat zij een maximum reële groei onderhouden.

Geen enkele — geleide of vrije — economie kan schaarsteverschijnselen of knelpunten in sommige categorieën geschoolde werkkrachten of sommige materiële hulpbronnen vermijden wanneer zij verandert en groeit. De geleide economie kan terugkerende knelpunten uitschakelen door brutale verplaatsingen van mensen en goederen. De markteconomie past zichzelf aan door zich te laten leiden door het prijsmechanisme in het raam van de concurrentie of van het systeem der compenserende invloeden. De centrale bank in een markteconomie kan het marktmechanisme niet vervangen; zij kan zich niet vermommen in een totalitaire instelling voor planning en oordelen wie krediet mag ontvangen en wie niet. Zij kan en moet nochtans onderscheid maken tussen de voorwaarden waarin zich belangrijke evenwichtsherstellende aanpassingen

(1) Voor een samenvatting van de ervaring in sommige andere landen, zie bijv. « Growth Without Inflation in Britain » en « Inflation and Economic Development », *Monthly Review* van de Federal Reserve Bank te New York, resp. juli- en augustusnummer 1959.

voordoën, die alleen door een verdere algemene toevoering van krediet en koopkracht kunnen verstoord worden, en de voorwaarden waarin een algemene kredietverruiming heel waarschijnlijk een reële expansie van de totale produktie zou bevorderen.

Het klassieke probleem van de economische groei was steeds dat van een rantsoenering van de investeringen. Want in elke economie met onmiddellijke groeimogelijkheden zullen er steeds meer wenselijke en nuttige projecten door de verschillende belanghebbende partijen worden voorgelegd dan hetgeen materieel onmiddellijk kan worden begonnen. Alle of bijna alle zouden geloven rendabel te zijn. Iedere aanvrager kan geloven dat de vereiste werkkrachten en grondstoffen beschikbaar zijn indien er maar krediet kan verkregen worden om met het projet van wal te steken. Nochtans is het enige absoluut zekere dat, zo er plotseling genoeg krediet werd geschapen, boven dat voortvloeiend uit de lopende brutobesparingen, om alle aanvragers tegelijkertijd te bevredigen, de schok onder hen allen een vernielende uitwerking zou hebben. Er zouden geen voldoende basisgrondstoffen zijn om allen te bevredigen. Sommige projecten zouden niettemin kunnen voltooid worden en voor de produktie gebruikt worden. Doch voor één afgewerkt plan, zouden er vele andere prijsgegeven worden vooraleer hun voltooiing nadert. Sommige hulpbronnen zouden volkomen teloor gaan; andere zouden voor lange tijd nutteloos blijven; en de produktiestroom die verwacht werd als een compensatie voor de prijsstijgingen in de aanvankelijke strijd, zou nooit ten volle verwezenlijkt worden. Om die eenvoudige redenen is het dat de centrale banken, in het belang van een optimum groei en onderhouden tewerkstelling van alle hulpbronnen, zorgvuldig de totale expansie van het geschapen bankkrediet moeten beperken. En hieruit vloeit uiteraard ook voort dat er steeds een marge van onbevredigde kredietgebruikers zullen zijn die er zich zullen over beklagen dat de groei — de hunne en die van de economie — gehinderd wordt door de grenzen die op dit ogenblik door de centrale bank worden opgelegd.

*
**

Wellicht zullen als besluit van dit artikel de eenvoudige voorschriften van een markteconomie die in het begin van het artikel werden uiteengezet, nu belangrijker en van meer betekenis toeschijnen: vrijheid van keuze, beschermd door een grote reeks van compenserende invloeden en uitgedrukt in voorkeuren die zich in het prijsmechanisme weerspiegelen, brengt de economie ertoe de meest bevredigende combinatie van werkgelegenheden, inkomsten en mogelijkheden voor allen te verschaffen. De rol van de regering is bij te dragen tot de goede werking van de compenserende invloeden; zij helpt het evenwicht herstellen door een marginaal ingrijpen, doch zij dringt nooit de samenstelling van het geheel op,

noch oefent invloed uit op vele zijner componenten (en in die sectoren waar een overheidstussenkomst geschikt is, wordt ook de regering geleid door de prijsvorming op de markt). Dit zijn de voorwaarden voor de volledige verwezenlijking van de groeimogelijkheden en het volledig genot van de vruchten van de economische ontwikkeling. Opdat die voorwaarden goed zouden kunnen functioneren, moet er

een redelijk stabiel klimaat zijn, doch ook een zekere graad van onzekerheid. De rol van de centrale bank in dit alles bestaat erin de macht van de geldschepping direct te leiden naar drie zeer met elkaar verbonden doeleinden : de bevordering van de groei, het verzachten van de conjunctuurschommelingen en het behoud van een redelijk stabiele waarde van de geldeenheid.

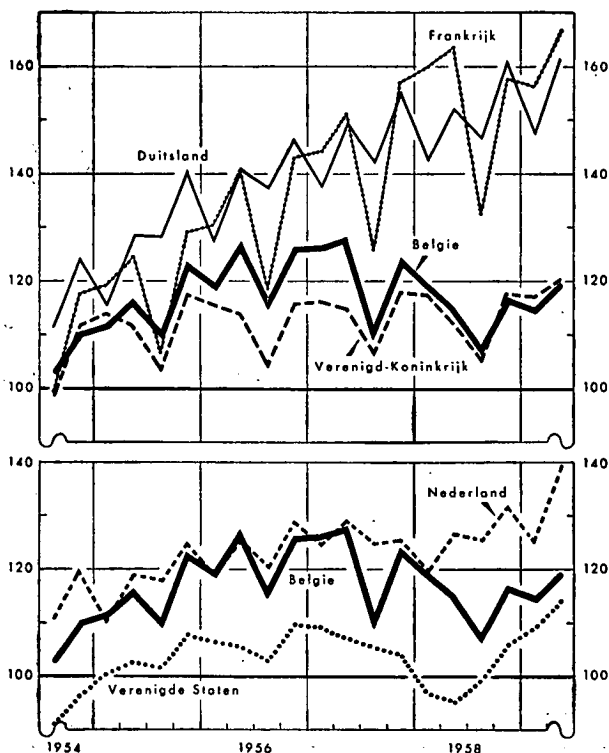
OVERZICHT VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË BIJ HET EINDE VAN DE RECESSIE

De Belgische volkshuishouding heeft, vanaf het tweede halfjaar van 1957, een fase van recessie door-
gemaakt waaraan blijkbaar in de eerste maanden
van 1959 een einde is gekomen.

In die periode verschilde de economische ontwikke-
ling in België enigszins van die in de belangrijkste
industriële landen. De teruggang van de bedrijvigheid
was inderdaad krachtiger dan die in de buurlanden
en is slechts te vergelijken met de evolutie van de
Amerikaanse economie; het herstel kwam langzamer
tot uiting dan in de Verenigde Staten en in West-
Europa, behalve wat de basis-metaalnijverheid
betreft.

Grafiek 1.

Indexcijfers van de industriële productie
(Basis 1953 = 100)

Bronnen : België : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.
Frankrijk : Institut National de Statistique et des Etudes Eco-
nomiques.
Duitsland : Statistisches Bundesamt.
Verenigde Staten : Board of Governors of the Federal Reserve
System.
Verenigd-Koninkrijk : Board of Trade.
Nederland : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Deze kenmerkende evolutie van de Belgische
volkshuishouding werd op twee verschillende wijzen
verklaard. De eenen hebben de onmiddellijke oorzaak

ervan gezocht in de interne factoren; anderen daar-
entegen, die de nadruk leggen op de sterke afhanke-
lijkheid van de Belgische volkshuishouding t.o.v.
haar buitenlandse afzetgebieden, schrijven een beslis-
sende conjuncturele invloed toe aan de schomme-
lingen van de buitenlandse vraag.

De feiten kunnen thans met het nodige perspec-
tief worden beschouwd, zodat een juister beeld van
de opeenvolging der gebeurtenissen kan gevormd
worden. De economische ontwikkeling van België
sedert het einde van 1956 kan dan ook aan een
analyse worden onderworpen ten einde de econo-
mische krachten aan het licht te brengen die, bij
een gegeven structuur, de fasen van teruggang en
herleving hebben bepaald.

Buitenlandse vraag.

Een afgetekende en langdurige conjunctuurterug-
gang van een volkshuishouding die in dergelijke mate
als de Belgische van de buitenlandse afzetgebieden
afhankelijk is, wijst op het eerste gezicht op een
inkrimping van de buitenlandse vraag. Uit de cijfers
der bruto nationale produkten in 1958 blijkt echter
een merkelijke toeneming van de totale vraag van de
gezamenlijke belangrijkste handelspartners van
België, met uitzondering van de Verenigde Staten.
In dit verband dient eraan herinnerd dat het aandeel
van de landen der Organisatie voor Europese Econo-
mische Samenwerking in de Belgisch-Luxemburgse
uitvoer in 1958 ongeveer 60 pct. bedroeg en dat van
de Verenigde Staten 10 pct. De vraag rijst dan ook
om welke reden de aangroei van het bruto nationaal
produkt in de industriële landen voor de Belgische
economie geen krachtige factor van steun meer is
geweest zoals zulks van 1954 tot 1956 het geval was.

Tabel I.

**Bruto nationaal produkt van de Verenigde Staten
en van de lidstaten van de O.E.E.S.**
(In miljarden dollars)

Periode	O.E.E.S. 1 *	Verenigde- Staten 2	Nederland	België
1955	213,5	397,4	8,0	9,5
1956	233,3	419,2	8,6	10,3
1957	249,6	442,5	9,3	10,7
1958	261,1	441,7	9,6	10,7

1 Bron : Statistische bulletins van de O.E.E.S.

2 Bron : Survey of Current Business.

* Met uitzondering van België en Luxemburg.

Alvorens de analyse verder door te voeren, dringen zich drie voorafgaande opmerkingen op.

De eerste twee zijn van methodologische aard. Vooreerst hebben de gegevens die aan de nationale boekhouding zijn ontleend, betrekking op periodes van één jaar; de continuïteit in de tijd wordt aldus verbroken, zodat de jaarcijfers niet nauwkeurig de tendens weerspiegelen van de golfbewegingen die zich hebben voorgedaan; op grond van die inlichtingen alleen kunnen diegenen die de gegevens van de nationale boekhouding ontleden, zich geen volledig beeld vormen van de conjunctuurgolven, aangezien zij in feite gebruik maken van jaargemiddelden: zo twee achtereenvolgende jaren gekenmerkt worden, het ene door een opwaartse beweging, het andere door een neerwaartse, beide van ongeveer even grote omvang, dan zullen de grootheden in de nationale boekhouding opgenomen een bedrieglijke stabiliteit aan het licht brengen; een ommekeer die zich binnen een zelfde jaar voordoet, zal volledig aan de waarneming ontsnappen: voor Nederland omvat het jaar 1958 aldus het einde van de recessie en de eerste fase van het herstel. In de tweede plaats dient niet uit het oog verloren dat de plannen der ondernemers meer bepaald worden door de bestellingen die ze ontvangen dan door de leveringen die ze uitvoeren; vaak echter wordt de vraag gemeten aan de hand van de cijfers der verzendingen bij ontstentenis van andere inlichtingen; dit is natuurlijk een bron van vergissingen: zo de leveringstermijnen worden ingekort wanneer de orderpositie verslechtert, zullen de gegevens betreffende de verzendingen, gedurende een min of meer lange periode, een stabiliteit van de afzet aan het licht brengen; het is natuurlijk een vergissing deze stabiliteit als een teken van handhaving der vraag te beschouwen; bij het vaststellen van de inkrimping van de vraag hunner cliënten, passen de ondernemers in feite hun plan aan die werkelijke daling aan; het gaat hier om een leemte in het statistisch materiaal dat zelden de beweging der bestellingen weergeeft.

De derde opmerking is dat Nederland alleen in de jongste jaren ruim één vijfde van de totale uitvoer van de B.L.E.U. opsloopte, hoewel het aandeel van zijn nationaal produkt in dat van de gezamenlijke O.E.E.S.-landen slechts 3,7 pct. bedraagt. De inkrimping der bestedingen in dat land in het tweede halfjaar van 1957 heeft een gans bijzondere invloed op de Belgische economie uitgeoefend.

Nu op deze drie opmerkingen gewezen is, dient de samenstelling onderzocht van de totale vraag in de landen welke de belangrijkste cliënten van de Belgische nijverheid zijn. Dit onderzoek brengt wijzigingen aan het licht die van grote betekenis zijn wanneer ze in verband gebracht worden met de ontwikkeling van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. Van 1957 tot 1958 ondergingen de particuliere investeringen in outillage en in uitrusting evenals de voorraadvorming in de lidstaten van de O.E.E.S. een duidelijke vertraging. In de Verenigde Staten, waarvoor kwartaalstatistieken beschikbaar zijn, werd zelfs op het einde van 1957 en in de loop der eerste drie kwartalen van 1958 een gevoelige inkrimping waargenomen. Het particuliere verbruik daarentegen is zowel in de Verenigde Staten als in de landen van de O.E.E.S. merklijk toegenomen, met uitzondering nochtans van de uitgaven voor kleding.

De vraag van die landen op de internationale markten onderging dan ook belangrijke wijzigingen. Zij steeg over het algemeen voor verbruiksgoederen, in het bijzonder voor auto's en voor elektrische apparaten. De daling der particuliere investeringen in uitrusting en outillage evenals de stagnatie der uitgaven voor kleding veroorzaakten daarentegen een inkrimping van de invoer van basismetalen en textielartikelen, d.i. twee groepen van produkten die in 1957 samen 47,6 pct. van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer vertegenwoordigden.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de tendens van de invoer van basismetalen en van textielprodukten in het eerste halfjaar van 1957 omsloeg. Rekening

Tabel II.

**Invoer van fabrikaten van de lidstaten van de O.E.E.S.
en van Noord-Amerika**

Bronnen: O.E.E.S. *Statistische bulletins*, Reeks II. Buitenlandse handel per categorie van produkten.
Fabrikaten: T.C.I.H., rubrieken 5 tot 9.
Basismetalen: T.C.I.H., rubrieken 68 en 69.
Textiel: T.C.I.H., rubriek 65.

Periode	Gezamenlijke fabrikaten		Basismetalen		Textiel	
	O.E.E.S.-landen	Noord-Amerika	O.E.E.S.-landen	Noord-Amerika	O.E.E.S.-landen	Noord-Amerika
<i>(Absolute bedragen in miljarden franken)</i>						
1956 1 ^o halfjaar	7,1	4,6	2,2	1,0	0,7	0,4
<i>(Indexcijfer - eerste halfjaar 1956 = 100)</i>						
1956 2 ^o halfjaar	128	100	100	110	105	84
1957 1 ^o halfjaar	125	104	105	110	118	84
2 ^o halfjaar	125	102	100	100	116	84
1958 1 ^o halfjaar	123	98	91	80	108	84
2 ^o halfjaar	128	98	68	80	97	84

houdend met de leveringstermijnen, dient de vermindering van de bestellingen in de industriële landen enkele maanden vroeger gesitueerd. Volgens de statistieken van de Hoge Autoriteit van de E.G.K.S. boekten de ijzer- en staalbedrijven van de Gemeenschap de inkrimping der nieuwe bestellingen vanaf het eerste halfjaar van 1957. In de Belgische metaalverwerkende nijverheid was de daling begonnen vanaf het vierde kwartaal van 1956. Voor de textielnijverheid worden geen nauwkeurige inlichtingen over de schommelingen in de orderpositie gepubliceerd. Tussen 1956 en 1957 werd een vermindering van het verbruik van textielprodukten vastgesteld in Nederland, dat 30 pct. van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer van die artikelen afneemt en het belangrijkste afzetgebied van die nijverheid is. Rekening houdend met het feit dat de handel, gelet op deze evolutie, snel een politiek van opslorping der voorraden moest aannemen, lijkt het niet onredelijk te veronderstellen dat de Belgische textielnijverheid bij het begin van 1957 eveneens haar buitenlands afzetgebied zag inkrimpen.

Men heeft dus alle reden om aan te nemen dat de buitenlandse vraag voor de belangrijkste exportindustrieën in de allereerste maanden van 1957 begon in te krimpen. Dat deze teruggang aan de basis kan liggen van een recessie in de Belgische economie hoeft geen verwondering te baren aangezien, volgens de berekeningen van het Departement voor Toegepaste Economie van de Universiteit te Brussel (Dulbea), de uitvoer ten belope van 20 pct. bijdraagt tot de vorming van het bruto nationaal produkt (1).

De huidige herleving van de Belgische conjunctuur bevestigt overigens de krachtige invloed van de buitenlandse vraag. De eerste tekenen van verbetering kwamen tot uiting in het vierde kwartaal van 1958, op het ogenblik waarop, volgens de gegevens van het *Survey of Current Business* en de analyses gepubliceerd door de Europese Economische Commissie (2), de particuliere en openbare investeringen en het verbruik van textielprodukten in de Verenigde Staten en in de Europese Economische Gemeenschap afgetekend toenamen. Daaruit is een verbetering van de orderpositie in de belangrijkste Belgische industrieën voortgevloeid.

De schommelingen in de buitenlandse vraag blijken aldus wel een belangrijke rol te hebben gespeeld in de fasen van teruggang en herleving in de Belgische economie. Alvorens echter besluiten te trekken in verband met de oorsprong der jongste conjunctuurbewegingen, dient de evolutie van de binnenlandse vraag onderzocht waarbij, in de mate

van het mogelijke, der autonome ontwikkelingen van die teweegebracht door de buitenlandse vraag moeten onderscheiden worden.

Binnenlandse vraag.

Volgens de berekeningen van Dulbea zijn de nationale bestedingen tegen lopende prijzen, na een toeneming met 8 pct. tussen 1956 en 1957, in 1958 niet verder meer toegenomen. De inkrimping van de binnenlandse bestedingen van de economie woog precies op tegen de stijging van de netto-uitvoer (d.i. het positieve verschil tussen de uitvoer en invoer) van goederen en diensten. Deze werd gunstig beïnvloed door de prestaties van diensten in verband met de Tentoonstelling te Brussel. De toeneming van het openbaar verbruik (+8,6 pct.) kon de inkrimping van het particuliere verbruik (-1,6 pct.) en van de binnenlandse kapitaalvorming (-8,4 pct.) niet goedmaken (1).

Aangezien de nationale boekhouding slechts jaarlijkse cijfers omvat, kunnen de periodes niet bepaald worden waarin zich de ommekeer van de tendens der binnenlandse vraag voordoet. Om beter de evolutie ervan na te gaan, dient een beroep gedaan op andere statistische reeksen welke de schommelingen van het verbruik en van de investeringen aan het licht brengen.

De vraag naar verbruiksgoederen kende sedert het begin van 1957 een uiteenlopende ontwikkeling. Evenals in het buitenland daalden de aankopen van textielartikelen vanaf het eerste kwartaal tot in het midden van het daaropvolgende jaar. De reden daarvan dient gezocht in de Suezcrisis, welke de verbruikers en de handel ertoe aangezet heeft meer dan hun gewone behoeften te dekken. Het bestaan van buitensporige voorraden heeft een daling van het volume der leveringen van weefsels met zich gebracht, waaraan, evenals in de andere landen, in het midden van 1958 een einde kwam. Wat het verbruik van voedingsmiddelen betreft, werd opnieuw vooruitgang geboekt na een zwakke inkrimping bij het begin van 1957, gevolg van de voorraadvorming ten tijde van de Suezcrisis. Het particuliere verbruik van brandstoffen daalde merkkelijk in 1957 en 1958. De aankopen van metalen verbruiksgoederen zoals de auto's en de elektrische apparaten gaven verder een fundamentele expansie te zien en bleken weinig gevoelig voor de recessie. Uit gegevens die het grootste gedeelte van de verbruiksuitgaven bestrijken, blijkt wel dat deze niet merkkelijk zijn teruggelopen, afgezien van de textielprodukten en de brandstoffen. Zij werden trouwens gesteund door een nieuwe toeneming van de massa der bezoldigingen waarvan het volume van fr. 130 miljard in 1957 steeg tot fr. 132 miljard in 1958.

De investeringen zijn uiteraard meer onderhevig aan de conjunctuurschommelingen dan het verbruik.

(1) Dulbea : *Cahiers Economiques de Bruxelles*, n° 1, oktober 1958, blz. 120, noot 33. Wanneer men alleen de industriële bedrijven in aanmerking neemt, zouden nagenoeg 38 pct. van hun aandeel in het B.N.P. voor rekening van de uitvoer komen.

(2) De « Economische toestand van de Gemeenschap op het einde van 1958 en de vooruitzichten voor het eerste kwartaal van 1959 » (december 1958) en de reeks « Grafieken en noten over de conjunctuur in de Gemeenschap ».

(1) « Le produit national brut en Belgique de 1948 à 1958 », *Cahiers Economiques de Bruxelles*, n° 4, juli 1959, blz. 510.

De ontwikkeling der bestellingen van outillage wijst erop dat de industriëlen hun vraag naar investeringsgoederen hebben verminderd vanaf het eerste kwartaal van 1957, op het ogenblik waarop de tekenen van een verzwakking van de buitenlandse vraag duidelijk waarneembaar waren. Toen deze op het einde van 1958 opnieuw vaster werd, trad een gelijk-

tijdige verbetering op van de bestellingen van outillage vanwege de binnenlandse markt. Om de evolutie van die bestellingen naar juiste waarde te beoordelen, dient rekening gehouden met de duurzame inkrimping der investeringen in de steenkoolnijverheid die met een structurele crisis heeft af te rekenen.

Tabel III.

Indexcijfers van het particuliere verbruik en van de investeringen

Periode	Particulier verbruik		Investeringen			
	Voedingsmiddelen 1	Textiel 2	Outillage Bestellingen vanwege de binnenlandse markt (Basis 1953 = 100) 3	Bouwnijverheid		
				Bouwvergunningen (Bron : N.I.S.)		Openbare aanbestedingen (in miljarden franken) 4
	(Basis 1953 = 100)		Woningen	Andere	(in duizenden)	
1956 1 ^o halfjaar	107	100	145	20,2		3,6
2 ^o halfjaar	112	135	153	17,2	3,5	3,8
1957 1 ^o halfjaar	108	110	148	19,9	3,7	3,6
2 ^o halfjaar	110	108	137	14,9	3,4	3,5
1958 1 ^o halfjaar	110	93	132	17,6	2,9	5,5
2 ^o halfjaar	112	109	123	14,5	2,6	4,5
1959 1 ^o kwartaal	113	95	130	8,7	1,2	4,4
2 ^o kwartaal			138 *	v 11,4	v 1,7	4,5

1 Indexcijfer van het voedingsverbruik, na uitschakeling der seizoenschommelingen. (Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.)

2 Volume van de leveringen van weefsels aan de binnenlandse markt. (Bron : Berekeningen door het Departement Studiën en Documentatie van de Nationale Bank van België.)

3 Bron : Ministerie van Economische Zaken.

4 Zij hebben betrekking op de openbare werken, het verkeerswezen, de volksgezondheid. (Bron : « Het Bouwbedrijf ».)

* Gemiddelde april-mei.

De investeringen in de woningbouw, zoals deze in de statistieken der bouwvergunningen tot uiting komen, daalden in de loop der recessie. In dit opzicht werd de toestand van België gesteld tegenover die in de buurlanden waar de bouwbedrijvigheid in dezelfde periode uitbreiding nam. Deze sector heeft in talrijke landen ongetwijfeld de algemene economische bedrijvigheid gesteund en zelfs opnieuw op gang gebracht. Het betreft hier echter landen die een zeer grote behoefte hebben aan woningen, ten gevolge van een sterke demografische ontwikkeling of van de jongste oorlogsvernietigingen. Dit is niet het geval voor een land zoals België, waar de bevolking meer stabiel is en waar het onroerend kapitaal in vrij ruime mate opnieuw is aangevuld.

De particuliere bouwbedrijvigheid is dan ook niet meer bij machte een voldoende stabiliserende rol te vervullen om de conjunctuurinzinkingen te verzachten, te meer daar rekening dient gehouden met de termijn die onvermijdelijk verloopt tussen de beslissingen van de overheid en het ogenblik waarop deze hun invloed op de economische activiteit doen gevoelen. In dit verband dient vermeld dat het aantal bouwvergunningen tussen 1954 et 1956 is verminderd en dat het cijfer van het eerste halfjaar van 1959 nog beneden dat van de overeenstemmende periode van 1956 ligt, in weerwil van de aansporingen van overheidswege.

Het aantal vergunningen voor industriële gebouwen liep sterker terug wegens de inkrimping van de industriële bedrijvigheid; het is weinig waarschijn-

lijk dat bijzondere maatregelen tot een merkelijke toeneming kunnen leiden zolang de verbetering van de conjunctuur niet tot nieuwe investeringen aanspoort.

In de sector der openbare bouwbedrijvigheid is de vraag naar investeringsgoederen, zoals blijkt uit de bedragen der openbare aanbestedingen, in 1957 enigszins afgenomen. In 1956 was het bedrag echter opgedreven door het aanvangen van de uitzonderlijke openbare werken die voor de Wereldtentoonstelling vereist waren. De groeiende spanning op de financiële markt in 1957 heeft de overheid er anderzijds toe verplicht haar aanbestedingen te beperken. Zodra de spanning verdwenen was, is bij het begin van 1958 een gevoelige toeneming opgetreden.

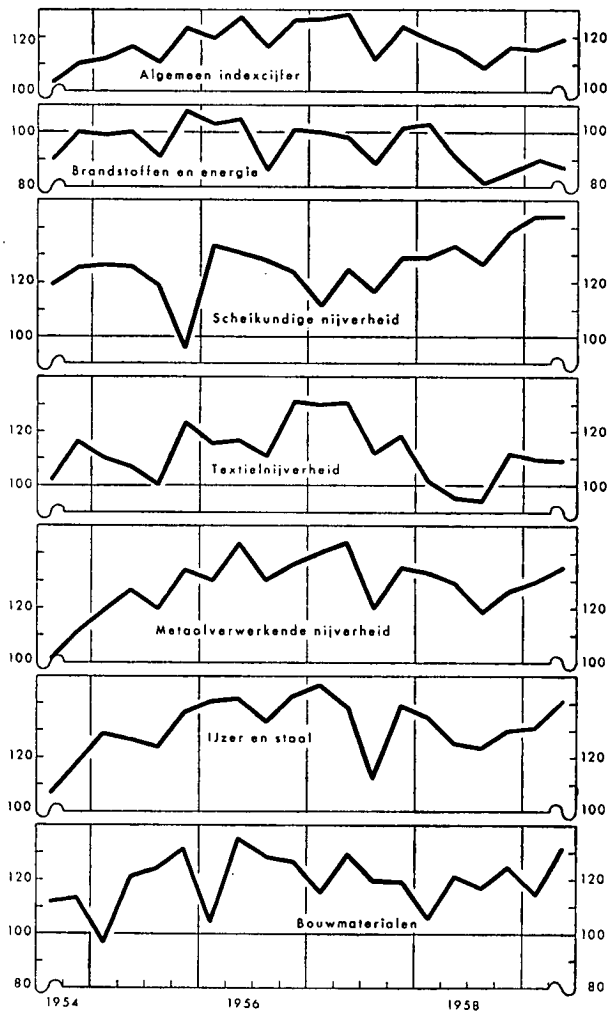
Aldus blijkt dat de teruggang der gezamenlijke investeringen in de loop van de recessie hoofdzakelijk beperkt bleef tot de particuliere woningbouw en de industriële uitrusting. De politiek inzake openbare werken daarentegen heeft in 1958 de duidelijk contra-cyclische invloed uitgeoefend die zich opdroeg.

Industriële productie.

De industriële productie, die in één jaar met ongeveer 13 pct. was teruggelopen, steeg opnieuw vanaf het derde kwartaal van 1958. Zo zij nog niet opnieuw het peil van de laatste periode van voorspoed heeft bereikt, is dit grotendeels te wijten aan de aanhoudende inkrimping van de bedrijvigheid in de steenkoolnijverheid.

Grafiek 2.

**Indexcijfers van de productie
in de belangrijkste nijverheidstakken**
(Basis 1953 = 100)

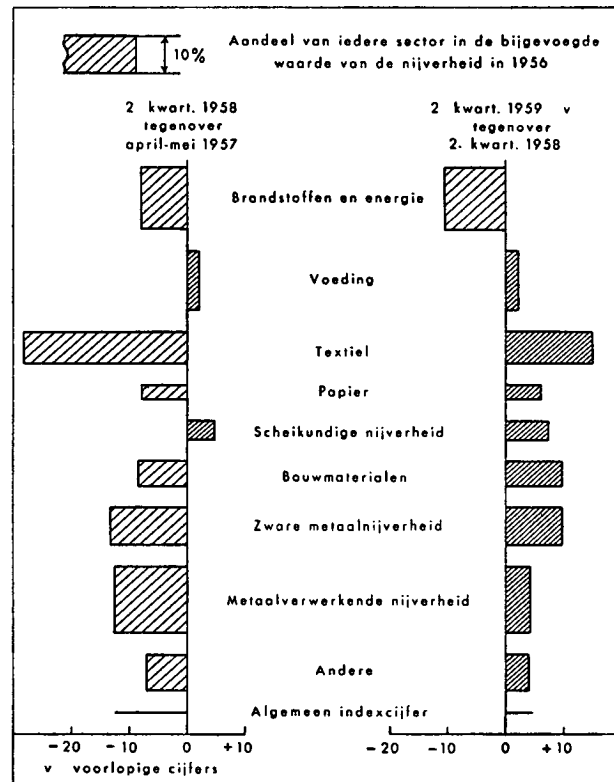
Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Grafiek 3 toont aan dat de produktieschommelingen geconcentreerd zijn in de textielbedrijven en in de industrie der investeringsgoederen. Zij zijn het krachtigst in de industrieën waarvan de activiteit in sterke mate van de buitenlandse vraag afhankelijk is : de textielnijverheid, de basis-metaalnijverheid, de metaalverwerkende bedrijven. De achteruitgang evenals de herleving van de productie in die sectoren liggen aan de basis van de tendenswijzigingen die zich sedert 1957 in de algemene bedrijvigheid van de nationale huishouding hebben voorgedaan.

In de ijzer- en staalnijverheid bereikte de orderpositie haar laagste peil in het laatste kwartaal van 1957. De verbetering van de vraag heeft zich in België evenals in de andere Europese ijzer- en staalcentra slechts werkelijk voorgedaan op het einde van 1958, periode die gekenmerkt werd door het toestromen van bestellingen uit de dollarzone en uit sommige nieuwe landen. Het herstel versnelde in de eerste maanden van het lopende jaar onder invloed van de verwachte staking in de Amerikaanse ijzer-

Grafiek 3.

**Verloop van de industriële productie
tijdens de conjunctuurerteruggang en -herleving**
(In maandgemiddelden uitgedrukt)

Bronnen : D.U.L.B.E.A.
Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

en staalnijverheid en van een herleving van de Europese vraag. In het tweede kwartaal lag het volume der bestellingen 46 pct. boven het kwartaalminimum van 1957. Sedert het begin van 1959 overtreft het volume der bestellingen met 6 pct. het gemiddelde van 1956, periode van zeer hoge conjunctuur. De prijzen, die sedert de maand februari stijgen, bereiken opnieuw hun peil van 1956.

Wat de uitvoer betreft, woog de toeneming van de afzet in de Verenigde Staten op tegen de teruggang van de verzendingen naar de markten van Latijns-Amerika, van de sterlingzone en van Europa.

De activiteit in de *non-ferro metaalnijverheid* kende een nagenoeg gelijkaardig verloop als die in de ijzer- en staalnijverheid. Het herstel trad echter vroeger in, nl. bij het begin van 1958, onder invloed van een gevoelige toeneming van de koperproductie, dank zij de vaste vraag vanwege Frankrijk en de Duitse Bondsrepubliek. De verbetering van de aankopen der Verenigde Staten vanaf het tweede halfjaar van 1958 heeft het herstel van de bedrijvigheid aangewakkerd, in het bijzonder in de sector der halfafgewerkte producten.

De vastere vraag en enige vrijwillige produktiebeperkingen stelden omstreeks het midden van 1958 een einde aan de daling der noteringen. De prijsstijging blijft echter beperkt wegens het vrij elastisch karakter van het aanbod op de wereldmarkten. De

conjunctuurverbetering blijkt minder sterk dan in de ijzer- en staalnijverheid en openbaart zich meer in hoeveelheden dan in prijzen.

De *metaalverwerkende nijverheid* kende een inkrimping van de vraag, welke te vergelijken is met die in de basis-metaalnijverheid; de verbetering van de vraag, die zich sedert het begin van 1959 voordoet, is echter minder afgetekend. Over de eerste zes maanden van 1959 zijn de bestellingen met 23 pct. gestegen in vergelijking met het tweede semester van vorig jaar, toen het dieptepunt van de recessie werd bereikt. Voor de halffabrikaten en de verbruiksgoederen, die het meest baat vinden bij het herstel, gaat de impuls vooral uit van de buitenlandse vraag. De stijging der bestellingen begunstigde in het bijzonder de draadtrekkerijen evenals de automobiel- en rijwielnijverheid. Wat de uitrustingsgoederen betreft, trad in de binnenlandse en buitenlandse vraag een nagenoeg eendere, doch geringere verbetering in.

In de beschouwde drie grote bedrijfstakken heeft de grotere vraag in belangrijke mate het ongunstig verschil verminderd dat tussen de bestellingen en de verzendingen bestond. De arbeidersbezetting steeg sedert het begin van het jaar enigszins in de industrieën welke halffabrikaten en verbruiksgoederen voortbrengen. In de sector der uitrustingsgoederen is aan de daling van de werkgelegenheid blijkbaar een einde gekomen.

Het herstel van de bedrijvigheid is nog niet in de leveringen tot uiting gekomen. Over de eerste vijf maanden van het jaar daalde de uitvoer van de metaalverwerkende nijverheid met 4 pct. naar waarde in vergelijking met 1958. Deze vermindering is hoofdzakelijk te wijten aan de inkrimping van de verzendingen van uitrustingsgoederen naar de landen van de sterlingzone, van Latijns-Amerika en naar Belgisch-Kongo. Dit laatste land heeft eveneens zijn aankopen van auto's en rijwielen verminderd. De verzendingen naar de landen van West-Europa zijn daarentegen gestegen, inzonderheid wat de draadtrekkerijen en de elektrotechnische constructies aangaat. De Verenigde Staten zijn, hunnerzijds, een zeer belangrijk afzetgebied gebleken voor de sector der automontage.

De veralgemening van het herstel in de metaalverwerkende bedrijven zal in ruime mate bepaald worden door de verbetering van de buitenlandse vraag naar uitrustingsgoederen. In dit opzicht, is de ontwikkeling in de nieuwe landen een factor van essentieel belang.

De invloed van bepaalde kredietbeperkingen in januari en juli 1957, het einde van de werken voor de Wereldtentoonstelling en de verslechtering van de conjuncturele toestand veroorzaakten een verslapping van de *bouwbedrijvigheid* in de loop van het tweede halfjaar van 1957 en gedurende het grootste gedeelte van 1958.

Sedert het laatste kwartaal van vorig jaar verbeterde de toestand nochtans geleidelijk zowel in de

openbare als in de particuliere sector. De omvang der nieuwe aanbestedingen en de versoepeling van het stelsel der bouwpremies waren de belangrijkste factoren van het herstel.

Deze verbetering begunstigde de activiteit in de sector der bouwmaterialen. De steenbakkerijen konden de overvloedige in 1958 opgestapelde voorraden afzetten. In de cementfabrieken benadert de produktie het maximum dat tijdens de laatste periode van hoogconjunctuur werd bereikt. Dit maximum werd ruimschoots overschreden in de glas- en spiegelglasnijverheid, die nauwelijks een neergang heeft gekend dank zij de gunstige bedrijvigheid in de bouwnijverheid en in de automobiellndustrie in Europa en in Noord-Amerika.

De programma's van openbare werken en de politiek op gebied van de bevordering van de woningbouw, die in de meeste landen van de Europese Economische Gemeenschap wordt gevolgd, openen gunstige perspectieven voor de sector der bouwmaterialen.

De *textielnijverheid* begon de recessie te overwinnen vanaf het begin van het derde kwartaal van 1958. In één jaar tijd was de produktie met nagenoeg één derde gedaald in vergelijking met het maximum van de hoogconjunctuur, dat op het einde van 1956 en in de eerste maanden van 1957 werd bereikt. Gedurende gans het jaar 1959 kwam het herstel sterker tot uiting. De produktie bleef echter nog beneden het peil van de laatste periode van grote voorspoed.

De herleving nam, evenals de teruggang, een aanvang in de tapijtfabrieken en in de breigoednijverheid. In deze beide sectoren komt de verbetering van de activiteit voor rekening van de vergroting van de vraag op de traditionele buitenlandse markten: de Verenigde Staten, het Verenigd-Koninkrijk, Duitsland en Nederland. Zij begunstigde de activiteit in de katoen- en wolspinnerijen evenals in de kammerijen. Deze trokken sedert het begin van het jaar bovendien voordeel uit een stijging van de vraag naar halffabrikaten. In de weverijen en in de confectiebedrijven, waarvan de afzet meer op de binnenlandse markt is afgestemd, vordert het herstel langzamer.

Met uitzondering van de wolprijzen, die de afgetekende verhoging van de noteringen op de wereldmarkten hebben gevolgd, bleven de afzetprijzen over het algemeen zwak. De jongste tijd kwamen echter opwaartse tendensen aan het licht.

Met het oog op de verbetering van de concurrentiepositie van de textielnijverheid, zowel op de binnenlandse markt als bij de uitvoer, heeft de Regering in december en in mei verschillende fiscale maatregelen getroffen.

De herleving van de industriële bedrijvigheid gaf aanleiding tot een lichte stijging van het verbruik van *brandstoffen*. De uitvoer van steenkolen bleef zijnerzijds stabiel op een zeer laag peil. Hoewel de invoer nog vrij hoog ligt, daalde hij sedert de

achtereenvolgende aanpassingen van de prijzen der Belgische steenkolen aan die der buitenlandse mededinging en de verscherping van de beperkende maatregelen op de invoer van buitenlandse steenkolen.

De steenkoolnijverheid heeft nog steeds af te rekenen met ernstige structurele moeilijkheden. Een saneringsprogramma dat de geleidelijke sluiting der niet rendabele mijnen omvat, wordt thans uitgevoerd. De produktiecapaciteit is reeds met nagenoeg 10 pct. in vergelijking met 1957 verminderd. Het betere evenwicht tussen het aanbod en de vraag kwam tot uiting in een duidelijke vertraging van de stijging der voorraden, die nochtans vrij belangrijk blijven : 7,8 miljoen ton op het einde van augustus.

Werkgelegenheid en werkloosheid.

De structurele crisis in de steenkoolnijverheid veroorzaakte een merkelijke toeneming van de werkloosheid. Het totale aantal werklozen overtrof in juni 1959 dan ook het cijfer van juni 1958.

Zelfs wanneer de structurele werkloosheid in de mijnen buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt echter dat het conjunctuurherstel de werkloosheid nog niet deed afnemen in vergelijking met juni 1958, dieptepunt van de recessie.

Tabel IV.

Evolutie der werkloosheid

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Daggemiddelde van het aantal werklozen	Juni 1958	Juni 1959
	(in duizenden)	
Volledig en gedeeltelijk werklozen	159	165
Werklozen te werk gesteld door de overheid	13	24
« Economische » werkloosheid	172	189
Werklozen in de mijnen ¹	- 10	- 26
Werkloosheid zonder de mijnen ...	162	163

¹ Waarvan gedeeltelijke werkloosheid : 8.424 eenheden in juni 1958 en 21.863 in 1959.

De eerste gunstige weerslag van de toeneming der industriële bedrijvigheid begint zich echter te openbaren. De werkloosheid daalde gedurende de zomermaanden tegen een merkelijk sneller tempo dan de

Tabel V.

Evolutie van de arbeidsmarkt

Bronnen : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek en Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

	1953	1957	1958	1959 1 ^e halfjaar
Arbeiders te werk gesteld in de bouw- nijverheid en in het vervoerwezen (in- dexcijfer 1953 = 100)	100	104,1	98	92,8
Totale werkloosheid, incl. de bedienden en de werklozen te werk gesteld door de overheid (daggemidd. in duizenden) ¹	254	122	191	232
Werkelijke bezettingsgraad (in pct.) ² ...	86	94	90	87

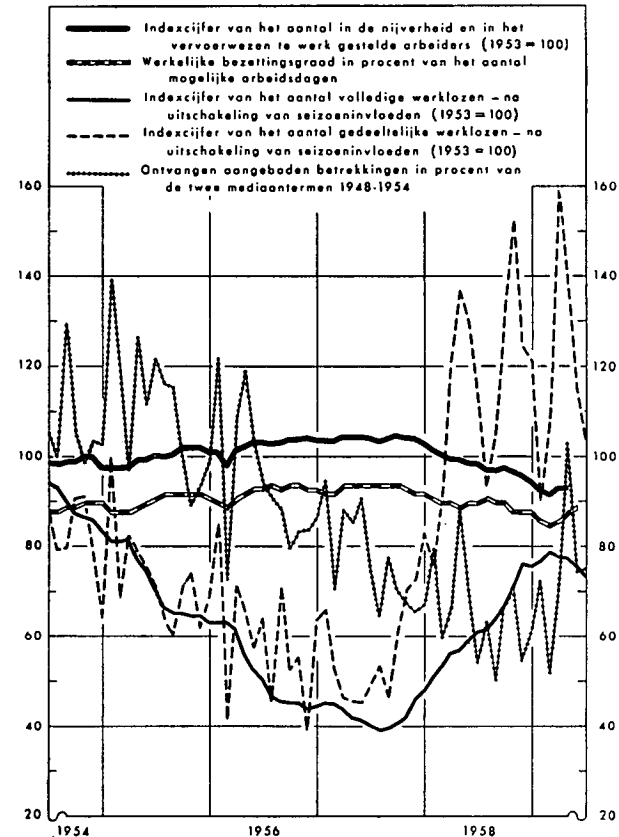
¹ Na uitschakeling van de seizoenschommelingen.

² Het verschil tussen het geheel der mogelijke arbeidsdagen (arbeidersbezetting x aantal werkdagen van de maand) en het geheel der werkloosheidsdagen vertegenwoordigt de werkelijke bezettingsgraad. Deze wordt uitgedrukt in pct. van het aantal mogelijke arbeidsdagen.

seizoenbeweging. De snellere teruggang van de gedeeltelijke werkloosheid dan van de volledige werkloosheid houdt verband met het feit dat de industriëlen bij het begin van een herneming vooreerst hun gedeeltelijk werkloze arbeidskrachten volledig aan het werk stellen alvorens nieuw personeel aan te werven.

Grafiek 4.

Werkgelegenheid en werkloosheid

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Het aantal in de industrie en in het vervoerwezen te werk gestelde arbeiders, dat sedert het einde van 1957 voortdurend was verminderd, steeg enigszins vanaf maart 1959. Het gaat hier om een ommekeer van de tendens die bevestiging vindt in de plotse uitbreiding van de vraag naar arbeidskrachten in het eerste semester van het jaar.

In de loop der jongste recessie lag het aantal arbeiders in de industrie en in het vervoerwezen, in het bijzonder in de textielnijverheid en in de steenkoolindustrie, beneden het peil van 1953; de werkloosheid was echter minder afgetekend en de werkelijke bezettingsgraad bleef op een hoger peil gehandhaafd.

Het blijkbaar tegenstrijdige verloop van de werkgelegenheid en van de werkloosheid, in weerwil van de gevoelige vooruitgang van de produktiviteit, kan aan drie belangrijke oorzaken worden toegeschreven: vooreerst, het vertrek der buitenlandse mijnwerkers waardoor het aantal werknemers verminderde en de teruggang van het aantal jonge arbeiders op zoek naar werkgelegenheid, gevolg van het lage geboortecijfer tijdens de oorlog; vervolgens, de uitbreiding der tertiaire sectoren die een groeiend gedeelte van de actieve bevolking opslochten; ten slotte, de inkrumping van de arbeidsduur. Ingevolge deze structurele wijzigingen is de toestand van de arbeidsmarkt blijkbaar gunstiger dan in 1953.

Prijzen en lonen.

De verbetering van de economische bedrijvigheid heeft slechts een zeer geringe invloed op de industriële groothandelsprijzen uitgeoefend, die, na een gemiddelde daling met 8 pct. in de loop van de recessie, zich op hun laagste peil hebben gestabiliseerd.

De prijzen der Belgische grondstoffen daalden met ongeveer 13 pct. van het eerste kwartaal van 1957 tot het einde van 1958. Zij volgden de evolutie der wereldnoteringen en bleven evenals deze laatste vrij ongevoelig voor de huidige economische expansie. Met uitzondering van de wol en de rubber, ligt het aanbod op de wereldmarkten inderdaad nog steeds boven de vraag ingevolge het overschot aan productiecapaciteit voor de erts en de overvloed aan surplusvoorraden voor de plantaardige produkten.

De zwakke stemming van de grondstoffen droeg bij tot de stabiliteit van de prijzen der halfafgewerkte produkten. Hoewel de buitenlandse vraag in de jongste maanden bleef vergroten, zijn deze laatste nauwelijks gestegen, behalve voor de ijzer- en staalprodukten en voor de wol. Nadat zij van begin 1957 tot midden 1958 met ca. 6 pct. waren gedaald, ondergingen de prijzen der afgewerkte produkten nog slechts zwakke schommelingen.

De uitvoerprijzen die in dezelfde verhouding als de industriële groothandelsprijzen op de binnenlandse markt waren gedaald, stabiliseerden zich eveneens op het laagste, op het einde van de recessie bereikte peil. Alleen de prijzen der afgewerkte produkten namen enigszins toe onder invloed van de prijsstijging der ijzer- en staalprodukten.

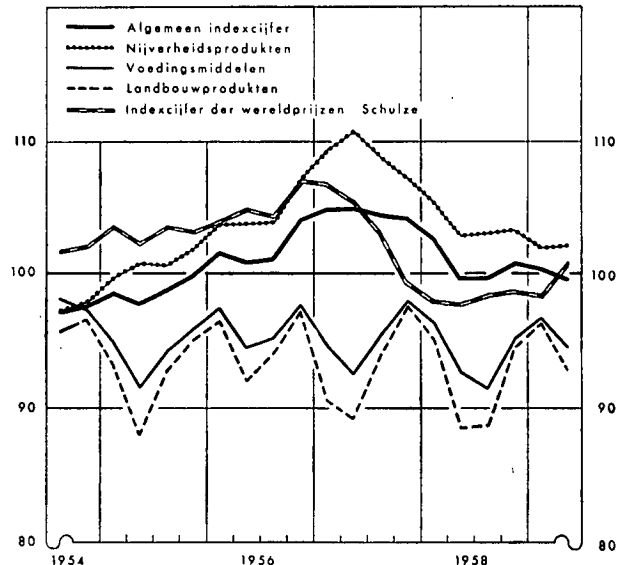
De zwakke industriële groothandelsprijzen, zowel op de binnenlandse markt als bij de uitvoer, in een reeds gevorderd stadium van de economische her-

leving in de wereld, weerspiegelen het bestaan van beschikbare productiecapaciteiten in de meeste industriële landen.

Grafiek 5.

Indexcijfers der groothandelsprijzen

(Kwartaalgemiddelden)
(Basis 1953 = 100)

Bronnen: Indexcijfers der groothandelsprijzen: Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.
Schulze-indexcijfer: Volkswirt.

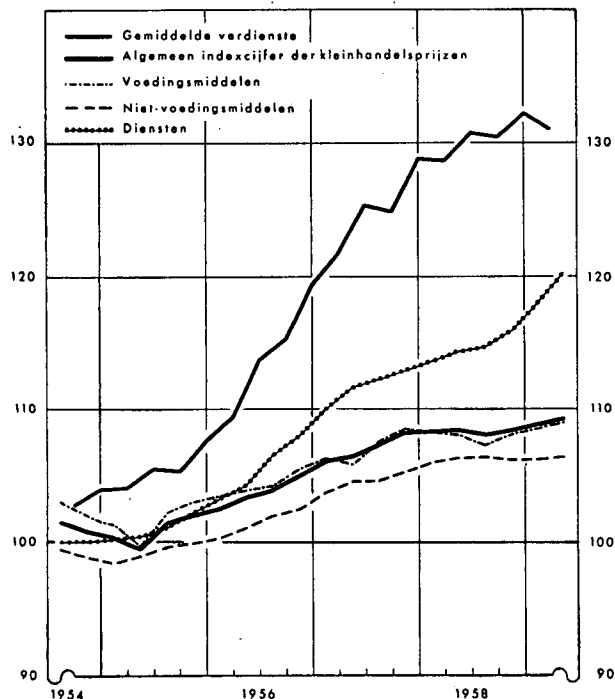
In tegenstelling met de industriële groothandelsprijzen zijn de kleinhandelsprijzen gedurende de recessie niet gedaald. Hoogstens bleven zij stabiel tot in het derde kwartaal van 1958. Sedert de jongste verbetering van de economische activiteit geeft het indexcijfer der kleinhandelsprijzen een langzame doch regelmatige stijging te zien. Deze tendens kwam in de jongste maanden sterker tot uiting vooral wegens een prijsstijging van de landbouw- en voedingsprodukten die grotendeels aan de droogte is te wijten.

De verhoging van de kleinhandelsprijzen bracht, krachtens de glijdende loonschaal, in het tweede kwartaal aanpassingen met zich van de lonen in belangrijke sectoren van de economie en o.m. in de textielnijverheid en in de sector der bouwmaterialen. Bovendien werden extra-conventionele verhogingen toegestaan in sectoren die geen teruggang van de bedrijvigheid hebben gekend. In augustus bereikte het indexcijfer der kleinhandelsprijzen het peil waarop, krachtens collectieve overeenkomsten, een nagenoeg algemene aanpassing van de bezoldigingen dient doorgevoerd, aangezien daarbij de arbeiders en de bedienden zijn betrokken van de energie-, metaal- en scheikundige sectoren, evenals de agenten der openbare diensten.

Ook in het buitenland werden de lonen verhoogd en in het bijzonder in de concurrerende landen waarin zich eveneens een stijging van de verbruiksprijzen heeft voorgedaan. In sommige ervan hebben de spanningen op de arbeidsmarkt de opwaartse

Grafiek 6.

**Indexcijfers der kleinhandelsprijzen
en van de gemiddelde brutoverdienste
per uur arbeid**
(Basis 1953 = 100)

Bronnen : Ministerie van Economische Zaken.
Berekeningen door het Departement Studïën en Documentatie
van de Nationale Bank van België.

tendens der bezoldigingen nog versterkt. De concurrentiële positie van de Belgische economie op de internationale markten blijkt dan ook uit hoofde van de arbeidskosten niet verslechterd te zijn.

Buitenlandse handel.

Vanaf het tweede kwartaal van 1957 is de uitvoer zowel als de invoer naar waarde merklijk gedaald. Deze beweging versnelde in het eerste halfjaar van 1958; vanaf september deed zich echter enig herstel voor, dat in 1949 verder aanhield.

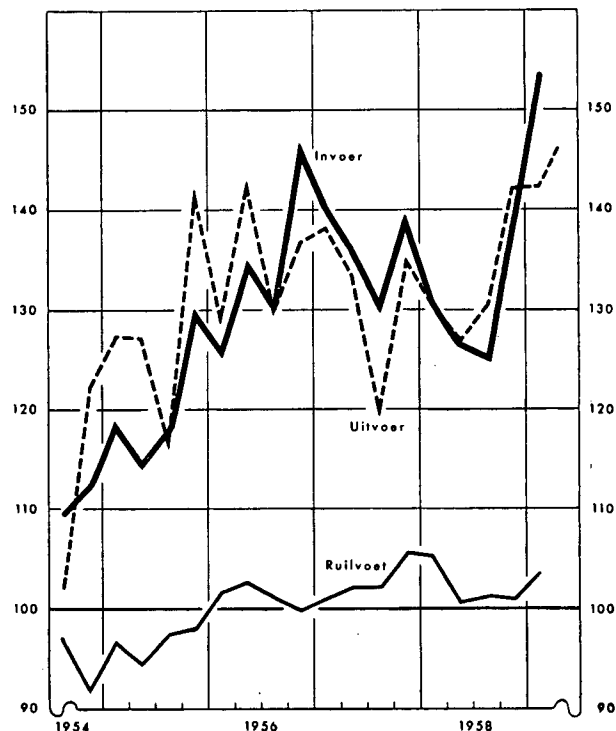
De daling van de waarde van de uitvoer in het tweede halfjaar van 1957 en in het eerste kwartaal van 1958 is volledig te wijten aan een inkrimping der hoeveelheden. De eenheidswaarde bij de uitvoer begon slechts merklijk te dalen vanaf het tweede kwartaal van 1958.

Bij de inkrimping van het volume van de uitvoer waren hoofdzakelijk de sectoren der textiel- en metaalprodukten betrokken. Het volume van de afzet van ruwe en bewerkte basismetalen en van bouwmaterialen daalde aldus met 10 tot 30 pct. t.o.v. de maxima der hoogconjunctuur, ten gevolge van het einde van de investeringsboom in de Verenigde Staten en in enkele Europese landen, inzonderheid Nederland.

In de loop der eerste maanden van 1958 kwam aan

Grafiek 7.

Buitenlandse handel van de B.L.E.U.
(Indexcijfers van de volumes en van de ruilvoet)
(Basis 1953 = 100)

Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

de teruggang van het volume van de Belgisch-Luxemburgse uitvoer een einde. Het indexcijfer van de gemiddelde eenheidswaarde bij de uitvoer daalde van januari tot december 1958 echter met ongeveer 9,3 pct. en veroorzaakte een verslechtering van de ruilvoet.

In de neerwaartse tendens van de uitvoerwaarde kwam een kentering vanaf het derde kwartaal van 1958. De afzet van voedingsprodukten, textielartikelen, auto's en elektrische apparaten nam uitbreiding. In de eerste fase is het herstel van de uitvoer dus blijkbaar toe te schrijven aan de toeneming der verbruiksuitgaven in het buitenland. Het werd vervolgens versterkt door een toeneming der investeringen in de landen van de gemeenschappelijke markt en door de verwachte staking in de Amerikaanse ijzer- en staalnijverheid.

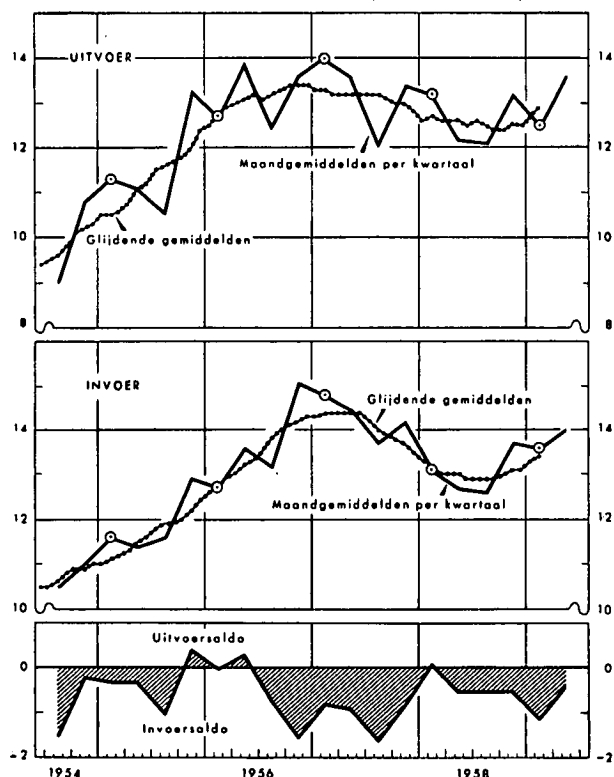
De uitvoer nam snel uitbreiding. De verbetering kwam eerder in de hoeveelheden dan in de prijzen tot uiting. De Verenigde Staten en de landen van de gemeenschappelijke markt, o.a. Nederland en Duitsland, waren erbij gemoeid, terwijl de afzet in de nieuwe landen onveranderd bleef.

De invoer kende een gelijkaardige evolutie als die van de uitvoer. Na een vermindering ten tijde van de teruggang van de industriële bedrijvigheid, steeg hij sedert het laatste kwartaal van 1958 uitsluitend onder invloed van de herbevoorrading van de economie met grondstoffen. Gelet op de zwakke stemming op de wereldmarkten, openbaart de toeneming zich vooral in de hoeveelheden.

Grafiek 8.

Buitenlandse handel van de B.L.E.U.

(In miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
 ○ Eerste kwartaal van het jaar.

Overeenkomstig het gebruikelijke procédé verslechterde de handelsbalans in de loop van de eerste fase van het conjunctuurherstel. Over de eerste zeven maanden van het jaar bedroeg het percentage waarmee de uitvoer door de invoer wordt gedekt 97 pct. tegen 99 pct. in 1958. Sedert het begin van het jaar wordt het handelstekort echter geleidelijk opgeslorpt onder invloed van een verbetering van de ruilvoet en, in een meer recent verleden, van een snellere stijging van de uitvoer, vooral van staal.

Monetaire en financiële ontwikkeling (1).

Om aan te tonen hoe de factoren in de goederensfeer en de autonome feiten in de financiële sfeer hun invloed op de monetaire ontwikkeling deden gelden en in welke richting deze laatste op haar beurt de economische toestand beïnvloedde, werden drie stadia onderscheiden : het derde kwartaal van 1957, waarin zich in België de hevige monetaire spanningen van het einde der hoogconjunctuur voordeden, het vierde kwartaal van 1957 en het jaar 1958, die door de conjunctuurteruggang gekenmerkt waren en, ten slotte, het eerste halfjaar van 1959, waarin de bedrijvigheid vooral in sommige industriële sectoren hernam.

*
**

(1) De tabellen betreffende dit gedeelte van het overzicht, volgen op de tekst.

In het derde kwartaal van 1957 liet het betalingsverkeer voor de goederentransacties met het buitenland een tekort. Bovendien veroorzaakten een zich sterk ontwikkelende speculatie op de wisselmarkt en de inschrijvingen door ingezetenen op een in de Verenigde Staten door de Belgische Staat uitgegeven lening, een aanzienlijke uitvoer van particulier kapitaal. Het geldvernietigende effect van die factoren werd niet gecompenseerd door een uitbreiding van de kredieten aan bedrijven en particulieren in het binnenland, gefinancierd door het bankwezen, hetzij omdat de banken, wegens hun grote verbintenissen, geen nieuwe kredieten meer konden verlenen, hetzij omdat de behoeften aan actieve kasmiddelen niet meer vermeerderden. Uiteindelijk slonken de monetaire deposito's in de banken met fr. 5 miljard.

Daar de banken te dien tijde een vast deel van hun kortlopende verplichtingen in Belgische franken door schatkistcertificaten moesten dekken, leidde de opvraging van deposito's tot een vermindering van de geldscheppende financiering ten behoeve van de overheid, te meer daar tegelijkertijd de saldi van bedrijven en particulieren bij het Bestuur der Postcheques met fr. 1,6 miljard daalden. Over het geheel verminderde de financiering van de Schatkist door middel van kredieten van de geldscheppende instellingen, exclusief de voorschotten van de Nationale Bank, met fr. 5,5 miljard in het derde kwartaal van 1957.

De Schatkist kon de aanvragen tot terugbetaling niet dekken met toereikende middelen van de buitenlandse en binnenlandse kapitaalmarkten.

Uit hoofde van het conjunctuurbeloop heerste er een sterke vraag op de kapitaalmarkt in het buitenland. Daar anderzijds Kongo ertoe genoodzaakt was zich schatkistcertificaten te doen terugbetalen om het tekort op zijn betalingsbalans te dekken, bracht de geldschepping ten behoeve van de Schatkist door overdracht van deviezen slechts ca. fr. 0,5 miljard op. Een beroep op de binnenlandse markt bleek uiterst moeilijk, ja zelfs onmogelijk. Het aanbod was immers wegens kapitaaluitvoer tamelijk klein, terwijl de rentetarieven sterk waren gestegen; het gemiddelde rendement der overheidsfondsen met een looptijd van 5 tot 20 jaar, dat per einde september 1956 4,85 pct. bedroeg, bereikte 6,47 pct. één jaar later.

Een schatkisterisis kon niet worden voorkomen; zij kwam begin oktober 1957 o.m. tot uiting in de feitelijke overschrijding van de hoogtegrens van fr. 10 miljard die door de Nationale Bank aan de Staat werden verleend.

Die toestand bracht de Regering ertoe de vastleggingen van buitengewone uitgaven in het laatste kwartaal van 1957 en het eerste halfjaar van 1958 te beperken. Die beslissing de bestedingen te beperken, vond echter geen toepassing wegens de conjuncturomslag in de Belgische economie en de

geldruimte die zich, zoals later zal blijken, op de geld- en kapitaalmarkt voordeed.

*
**

In het vierde kwartaal van 1957 en in het jaar 1958 leidden de verzwakking van de economische bedrijvigheid, de inkrimping van de grondstoffen- en goederenvoorraden, alsook de daling van de prijzen der aankopen van grond- en hulpstoffen tot een belangrijk overschot op de goederentransacties. Die factoren zijn eveneens oorzaak van de teruggang der uitstaande bankkredieten aan binnenlandse bedrijven en particulieren.

De vermeerdering van de netto-ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer in verband met de Wereldtentoonstelling te Brussel heeft tot een verruiming der kasmiddelen ter beschikking van de economie bijgedragen. Daarbij kwam dat de particuliere kapitaaluitvoer, die in de eerste drie kwartalen van 1957 een grote omvang had aangenomen, in het vierde kwartaal en in het jaar 1958 verminderde.

Bovengenoemde factoren leidden tot een verruiming van het aanbod van monetaire en quasi-monetaire liquiditeiten. Van einde september 1957 tot december 1958 vermeerderden de deposito's bij het Bestuur der Postcheques met fr. 3,7 miljard, de monetaire deposito's in de banken met fr. 5,7 miljard en de termijndeposito's met fr. 5,3 miljard. De aangroei van deze laatste en de afnemering van de omloopsnelheid der dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's duiden op een verminderde behoefte aan actieve kasmiddelen. De geldruimte in die periode blijkt uit de toeneming van het uitstaande bedrag der particuliere kredieten gefinancierd buiten de banken en uit het aanbod van zeer kortlopend geld dat de vraag overtrof. Zij kwam tot uitdrukking in een algemene daling van de rente voor het kortlopende geld. Het gemiddelde rendement der eenjaars-schatkistcertificaten uitgegeven bij tender viel van 5,39 pct. op 6 januari 1958, datum van de eerste toewijzing, tot 3,92 pct. bij de toewijzing in december, de rente voor de schatkistcertificaten met 15 dagen looptijd, van 1,90 pct. in september 1957 tot 1,25 pct. in december 1958; tegelijkertijd slonk de rente voor het callgeld van 1,70 pct. tot 1,10 pct., terwijl de officiële discontoet voor de in een bank gedomicilieerde geaccepteerde wissels van 4,50 pct. tot 3,50 pct. terugliep.

Een ontspanning trad eveneens op de kapitaalmarkt in. De aankoopstroming stelde het Rentenfonds in staat voor fr. 1,7 miljard overheidsfondsen te verkopen. Het gemiddelde rendement der staatsfondsen met een looptijd van 5 tot 20 jaar viel van 6,47 pct. per einde september 1957 tot 4,85 pct. per einde 1958.

Het algemene begrotingstekort bereikte fr. 25,2 miljard (1) voor het laatste kwartaal van 1957 en

(1) Het algemene begrotingstekort bedroeg fr. 24,7 miljard in 1958 tegen fr. 7,2 miljard in 1957. Die vermeerdering houdt hoofdzakelijk verband met een toeneming van de gewone (+13,4 miljard) en van de buitengewone (+2,7 miljard) uitgaven; de ontvangsten verminderden slechts met fr. 1,4 miljard.

het jaar 1958 samen. De financiering ervan verschafte een belegging aan inactieve spaarmiddelen en was mede een steun voor de conjunctuur.

De geldschepping ten behoeve van de Schatkist in die periode bereikte fr. 5,3 miljard. Verminderden de voorschotten van de Nationale Bank aan de Schatkist, deze laatste zag daartegenover haar middelen aangroeien ten gevolge van de stijging der tegoeden in postrekening, de inschrijving op schatkistcertificaten door het Gemeentekrediet en door de banken en mede dank zij de aankopen door de banken van overheidsfondsen bij de emissies van januari en september 1958.

Niettemin werd in feite het grootste deel van het tekort van de Schatkist zonder geldschepping gefinancierd.

Drie leningen heeft de Schatkist in de beschouwde periode op de binnenlandse markt uitgegeven: de eerste, met een looptijd van 5 jaar, in oktober 1957, voor nominaal fr. 4,6 miljard; de tweede, met een looptijd van 6 jaar, in januari 1958, voor nominaal fr. 7,5 miljard; de laatste, met een looptijd van 10 jaar, in september 1958, voor nominaal fr. 10,7 miljard. Zoals hierboven vermeld, werd een klein deel van die leningen bij de uitgifte door de banken opgenomen, doch het publiek en de andere financiële instellingen waren de voornaamste directe inschrijvers.

Ook de financiële instellingen, niet-banken, droegen bij tot de financiering op korte termijn van het schatkisttekort en wel door hun inschrijvingen op certificaten met 6, 9 en 12 maanden looptijd uitgegeven bij tender en op certificaten op zeer korte termijn. Die hogere bijdrage tot de financiering van het begrotingstekort geschiedde in weerwil van een grotere kredietverlening van die instellingen aan bedrijven en particulieren; dit blijkt althans uit de beschikbare cijfers voor de Spaarkas en voor de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. Zij was mogelijk dank zij de aangroei van de deposito's en van de spaarmiddelen opgenomen door de uitgifte van obligaties en kasbons. De werkmiddelen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid namen in 1958 met ca. fr. 5,5 miljard toe tegen ongeveer fr. 2,3 miljard in 1957; bij de Spaarkas stegen de deposito's van particulieren met fr. 4,6 miljard in 1958 tegen fr. 2,3 miljard in 1957, de deposito's van de openbare instellingen vermeerderden met fr. 1,6 miljard in 1958, dan wanneer zij in 1957 met fr. 0,4 miljard waren verminderd.

De aangroei van laatstgenoemde categorie deposito's is toe te schrijven aan het feit dat sommige instellingen, die, vóór de geldhervorming van november 1957, kasmiddelen aan het Rentenfonds op de callmarkt buiten verrekening leenden, er geen vraag meer ontmoetten. De portefeuille van het Rentenfonds werd immers nagenoeg geheel gefinancierd door het provenu van de inschrijving op certificaten van het Fonds door de banken. De instel-

lingen die callgeld buiten verrekening te leen gaven, belegden dan ook hun beschikbare middelen op korte termijn in rekening-courant bij de Spaarkas. Daar die deposito's op ieder ogenblik door de houders kunnen worden gemobiliseerd, konden zij alleen voor zeer liquide beleggingen gebruikt worden.

De vermindering van de binnenlandse bestedingen, die tijdens de periode van conjunctuurteruggang een overschot op de betalingsbalans deed ontstaan, bracht een stijging van de voor lening beschikbare gelden en een vermindering van de geldvraag vanwege de ondernemingen met zich. Zoals hierboven gezegd, kwamen de ruime middelen van de geld- en kapitaalmarkt de Schatkist zeer ten goede.

*
**

Het eerste halfjaar van 1959 was in België gekenmerkt door een gematigde herneming, behalve in de ijzer- en staalnijverheid, die een veel sterkere uitbreiding van haar bedrijvigheid kende. Blijkbaar was het, dank zij de snelle toeneming van haar uitvoer, dat de balans der goederentransacties met een overschot sloot. Over het geheel gaven nochtans de transacties met het buitenland, zoals zij in de balansen der geldscheppende instellingen worden aangetekend, een gemiddeld maandelijks tekort van fr. 0,4 miljard te zien. De verkaring hiervoor moet vooral worden gevonden in de netto-uitvoer van Belgisch of buitenlands particulier kapitaal.

De economische bedrijvigheid hernam blijkbaar zonder een sterker beroep op het krediet door binnenlandse bedrijven en particulieren. Vermeerderde het uitstaande krediet aan binnenlandse bedrijven en particulieren van de geldscheppende instellingen in het eerste halfjaar van 1959 met ca. fr. 0,2 miljard per maand, er werd, gelijklopend met die beweging, een verschuiving der uitstaande bedragen van de niet-bankinstellingen naar de geldscheppende sector waargenomen.

Blijkbaar hebben de bouwnijverheid, de steenkolenmijnen en het vervoer, over de eerste zes maanden van 1959, grotere bedragen aangewend van de kredieten die hen waren toegekend, terwijl de vraag vanwege groothandelaars en de sectoren metaalverwerkende bedrijven, textielnijverheid en chemische nijverheid inkromp. Overigens is het niet uitgesloten dat andere productie- en distributiesectoren, die gewoonlijk weinig beroep op krediet doen, hun vraag verminderden.

De uitbreiding van de transacties in het eerste halfjaar van 1959 gaf aanleiding tot een verhoging van de vraag naar actief geld : de geldhoeveelheid steeg gemiddeld met fr. 0,8 miljard per maand. Dat die geldschepping plaatsvond ondanks het geldvernietigend effect van het tekort tegenover het buitenland, is toe te schrijven aan de aanzienlijke uitgaven van de Schatkist en aan een verandering in de structuur der kasmiddelen. Het aandeel van het chartaal geld in de totale geldhoeveelheid, dat bij het einde van 1958 57,4 pct. bedroeg, verminderde tot 56,1 pct.

bij het einde van het eerste halfjaar van 1959. Die relatieve teruggang kan het resultaat zijn niet alleen van seizoenfactoren, doch ook van conjuncturele invloeden en zelfs, in zekere mate, van structurele wijzigingen. Onder de conjuncturele factoren kan gewezen worden op het feit dat de bedrijven in de grote industriële sectoren hun leveringen tegen stijgende of ongewijzigde prijzen — naar gelang van de sector — snel hebben kunnen uitbreiden, terwijl het zeer lage peil van de grondstoffenprijzen het mogelijk maakte de inkrimping van de kasmiddelen tot een minimum te beperken. Als structuurwijziging zij vermeld, de uitbreiding van het net der agentschappen van de grote banken, die een verandering in het aanhouden van kasmiddelen ten gunste van het giraal geld met zich kan brengen. Nochtans is een langere waarnemingsperiode vereist vooraleer hieromtrent een definitief oordeel kan worden uitgesproken.

Zoals wij het hierna zullen zien, werden de grotere kredietmogelijkheden van de banken in verband met de toeneming van de deposito's gedeeltelijk benut door de Schatkist, die in het eerste halfjaar van 1959 grotere behoeften te dekken had.

Inderdaad, bedroeg het algemene begrotingstekort in die periode fr. 16,3 miljard tegen fr. 15,2 miljard in het eerste halfjaar van 1958. De stijging van het totale tekort ligt hieraan dat de gewone uitgaven met fr. 2,3 miljard vermeerderden, dan wanneer de ontvangsten slechts met fr. 1,1 miljard toenamen; in totaal beliep het tekort op de gewone begroting fr. 7,8 miljard tegen fr. 6,6 miljard in het eerste halfjaar van 1958. De in het eerste semester van 1959 geïnde belastingen waren fr. 1,8 miljard groter dan die voor de overeenkomstige periode van 1958 (1). Die ontwikkeling is vooral toe te schrijven aan bepaalde administratieve maatregelen inzake belastinginvordering en aan de verhoging of de wederinvoering van verscheidene belastingen bij het einde van 1958 en in de eerste maanden van 1959 (autovoertuigen, koffie, benzine, sigaretten, registratie- en successierechten). Doch de economische herneming oefende eveneens een gunstige invloed op de belastingopbrengsten uit. In het eerste kwartaal van 1959 lag de opbrengst van de overdrachtstaksen nog beneden de vooruitzichten ten belope van fr. 0,2 miljard per maand; in juni en juli ging ze de vooruitzichten overschrijden. Bovendien bereikten de vooruitbetalingen op de bedrijfsbelasting fr. 3,4 miljard in juli 1959 tegen fr. 2,8 miljard één jaar vroeger.

Wat de buitengewone begroting betreft, valt op te merken dat de belangrijke stijging van de vastleg-

(1) Bovengenoemde cijfers en die voorkomend in de bijlage van de tabel « Begrotingsverrichtingen » zijn ontleend aan de stand van de Schatkist die door het Ministerie van Financiën in zijn *Documentatieblad* verschijnt. Bij het opmaken van die gegevens werden de cijfers betreffende de belastingontvangsten aangepast door het uitschakelen van overschrijvingen. Dit verklaart hoofdzakelijk waarom het voornoemde cijfer van fr. 1,8 miljard verschilt van de vermeerdering met fr. 1,1 miljard van de gewone ontvangsten.

gingen zich nog niet in de uitgaven weerspiegelde; de kasuitgaven zullen slechts in een verder gevorderd stadium van de openbare werken worden verricht en het is op dat ogenblik dat zij de stand van de Schatkist zullen beïnvloeden.

Het gezamenlijke begrotingstekort van meer dan fr. 16 miljard werd hoofdzakelijk gedekt door inschrijvingen van het publiek op uitgifte van geconsolideerde leningen in januari en juni. De Schatkist ontving eveneens belangrijke bedragen van sommige financiële instellingen zoals de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, waar de deposito's op spaarboekjes van particulieren in een versneld tempo toenamen: in het eerste halfjaar van 1959 stegen zij met fr. 3 miljard tegen fr. 1,8 miljard in de overeenstemmende periode van 1958.

De financiering van de Schatkist door de geldscheppende instellingen bedroeg gemiddeld fr. 0,2 miljard per maand. De banken schreven in op de uitgiften van gevestigde staatsleningen in januari en juni, kochten deviezencertificaten, alsook certificaten op 6, 9 en 12 maanden bij tender aan. Ook de toeneming der tegoeden van particulieren in postrekening kwam de Schatkist ten goede; daartegenover betaalde deze laatste een deel van haar voorschotten aan de Nationale Bank terug.

Wat de lagere overheid betreft, zij ontving nieuwe voorschotten van het Gemeentekrediet, en een deel van haar uitgiften werd door de banken opgenomen; in totaal steeg haar financiering door geldschepping met fr. 0,3 miljard gemiddeld per maand.

De toeneming van de tegeldemaking der effecten van de schuld bereikte gemiddeld fr. 0,6 miljard per maand. Het mechanisme der inschrijvingen op certificaten van het Rentenfonds ter dekking van de aangroei der dadelijk opeisbare deposito's bij de banken verschafte het Fonds nieuwe middelen. Een deel hiervan — ca. fr. 0,4 miljard per maand — heeft het Fonds toegelaten zijn aankopen van overheidsfondsen te financieren; met het overschot betaalde het callgeld terug en legde het een reserve aan bij de Nationale Bank, die het later voor zijn verrichtingen zal kunnen aanwenden. Bovendien houdt de toeneming van de tegeldemaking — ten belope van fr. 0,2 miljard per maand — verband met de aankopen van de banken op de markt. De liquiditeitsbehoeften der ondernemingen wegens de conjunctuurherneming zijn waarschijnlijk aan die vermeerdering niet vreemd. Doch het is evenmin uitgesloten dat houders van staatsfondsen een kapitaalwinst hebben willen maken.

De ontwikkeling van de rentetarieven op de gelden kapitaalmarkt doet veronderstellen dat er zich een ommekeer in het eerste halfjaar van 1959 heeft voorgedaan. Inderdaad zijn de meest gevoelige geldmarktpercentages, die in het eerste kwartaal voortdurend neerwaarts gingen, naderhand gestegen. De gemiddelde rentevoet voor de schatkistcertificaten met 6 maanden looptijd bij tender uitgegeven, die bij de toewijzing in december 1958 tot 3,43 pct. gedaald

was; slonk verder tot 3,24 pct. in maart 1959, waarna hij tot 3,29 pct. begin juni en tot 3,46 pct. begin september vermeerderde.

De stijging van het rendement der staatsfondsen met 5 tot 20 jaar looptijd deed zich vroeger voor dan bij de certificaten bij tender toegewezen. Van een minimum van 4,85 pct. begin januari steeg het gemiddelde rendement van die effecten tot 4,97 pct. in juni en tot 5,04 pct. in het derde kwartaal, niet tegenstaande het Rentenfonds in het eerste semester van 1959 als koper van overheidsfondsen optrad.

De stijging van de geldrente houdt blijkbaar verband met de grote behoeften van de Schatkist en met een sterkere vraag vanwege de ondernemingen wier bedrijvigheid zich uitbreidde.

*
**

Uit het onderzoek van de hierboven geschetste monetaire ontwikkeling blijkt dat sedert het einde van 1957 de uitbreiding van de betaalmiddelen en van de besparingen ruimschoots door de Schatkist werd gebruikt om haar aanzienlijk totaal begrotingstekort te financieren. Waren de staatsuitgaven een onloochenbare steun voor de conjunctuur, het dient nochtans onderstreept dat een deel der aan de Staat beschikbaar gestelde gelden hem slechts voorlopig werden toevertrouwd. Van einde september 1957 tot einde juni 1959 vermeerderde de directe schuld van de Schatkist met fr. 37 miljard; hiervan zijn fr. 21 miljard op korte termijn, waarvan fr. 13,4 miljard kortlopende binnenlandse schuld.

Bij het begin van een herneming kunnen de financiële instellingen die schatkistcertificaten op korte en zeer korte termijn aanhouden, ertoe gedwongen worden hun liquiditeiten te verhogen. Het is niet onmogelijk dat, om die vraag te dekken, de Schatkist financiële maatregelen op korte termijn hoeft te overwegen die niet stroken met de doeleinden van de conjunctuurpolitiek op dat ogenblik. De geldhervorming van juni 1959 heeft getracht dergelijke ontwikkeling te voorkomen.

Door die hervorming werden de tussenkomstmogelijkheden van het Rentenfonds verruimd: sedertdien mag het effecten van de openbare schuld zowel op korte als op halflange en lange termijn aankopen en verkopen ten einde een regelende taak op de gelden kapitaalmarkt te vervullen, de beweging van de rentetarieven te beïnvloeden en de Schatkist te helpen een conjunctuurpolitiek op het gebied der overheidsfinanciën te voeren. Ingeval zich spanningen op de markt van het kortlopend papier moesten voordoen, kan het Rentenfonds er een regelende invloed uitoefenen.

Om het Rentenfonds de vereiste financiële middelen te verschaffen, stelde de Schatkist fr. 2,8 miljard te zijner beschikking, welk bedrag voorkomt van de overneming door de Nationale Bank van de goudinschrijving van België bij het Internationale Monetaire Fonds; de Schatkist zal eveneens tot een mini-

mumbedrag van fr. 7,2 miljard de eventuele middelen van het Egalisatiefonds voor de begrotingen ter beschikking van het Rentenfonds stellen ; bovendien

opende de Bank ten behoeve van het Fonds een kredietlijn van fr. 2 miljard voor de open-marktverrichtingen.

*
**

Tabel VI. **Veranderingen in de geldhoeveelheid en in de quasi-monetaire liquiditeiten**
Maandgemiddelde voor elke periode
(In miljarden franken)

Periode	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten				Totaal (6) = (1) + (5)
		Termijndeposito's en deposito's op boekjes (2)	Deposito's in deviezen van ingezetenen (3)	Schatkist- liquiditeiten (4)	Totaal (5) = (2) + (3) + (4)	
1955 Jaar en 1956 1 ^e halfjaar	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,1	—	+ 0,3	+ 0,9
1956 2 ^e halfjaar en 1957 1 ^e halfjaar	+ 0,6	— 0,2	—	—	— 0,2	+ 0,4
1957 3 ^e kwartaal	— 2,5	+ 0,1	+ 0,2	—	+ 0,3	— 2,2
1957 4 ^e kwartaal en 1958 Jaar	+ 1,0	+ 0,4	— 0,1	—	+ 0,3	+ 1,3
1959 1 ^e halfjaar	+ 0,8	+ 0,3	+ 0,1	—	+ 0,4	+ 1,2

Tabel VII. **Omloopsnelheid der direct opeisbare bankdeposito's en der tegoeden in postrekening**
Gezamenlijke omzetten door middel van die tegoeden *
Maandgemiddelde per typemaand van 25 dagen

Periode	Omloopsnelheid der		Gezamenlijke omzetten door middel van		
	direct opeisbare bankdeposito's (1)	tegoeden in postrekening ** (2)	direct opeisbare bankdeposito's (3)	tegoeden in postrekening ** (4)	Totaal (5)
			(in miljarden franken)		
1955	1,92	3,06	75,4	66,8	142,2
1956	1,95	3,01	83,5	70,3	153,8
1957	2,08	3,25	89,8	76,6	166,4
1958	1,99	3,25	85,7	80,4	166,1
1958 1 ^e halfjaar	2,07	3,32	86,9	81,5	168,4
1959 1 ^e halfjaar	1,95	3,23	90,9	82,2	173,4

* Ramingen volgens het totaal der debiteringen (incl. de rekeningen van vreemdelingen evenals de debiteringen overeenstemmend met de betalingen aan het buitenland).

** De brutogegevens werden verbeterd om overschrijvingen van rekening op rekening, die dubbeltellingen uitmaken en voortvloeien uit de inrichting van de rijkscomptabiliteit, uit te schakelen voor zover deze konden achterhaald worden.

Tabel VIII. **Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid**
en in de quasi-monetaire liquiditeiten
Maandgemiddelde voor elke periode
(In miljarden franken)

Periode	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaal- transacties van de overheid) (1)	Geldschepping ten behoeve van de overheid (2)	Tegeldemaking van overheidsfondsen (3)	Kredieten aan binnenlandse bedrijven en particulieren bij de geldscheppende instellingen * (4)	Diversen (5)	Totaal (6) = (6) van tabel VI
1955 Jaar en 1956 1 ^e halfjaar	+ 0,5	+ 0,2	+ 0,2	—	—	+ 0,9
1956 2 ^e halfjaar en 1957 1 ^e halfjaar	— 0,3	— 0,1	+ 0,1	+ 0,7	—	+ 0,4
1957 3 ^e kwartaal	— 0,9	— 1,0	— 0,1	—	— 0,2	— 2,2
1957 4 ^e kwartaal en 1958 Jaar	+ 1,3	+ 0,3	+ 0,2	— 0,5	—	+ 1,3
1959 1 ^e halfjaar	— 0,4	+ 0,5	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,3	+ 1,2

* De beweging van het totaal der kredieten aan de binnenlandse bedrijven en particulieren voor iedere der vijf periodes blijkt uit volgende maandgemiddelden : + 150 miljoen, + 700 miljoen, — 800 miljoen, — 250 miljoen en — 75 miljoen.

Tabel IX.

**Bewegingen van de netto goud- en deviezenvoorraad
der geldscheppende instellingen**

(In miljarden franken)

Periode	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties van de overheid)	Kapitaaltransacties van de overheid	Toeneming (—) of afneming (+) der verplichtingen tegenover de koloniale vennootschappen en diverse aanpassingen	Beweging van de netto goud- en deviezenvoorraad in de betalingsbalans
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)
1955 Jaar en 1956 1 ^o halfjaar	+ 9,2	+ 0,9	— 2,9	+ 7,2
1956 2 ^o halfjaar en 1957 1 ^o halfjaar ...	— 3,6	— 3,0	+ 2,2	— 4,4
1957 3 ^o kwartaal	— 2,5	+ 0,5	+ 0,3	— 1,7
1957 4 ^o kwartaal en 1958 Jaar	+20,1	+ 2,4	— 0,6	+21,9
1959 1 ^o halfjaar	— 2,3	— 0,2	+ 0,8 ^v	— 1,7 ^v

Tabel X.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren

(In miljarden franken)

Einde maand	Kredieten aan binnenlandse bedrijven en particulieren						Kredieten aan buitenlandse bedrijven en particulieren			Eind-totaal	waar- van : kredie- ten aan- vankelijk door de deposito- banken verleend	
	gefinancierd door de geldscheppende instellingen				gefinancierd door de niet-geldscheppende instellingen	Totaal	waar- van : kredieten voor de financiering van verkopen op afbetaling *	gefinancierd door de geldscheppende instellingen	gefinancierd door de niet-geldscheppende instellingen			Totaal
	bij de depositobanken	bij de Nationale Bank van België	bij de andere instellingen	Totaal								
(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (4) + (5)	(7)	(8)	(9)	(10) = (8) + (9)	(11) = (6) + (10)	(12)	
1954 December	30,5	9,2	2,0	41,7	8,1	49,8	3,2	1,7	1,6	3,3	53,1	51,0
1955 December	35,5	7,4	1,5	44,4	7,6	52,0	3,6	3,1	1,0	4,1	56,1	53,8
1956 Juni	36,4	3,9	1,8	42,1	10,6	52,7	3,9	3,1	2,0	5,1	57,8	55,9
December	36,3	10,7	2,0	49,0	9,4	58,4	3,9	3,2	1,1	4,3	62,7	60,6
1957 Juni	36,4	12,3	2,2	50,9	10,1	61,0	4,2	3,2	1,3	4,5	65,5	63,5
September	36,7	12,4	1,8	50,9	9,1	60,0		2,6	1,6	4,2	64,2	62,3
December	37,8	13,4	1,2	52,4	9,1	61,5	4,0	3,2	1,2	4,4	65,9	63,3
1958 Maart	39,0	8,5	1,3	48,8	11,4	60,2		2,2	2,2	4,4	64,6	62,0
Juni	39,1	5,0	1,6	45,7	12,6	58,3	3,8	3,1	2,3	5,4	63,7	61,5
September	37,2	5,1	1,2	43,5	12,3	55,8		3,9	1,6	5,5	61,3	59,5
December	39,5	2,9	1,5	43,9	12,4	56,3	3,4	4,4	1,6	6,0	62,3	60,3
1959 Maart	40,2	3,8	1,1	45,1	10,8	55,9		3,7	2,0	5,7	61,6	59,4
Juni	39,9	3,2	1,7	44,8	11,0	55,8		4,5	1,7	6,2	62,0	59,6

* Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tabel XI.

Geldschepping ten behoeve van de overheid

(In miljarden franken)

Periode	Geldschepping ten behoeve van de Schatkist			Geldschepping ten behoeve van de andere overheid	Totaal
	door rechtstreekse kredieten	door overdracht van deviezen	totaal		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) + (4)	
1955 Jaar en 1956 1 ^o halfjaar	+ 2,1	+ 0,6	+ 2,7	+ 0,4	+ 3,1
1956 2 ^o halfjaar en 1957 1 ^o halfjaar	+ 2,5	— 3,0	— 0,5	— 0,5	— 1,0
1957 3 ^o kwartaal	— 3,5	+ 0,5	— 3,0	+ 0,1	— 2,9
1957 4 ^o kwartaal en 1958 Jaar	+ 2,9	+ 2,4	+ 5,3	—	+ 5,3
1959 1 ^o halfjaar	+ 1,5	— 0,2	+ 1,3	+ 1,5	+ 2,8

Tabel XII.

Begrotingsverrichtingen **(In miljarden franken)*

Bron : Ministerie van Financiën.

Periode	Gewone begroting			Buitengewone begroting			Gezamenlijk saldo
	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	
1956	81,4	87,8	+ 6,4	14,7	0,3	-14,4	- 8,0
1957	88,0	95,8	+ 7,8	15,3	0,3	-15,0	- 7,2
1958	101,4	94,3	- 7,1	18,0	0,4	-17,6	-24,7
1958 1 ^o halfjaar	52,7	46,1	- 6,6	8,7	0,1	- 8,6	-15,2
1959 1 ^o halfjaar	55,0	47,2	- 7,8	8,6	0,1	- 8,5	-16,3

* Excl. de bewegingen die geen aanleiding geven tot ontvangsten of uitgaven van geldmiddelen.

Tabel XIII.

Directe openbare schuld*(In miljarden franken)*

Einde maand	Binnenlandse			Buitenlandse	Totale
	gevestigde	vlootende	totale		
1955 December	157,2	114,9	272,1	23,4	295,5
1956 December	167,2	109,4	276,6	24,4	301,0
1957 September	171,5	105,3	276,8	24,8	301,6
December	170,1	109,3	279,4	26,2	305,6
1958 December	175,5	122,0	297,5	29,5	327,0
1959 Maart	181,7	122,6	304,3	30,7	335,0
Juni	184,7	121,1	305,8	32,9	338,7
Juli	184,4	122,8	307,2	33,5	340,7

Tabel XIV.

**Openbare emissies op lange en halflange termijn
van de overheid * op de Belgische markt***(In miljarden franken)*

1955	14,8
1956	24,2
1957	19,0
1958	26,6
1958 Eerste 8 maanden	13,9
1959 Eerste 8 maanden	17,4

* Staat, Kolonie, provincies en gemeenten en openbare nutsbedrijven, incl. de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. Excl. de doorlopende emissies.

Tabel XV.

Tegeldemaking van overheidsfondsen*(In miljarden franken)*

Periode	Geldscheppende financiering van de portefeuille van het Rentenfonds	Aankopen op de markt door geldscheppende instellingen	Tegeldemaking van overheidsfondsen *
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
1955 Jaar en 1956 1 ^o halfjaar	+ 0,3	+ 3,3	+ 3,6
1956 2 ^o halfjaar en 1957 1 ^o halfjaar	+ 0,3	+ 1,3	+ 1,6
1957 3 ^o kwartaal	- 0,6	+ 0,3	- 0,3
1957 4 ^o kwartaal en 1958 Jaar	+ 1,5	+ 2,1	+ 3,6
1959 1 ^o halfjaar	+ 2,1	+ 1,5	+ 3,6

* Tekens + : factor van geldschepping; teken - : factor van geldvernietiging.

Tabel XVI.

**Belangrijkste wijzen van financiering van de portefeuille overheidsfondsen
van het Rentenfonds**

(Schommelingen in miljarden franken)

Periode	Financiering met geldschepping			Financiering zonder geldschepping *	Totaal (5) = (3) + (4)
	door de Nationale Bank (1)	door andere geldscheppende instellingen (2)	totaal (3)		
1955 Jaar en 1956 1 ^e halfjaar	+ 0,3	—	+ 0,3	— 1,2	— 0,9
1956 2 ^e halfjaar en 1957 1 ^e halfjaar	+ 0,3	—	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,3
1957 3 ^e kwartaal	— 0,6	—	— 0,6	+ 0,2	— 0,4
1957 4 ^e kwartaal en 1958 Jaar	— 1,2	+ 2,7	+ 1,5	— 3,2	— 1,7
1959 1 ^e halfjaar	—	+ 2,1	+ 2,1	— 0,3	+ 1,8

* Inzonderheid leningen van geld op zeer korte termijn bij niet-geldscheppende instellingen.

Tabel XVII.

**Beweging der « diverse » vorderingen en verplichtingen
van geldscheppende instellingen en van hun eigen middelen, vastleggingen en obligatieleningen ***

(In miljarden franken)

Periode	Diverse vorderingen en verplichtingen **	Eigen middelen en vastleggingen ***	Obligatieleningen van de depositobanken	Saldo der transacties andere dan op korte termijn van Muntfonds en N.K.B.K., en sluitposten	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1955 Jaar en 1956 1 ^e halfjaar	+ 0,3	— 0,6	— 1,2	+ 0,7	— 0,8
1956 2 ^e halfjaar en 1957 1 ^e halfjaar	— 0,9	— 0,5	— 0,3	+ 0,4	— 1,3
1957 3 ^e kwartaal	—	— 0,4	— 0,1	— 0,4	— 0,9
1957 4 ^e kwartaal en 1958 Jaar	+ 2,0	— 0,7	— 2,1	— 1,5	— 2,3
1959 1 ^e halfjaar	+ 1,1	— 0,4	— 0,3	+ 1,6	+ 2,0

* Tekens + : factor van geldschepping; teken — : factor van geldvernietiging.

** Specifieke verleende of ontvangen leningen met de niet-geldscheppende instellingen; saldo van niet elders vermelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen.

*** Nationale Bank, depositobanken en Herdiscontering- en Waarborginstituut, vanaf 1959 alleen Nationale Bank en depositobanken.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons augustusnummer 1959 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

MUELLER F., Banking in Belgium. The European Crossroads. (*Burroughs Clearing House, Detroit, XLIII, n° 11, augustus 1959, blz. 44-45 en 99-101.*)

2. NATIONAAL INKOMEN — SPAARWEZEN — INVESTERINGEN

BROUW R., L'imposition des revenus bancaires en Belgique et à l'étranger (suite). (*La Revue de la Banque, Brussel, XXIII, n° 7-8, 1959, blz. 580-603.*)

CRAEN G., De economische groei in België. (*Tijdschrift voor Economie, Leuven, IV, n° 2, blz. 169-192.*)

VERTENEUIL J., Le statut légal et réglementaire des fonds communs de placement en Belgique (suite et fin). (*La Revue de la Banque, Brussel, XXIII, n° 7-8, 1959, blz. 525-536.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

BROUW R., L'imposition des revenus bancaires en Belgique et à l'étranger (suite). (*La Revue de la Banque, Brussel, XXIII, n° 7-8, 1959, blz. 580-603.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

KRIZ M., Gold in World Monetary Affairs To-day. (*Princeton University, Princeton, 1959, 32 blz.*)

The International Flow of Private Capital, 1956-1958. (*Organisation des Nations Unies, New York, 1959, 107 blz.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

BACHMANN H., Die europäische Wirtschaftsintegration im Banne des gemeinsamen Marktes. (*Polygraphischer Verlag, Zurich, 1959, 197 blz.*)

BULTYNCK P., Les taxes sur le chiffre d'affaires dans le marché commun. Nécessité et principes d'une harmonisation. (*Institut belge des Finances publiques, Brussel, 1959, z.blz.*)

CAVES R., Europe's Unification and Canada's Trade. (*The Canadian Journal of Economics and Political Science, Toronto, XXV, n° 3, augustus 1959, blz. 249-258.*)

de BRABANDERE E., Suffit-il d'assurer la circulation des capitaux dans le marché commun? (*Industrie, Brussel, XIII, n° 8, augustus 1959, blz. 492-496.*)

De Europese Investeringsbank. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, XIV, n° 21, 1 september 1959, blz. 1.754-1.764.*)

GENICOT A., Première étape de l'intégration européenne. (*Le Hainaut économique, Bergen, n° 1-2, blz. 11-71.*)

HELLWIG F., Steuern und Subventionen in der E.W.G. (*Europäische Wirtschaft, Bonn, II, n° 16, 31 augustus 1959, blz. 371-379.*)

REY J., Le marché commun sera-t-il source de dynamisme économique? (*Société Royale d'Economie politique, Brussel, maart 1959, 24 blz.*)

SNOY et d'OPPUERS, De Benelux in de Europese Economische Gemeenschap (*Benelux, Brussel, III, n° 9, juli 1959, blz. 8-12.*)

VANHULST J., Het landbouwkrediet in de Euro-markt. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, XXXIV, n° 15, 31 augustus 1959, blz. 1.707-1.711.*)

10. ALGEMEEN

BREPOELS H., Le déclin de l'économie belge. (*Revue pratique des Questions commerciales et économiques, Luik, n° 2, juni 1959, blz. 2-13.*)

DELVIGNE S., L'influence des institutions internationales sur l'économie et l'évolution sociale de la Belgique. (*Revue pratique des Questions commerciales et économiques, Luik, n° 2, juni 1959, blz. 14-40.*)

EVALENKO R., Planification et organisation de l'économie. (*Socialisme, Brussel, VI, n° 34, juli 1959, blz. 420-432.*)

OCATORS E., L'Amérique latine et notre expansion. (*Industrie, Brussel, XIII, n° 8, augustus 1959, blz. 534-544.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische wetgeving
- II. — Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)
- XI. — Oorlogsschade

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Wet van 20 juni 1959

houdende goedkeuring van het Verdrag nopens de oprichting van de Europese Maatschappij voor de chemische bewerking van bestraalde reactorbrandstof « Eurochemic », ondertekend op 20 december 1957 te Parijs (Staatsblad, 25 augustus 1959, blz. 6.040).

Wet van 24 juni 1959

houdende goedkeuring van het akkoord tussen België en het Groothertogdom Luxemburg, afgesloten bij wisseling van brieven gedagtekend te Brussel, 28 oktober en 12 december 1955, betreffende het toekennen van zekere voorrechten aan de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook aan de bij de Gemeenschap geaccrediteerde zendingen (Staatsblad, 7 augustus 1959, blz. 5.650).

Wet van 17 juli 1959

tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.198).

HOOFDSTUK I. — Voorwerp.

Artikel 1. — Ten einde 's lands economische expansie te bevorderen, kan de Staat, binnen de perken der begrotingskredieten, onder de voorwaarden en in de vormen, welke bij de volgende artikelen worden voorgeschreven, onderstaande tegemoetkomingen verlenen :

a) een algemene tegemoetkoming ten gunste van de verrichtingen, welke rechtstreeks bijdragen tot de oprichting, de uitbreiding, de omschakeling, de modernisering van industriële of ambachtelijke ondernemingen, ongeacht of deze verrichtingen door de ondernemingen zelf of door andere natuurlijke personen of privaat- of publiekrechtelijke rechtspersonen worden uitgevoerd, doch voor zover ze aan het algemeen economisch belang beantwoorden;

b) een bijzondere tegemoetkoming ten gunste van dezelfde verrichtingen, wanneer ze van uitzonderlijk belang zijn, door de bestaande ondernemingen in de gelegenheid te stellen door uitvoering van een belangrijk investeringsprogramma te komen tot een organisatie van hun bedrijvigheid, welke onontbeerlijk is om de nieuwe voorwaarden der internationale mededinging het hoofd te bieden. Deze bepaling is tot 31 december 1961 toepasselijk;

c) een bijkomende tegemoetkoming ter aanvulling van de in bovenstaande alinea's bedoelde tegemoetkomingen, wanneer een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit zulks ten aanzien van de conjunctuuromstandigheden wenselijk acht.

Bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan het voordeel van de bepalingen sub a, b en c worden uitgebreid tot andere ondernemingen dan industriële of ambachtsondernemingen.

HOOFDSTUK II. — Voorwaarden.

Art. 2. — Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit bepaalt bij toepassing van onderstaande artikelen de voorwaarden der toekenning van de in artikel 1 bedoelde tege-

moetkoming en der erkenning van de kredietinstellingen door welker bemiddeling deze tegemoetkoming kan worden verleend.

HOOFDSTUK III. — *Rentevergoeding.*

Art. 3. — a) Onder de door de Koning bepaalde voorwaarden kunnen door de bevoegde Ministers toelagen aan de krachtens artikel 2 erkende kredietinstellingen worden verleend om het deze mogelijk te maken leningen tegen verlaagde rentevoet ten gunste van de in artikel 1 bedoelde verrichtingen toe te staan. Deze leningen moeten tot ten minste één van volgende doeleinden dienen :

De rechtstreekse financiering van de investeringen in gebouwe of ongebouwe onroerende goederen en in outillering of materieel, welke voor de verwezenlijking van voornoemde verrichtingen nodig zijn;

De wederaanlegging van bedrijfskapitalen, welke door de vroegere financiering van soortgelijke investeringen werden aangesproken;

De rechtstreekse financiering van immateriële investeringen, zoals de organisatiestudien en het onderzoek naar of de afwerking van prototypen, nieuwe produkten en nieuwe fabricageprocédés;

Het vormen van bedrijfskapitalen, welke voor de omschakeling van de werkzaamheden der nijverheidsondernemingen onontbeerlijk zijn.

b) Het bedrag van deze toelagen is gelijk aan het verschil tussen de door de schuldenaar werkelijk gedragen rente tegen verlaagde rentevoet en de door de geldschieder berekende rente. Deze rente mag de voor dergelijke verrichtingen normale rentevoet, zoals deze door de Koning bepaald zal worden, niet overschrijden.

c) De vermindering van de rentevoet mag 2 pct. niet overschrijden.

d) Een verdere vermindering van 2 pct. kan voor de in artikel 1, b, bedoelde verrichtingen worden toegestaan zonder dat de aldus verlaagde rentevoet evenwel minder dan 1 pct. mag bedragen.

e) In de bij artikel 1, c, bedoelde conjunctuomstandigheden kunnen de uit de toepassing van artikel 3, c, en d, voortspuitende rentevoeten desnoods onderscheidenlijk tot 3 pct. en 1 pct. worden verminderd.

HOOFDSTUK IV. — *Staatswaarborg.*

Art. 4. — Voor de terugbetaling in hoofdsom, renten en bijkomende kosten der in artikel 3 bedoelde leningen, kan onder de door de Koning bepaalde voorwaarden door de bevoegde Ministers staatswaarborg worden verleend.

Indien de lening echter niet door een openbare kredietinstelling werd toegestaan, zal de staatswaarborg niet meer dan 50 pct. mogen bedragen van de som die na verwezenlijking van de ten gunste van de lener gebeurlijk vastgelegde waarborgen nog moet worden betaald.

Bij de aanvraag om staatswaarborg dient de kredietinstelling aan de bevoegde Minister kennis te geven van het bestaan van een te haren gunste vastgelegde zakelijke of persoonlijke waarborg. De kredietinstelling, die deze verklaring mocht verzuimen of een onjuiste mededeling mocht doen, verliest de gunst van deze waarborg, die zal worden beschouwd als zijnde gesteld ten gunste van de Staat; bovendien zal de kredietinstelling van de lijst der met het oog op de toepassing van onderhavige wet erkende kredietinstellingen worden geschrapt.

De globale som ten bedrage waarvan de staatswaarborg mag worden toegekend, is vastgesteld op een bedrag van fr. 6 miljard, waarvan de krachtens de wetten van 7 augustus 1953 en 10 juli 1957 toegekende waarborgen dienen in mindering gebracht. Dit bedrag mag worden verhoogd tot fr. 7 miljard bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Het maximumbedrag van de waarborgen, die door de Staat aan door private kredietinstellingen toegestane leningen worden gehecht, is vastgesteld op één miljard frank, dat van voornoemde bedragen in mindering wordt gebracht. Dit maximumbedrag kan worden gewijzigd bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

HOOFDSTUK V. — *Andere tussenkomsten.*

Art. 5. — Krachtens een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan in uitzonderlijke en dringende gevallen, waarin het algemeen belang zulks vergt, machtiging worden verleend voor het optrekken van gebouwen of de aankoop van gebouwe en ongebouwe onroerende goederen op kosten van de Staat, ten einde deze te verkopen of te verhuren, eventueel onderhands, aan een industriële of ambachtelijke onderneming welke vooraf met de Staat een contract nopens de ingebruikneming van voormelde gebouwen heeft gesloten.

Art. 6. — Binnen de perken der te dien einde op de begroting uitgetrokken kredieten kunnen de Minister van Economische Zaken en de Minister van Middenstand de voor de toepassing van onderhavige wet nuttige studien of enquêtes van economische en sociale aard doen uitvoeren.

Art. 7. — Ter verzekering van het onderzoek naar of de afwerking van prototypen, nieuwe produkten of nieuwe fabricageprocédés met het oog op de aanwending ervan in België, kunnen de bevoegde Ministers, onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, voorschotten zonder rente verlenen welke terugvorderbaar zijn zodra de afwerking van het prototype, het nieuwe produkt of het nieuwe procédé aanleiding zal gegeven hebben tot een rendabele handels- of nijverheidsexploitatie, en ten hoogste 50 pct. der te dien einde door elke natuurlijke persoon of privaaf- of publiekrechtelijke rechtspersoon gedane uitgaven bedragen.

HOOFDSTUK VI. — *Belastingvrijstellingen.*

Art. 8. — De ondernemingen, welke krachtens een der artikelen 3 tot 6 het voordeel van een tegemoetkoming van de Staat voor de bij artikelen 1, b, of 1, c, bedoelde verrichtingen hebben genoten ten einde een investering in gebouwe onroerende goederen te verwezenlijken, zijn van de grondbelasting op deze gebouwen vrijgesteld en zulks voor vijf jaar, in te gaan op 1 januari na de ingebruikneming ervan.

De bepalingen van dit artikel worden ook toegepast wanneer de onderneming de investering heeft verricht onder de in artikel 1, b) en c) bepaalde voorwaarden zonder de bij deze wet bedoelde tegemoetkoming van de Staat te hebben genoten.

HOOFDSTUK VII. — *Teruggaven.*

Art. 9. — Degenen, die de bij onderhavige wet bedoelde leningen en tussenkomsten hebben genoten, verliezen het genot der bekomen voordelen, zo zij vóór het verstrijken van een termijn van één jaar, in te gaan met de laatste betaling van de rente van deze leningen, of van een termijn van vier jaar, in te gaan met de uitkering van de tussenkomst, de ingevolge de tegemoetkoming van de Staat opgetrokken of aangekochte gebouwen, outillering en materieel, en de door de Staat krachtens artikel 7 gefinancierde uitvindingen vreemden, niet of niet langer gebruiken overeenkomstig de voorgeschreven doeleinden en voorwaarden.

Nochtans blijft het genot der bij onderhavige wet verleende voordelen behouden wanneer de vervreemding of de wijziging van de aanvankelijke bestemming of gebruiksvaardigheden vooraf door de bevoegde Minister werden goedgekeurd.

In de andere gevallen moeten de betrokkenen aan de Schatkist de toelagen terugbetalen welke op rekening van de kredietinstelling werden gestort ten einde deze in de mogelijkheid te stellen de vermindering van de rentevoet toe te staan. Zij moeten insgelijks het bedrag van alle belastingen betalen, waarvan zij bij toepassing van artikel 8 werden vrijgesteld.

De bevoegde Ministers kunnen anderdeels :

b) een einde maken aan de krachtens artikel 4 toegekende staatswaarborg, hetgeen de kredietinstelling zal toelaten de onmiddellijke terugstorting te vorderen van de leningen waaraan deze waarborg was gehecht;

b) de onmiddellijke terugstorting van het krachtens artikel 7 toegestane voorschot vorderen.

Art. 10. — In geval van toepassing van het vorige artikel mag de grondbelasting gevorderd of nagevorderd worden,

zelfs buiten de termijnen van artikel 74 der samengeoördene wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

Art. 11. — Afgezien van de strafvervolgingen, welke toepasselijk zijn op de personen die de bevoegde Ministers wetens onnauwkeurige of onvolledige inlichtingen hebben verstrekt om op ongeoorloofde wijze in het genot van de bij de onderhavige wet verleende voordelen te treden, geldt de bij artikel 9 bedoelde teruggaveverplichting voor de ondernemingen welke de tegemoetkoming van de Staat niet zouden hebben genoten indien de door hen verstrekte inlichtingen nauwkeurig en volledig waren geweest.

Art. 12. — Bij de Wetgevende Kamers moet telkenjare verslag worden uitgebracht over de toepassing van de onderhavige wet.

Art. 13. — Onderhavige wet vervangt de wetten van 7 augustus 1953 betreffende de steunverlening bij de oprichting, de uitbreiding, de wederuitrusting en de rationalisatie van industriële en ambachtelijke ondernemingen, en van 10 juli 1957 waarbij, tot bevordering van de economische expansie en tot bestrijding van de werkloosheid, financiële steun van de Staat voor oprichting of aankoop van industriële en ambachtelijke gebouwen wordt verleend.

Koninklijk besluit van 17 augustus 1959

tot uitvoering van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.207).

Artikel 1. — Kunnen genieten van de wet van 17 juli 1959 de natuurlijke of de privaot- of publiekrechtelijke rechtspersonen. De gevraagde tegemoetkoming moet tot doel hebben de verwezenlijking binnen het Rijk van ten minste één der bij artikel 1 der wet bepaalde verrichtingen, voor zover zij aan het algemeen economisch belang beantwoorden.

Art. 2. — Worden met name beschouwd als in overeenstemming met het algemeen economisch belang :

- a) de werkverschaffing binnen het bestek van het tewerkstellingsbeleid;
- b) de oprichting van nieuwe industrieën en de vervaardiging van nieuwe produkten;
- c) de ontwikkeling van bestaande ondernemingen, welke zich aan de nieuwe marktvoorwaarden aanpassen;
- d) de verbetering van de toestand van gedrukte economische sectoren;
- e) het rationeler gebruik van 's lands economische hulpbronnen;
- f) de verbetering van de arbeidsvoorwaarden, van de bedrijfsvoorwaarden der ondernemingen door opvoering van de produktiviteit of van de rentabiliteit, alsmede van de hoedanigheid der produkten;
- g) de inrichting of de uitbreiding van de onderzoekuitrusting der ondernemingen.

Art. 3. — Daar de conjuncturele omstandigheden het wenselijk maken, wordt, in uitvoering van artikel 1, c, der wet, de bijkomende tegemoetkoming toepasselijk verklaard op de in 1959 ingediende aanvragen.

Art. 4. — Binnen het bestek van de bepalingen der wet van 17 juli 1959 wordt de belangrijkheid van de financiële staatshulp, in elk geval afzonderlijk, met name door onderstaande maatstaven bepaald :

- 1° de noodzakelijkheid de rentabiliteitsvooruitzichten van investeringen, waarvan de verwezenlijking zonder deze tegemoetkoming onzeker zou wezen, binnen een redelijke termijn te bevestigen;
- 2° de eigen verdiensten van het ontwerp uit economisch en sociaal oogpunt;
- 3° de financiële inspanning van de aanvrager.

Art. 5. — 's Rijks waarborg en het genot van de verlaagde rentevoet, alsmede de andere bij de wet bepaalde voordelen kunnen hetzij gezamenlijk, hetzij afzonderlijk worden verleend.

Art. 6. — Om te worden erkend, moeten de kredietinstellingen over gepaste technische en boekhoudkundige diensten beschikken; ze moeten de bij de wet bedoelde verrichtingen afzonderlijk boeken.

Art. 7. — De voorwaarden, mits vervulling van dewelke het Rijk zijn waarborg van goede afloop toekent, alsmede de voorwaarden aan dewelke het Rijk toelagen verleent, worden bij de tussen de Staat en elk der erkende kredietinstellingen gesloten overeenkomsten vastgesteld.

Bewuste overeenkomsten leggen de modaliteiten vast inzake het onderzoek der aanvragen, de toewijzing van de kredieten, het toezicht over het gebruik ervan en de betaling der toelagen; ze bepalen de bijzondere beschikkingen, welke in de leningscontracten moeten voorkomen, alsmede welke bescheiden de Minister van Financiën enerzijds en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand anderzijds moeten worden bezorgd.

Daarin moet insgelijks worden bepaald, dat elk contract een bijzondere beschikking bevat, krachtens hetwelk de ondernemingen vóór de volledige terugbetaling van het door het Rijk gewaarborgde krediet geen enkel van hun onroerende goederen als waarborg ten bate van derden mogen stellen zonder toestemming van de Minister van Financiën.

Deze beschikking schrijft voor, dat het niet naleven van deze bepaling de verbreking van het contract met zich kan brengen. De overeenkomst bepaalt, dat de kredietinstelling de verbreking van het contract zal aanvragen, indien ze daartoe door de Minister van Financiën wordt verzocht.

Art. 8. — Onderstaande openbare kredietinstellingen worden erkend om binnen het bestek van hun onderscheidenlijke bevoegdheid de kredieten toe te kennen en te beheren :

- de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid;
- de Nationale Kas voor Beroepskrediet;
- de Algemene Spaar- en Lijfrentekas;
- het Gemeentekrediet van België;
- het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Art. 9. — Daartoe worden ook erkend :

- de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling;
- de Europese Investeringsbank;
- de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;
- Euratom.

Art. 10. — Om te worden erkend, dienen de particuliere kredietinstellingen bij de Minister van Financiën een aanvraag in, welke volgende inlichtingen verstrekt :

- 1° de samenstelling van hun Beheerraad en van hun organen voor dagelijks beheer;
- 2° het geografisch gebied, waar ze hun bedrijvigheid uitoefenen en de geografische spreiding van hun schuldenaars;
- 3° hun statuten;
- 4° hun balansen en verlies- en winstrekeningen der jongste drie dienstjaren;
- 5° alle andere inlichtingen, welke hun bedrijvigheid nader kunnen bepalen;
- 6° een verklaring, waarbij ze de Minister van Financiën machtigen om, gebeurlijk op hun kosten, over te gaan tot het onderzoek der aanvraag of tot de latere controle inzake naleving der erkenningsvoorwaarden of der voor de toekenning van 's Rijks tegemoetkoming bepaalde regelen en voorwaarden.

De verzoekers moeten de Minister van Financiën bovendien alle andere door hem noodzakelijk geachte inlichtingen verstrekken.

De erkenning wordt door de Minister van Financiën op advies der in Raad vergaderde Ministers verleend, geschorst of ingetrokken. Zij mag worden verleend voor een beperkte tijdsduur en onderworpen aan de door de Minister van Financiën gestelde voorwaarden.

Art. 11. — De aanvragen tot krediet tegen verlaagde rentevoet worden bij de door de verzoeker gekozen erkende kredietinstelling rechtstreeks ingediend. Deze aanvragen moeten in het bijzonder volgende punten vermelden :

1° de aard en het bedrag van de gevraagde Rijks tegemoetkoming;

2° het gehele project met zijn economische en technische aspecten;

3° het volledig financieringsprogramma van het plan;

4° alle andere inlichtingen, welke het mogelijk maken na te gaan of de aanvraag aan de bij de wet gestelde voorwaarden beantwoordt.

De kredietinstellingen maken de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand de kredietaanvragen over. Aan iedere aanvraag hechten zij alle geschikte bescheiden om de bevoegde Ministers in te lichten en met name een technisch verslag over de projecten die het voorwerp uitmaken van de aanvraag en een boekhoudkundig verslag over de financiële toestand der aanvragende onderneming.

De verzoekers zijn ertoe gehouden de kredietinstellingen en de bevoegde Ministers alle aanvullende inlichtingen voor het onderzoek der aanvragen te verschaffen.

Art. 12. — De normale rentevoet toegepast door de erkende particuliere kredietinstellingen voor de bij de wet bedoelde verrichtingen mag deze toegepast door de openbare kredietinstellingen in dezelfde voorwaarden en voor gelijkaardige verrichtingen niet overtreffen.

Art. 13. — De financiële last, met inbegrip van de rentevoet, de commissielonen en om het even welke andere door de geldopnemer te dragen kosten, mag de totale financiële last van gelijkaardige door de openbare kredietinstellingen gedane verrichtingen niet overtreffen.

Art. 14. — De beslissingen tot het verlenen van het voordeel van de verlaagde rentevoet worden door de Minister van Economische Zaken of door de Minister van Middenstand getroffen, die gebeurlijk de bijzondere voorwaarden voor toekenning van de tegemoetkoming bepaalt.

Art. 15. — 's Rijks waarborg mag slechts worden verleend ten bate van natuurlijke of rechtspersonen, die de kredietinstellingen geen toereikende waarborgen kunnen aanbieden tot het bekomen van een gewoon krediet, zonder dat het in alle gevallen noodzakelijk zij, dat de activa van deze personen vóór de toekenning van vermelde waarborg steeds volledig bezwaard zouden zijn. De aanvragen tot het bekomen van 's Rijks waarborg worden aan de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand door de kredietinstelling overgemaakt.

Art. 16. — De beslissingen tot het verlenen van 's Rijks waarborg worden samen getroffen door de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand.

De Minister van Financiën bepaalt gebeurlijk de bijzondere voorwaarden voor de toekenning van deze waarborg.

Art. 17. — De aanvragen tot het bekomen van een terugvorderbaar voorschot zonder rente, voorzien voor opzoekingen inzake of afwerking van prototypen, nieuwe produkten of nieuwe fabricageprocédés worden bij de Minister van Economische Zaken ingediend door middel van een bijzonder formulier.

De beslissing tot toekenning van genoemde voorschotten wordt getroffen door de Minister van Economische Zaken die gebeurlijk de bijzondere toekenningsvoorwaarden bepaalt. De Minister van Financiën is onder de bij artikel 7 der wet bepaalde voorwaarden met de terugvordering dezer voorschotten belast.

Art. 18. — De bij artikel 8, alinea 2, der wet van 17 juli 1959 bedoelde aanvragen tot vrijstelling van de grondbelasting worden aan de hand van een bijzonder formulier in tweevoud bij de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand ingediend.

Art. 19. — De door de Minister van Economische Zaken of door de Minister van Middenstand bij toepassing van artikel 8 der wet van 17 juli 1959 getroffen beslissingen worden in tweevoud ter kennis gebracht van het Bestuur der Rechtstreekse Belastingen dat voor de uitvoering ervan zorgt.

Art. 20. — Met het oog op de toepassing der artikelen 9 tot 11 van de wet zijn degenen, die het voordeel van een

Rijks tegemoetkoming genieten, ertoe gehouden onmiddellijk de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand, en voor zover de kredieten met staatswaarborg werden verleend, de Minister van Financiën te verwittigen, zo zij voorzien, dat zij namelijk ingevolge overlijden, velling, verdeling, onteigening, teruggang der economische voorwaarden of door overmacht ertoe zullen worden gebracht de met 's Rijks tegemoetkoming opgetrokken of aangekochte gebouwen, uitrusting en materieel, en de door het Rijk gefinancierde uitvindingen te vervreemden of niet langer te gebruiken overeenkomstig de voorziene doeleinden en voorwaarden.

Art. 21. — Degenen, die het voordeel van een Rijks tegemoetkoming genieten, zijn ertoe gehouden de afgevaardigden van de met de toepassing der wet belaste Ministers machtiging te verlenen tot het bezichtigen van hun ondernemingen en hun alle voor hun opdracht nuttige inlichtingen te verstrekken.

Wet van 18 juli 1959

tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.201).

HOOFDSTUK I. — Doel.

Artikel 1. — Ten einde het algemeen belang te bevorderen door een evenwichtige spreiding van de economische bedrijvigheid en de welvaart over de onderscheiden gewesten van het land, alsmede met het oog op de bestrijding van specifieke economische en sociale moeilijkheden in sommige dezer, welke in onderhavige wet ontwikkelingsgewesten worden genoemd, kan een bijzondere tegemoetkoming van de Staat binnen de perken der begrotingskredieten worden toegekend onder de voorwaarden en in de vormen, welke bij de volgende artikelen worden voorgeschreven. De Koning bepaalt er de toepassingsmodaliteiten van door een in Ministerraad overlegd besluit.

HOOFDSTUK II. — De ontwikkelingsgewesten.

Art. 2. — De Koning duidt door een in Ministerraad overlegd besluit de ontwikkelingsgewesten aan ten bate waarvan voornoemde maatregelen gedurende een termijn van drie jaar, van hun aanduiding af, kunnen worden toegepast.

Deze termijn kan door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit worden verlengd.

Art. 3. — Als ontwikkelingsgewest kan worden beschouwd, ditgene dat gekenmerkt wordt door ten minste één van de hierna opgesomde ernstige economische en sociale moeilijkheden :

a) het bestaan van een in absolute cijfers en in procenten van de actieve bevolking belangrijke permanente werkloosheid of het bestendig tekort van werkgelegenheid;

b) de definitieve uitwijking van een merklijk bevolkingsdeel en dientengevolge de daling van het bevolkingscijfer beneden het onontbeerlijke minimum voor het economisch onderhouden van de voor de vooruitgang onmisbare openbare en sociale diensten;

c) de seizoen-, wekelijkse of dagelijkse verplaatsingen van een in aantal en in percentage belangrijk gedeelte der arbeidskrachten onder in economisch en sociaal opzicht ongunstige voorwaarden;

d) het werkelijk of nakend verval van belangrijk economische werkzaamheden, dat het verlies van een merklijk gedeelte van het gewestelijk inkomen en dit van aanzienlijke sociale investeringen veroorzaakt en een ongunstige weerslag heeft op andere werkzaamheden van het gewest, zoals openbare diensten en handelsondernemingen.

Art. 4. — 1° Het ontwikkelingsgewest moet een samenhangend geheel vormen, waarvan de inwoners betrokken zijn bij gemeenschappelijke vraagstukken van economische ont-

wikkeling, welke door een op een gepaste infrastructuur ge-
grondveste duurzame expansie kunnen worden opgelost;

2° De gezamenlijke bevolking der gewesten, welke op een
zelfde ogenblik het voordeel van een bij onderhavige wet
bepaalde bijzondere tegemoetkoming genieten, mag 15 pct.
van deze van het Koninkrijk niet overtreffen.

Art. 5. — Het koninklijk besluit tot aanduiding van een
ontwikkelingsgewest moet de afbakening ervan bepalen en de
aan bedoeld gewest toegekende bijzondere tegemoetkoming
verantwoorden, inzonderheid ten aanzien van de voorschrif-
ten der artikelen 3 en 4.

HOOFDSTUK III. — *Rentevergoeding.*

Art. 6. — 1. Onder de door de Koning bepaalde voorwaar-
den mogen door de bevoegde Ministers toelagen aan de door
de Koning erkende kredietinstellingen worden verleend om
het deze mogelijk te maken leningen tegen verlaagde rente-
voet toe te staan ten gunste van de verrichtingen, welke
rechtstreeks bijdragen tot de oprichting, de uitbreiding, de
omschakeling en de modernisering van industriële of
ambachtelijke ondernemingen, ongeacht of deze verrich-
tingen door de ondernemingen zelf of door andere natuurlijke
personen of privaot- of publiekrechtelijke rechtspersonen
worden uitgevoerd, doch voor zover ze aan het algemeen
economisch belang beantwoorden en de expansie of de
economische omschakeling der ontwikkelingsgewesten be-
vorderen.

2. Deze leningen moeten tot ten minste één van volgende
doeleinden dienen :

De rechtstreekse financiering van de investering in ge-
bouwde of ongebouwde onroerende goederen en in outillering
of materieel welke voor de verwezenlijking van voornoemde
verrichtingen nodig zijn;

De wederaanlegging van bedrijfskapitalen, welke door de
vroegere financiering van soortgelijke investeringen werden
aangesproken;

De rechtstreekse financiering van immateriële investeringen
zoals de organisatiestudiën en het onderzoek naar of de af-
werking van prototypen, nieuwe produkten en nieuwe fabri-
cageprocedures;

De vorming van bedrijfskapitalen, welke voor de omschake-
ling van de werkzaamheden der nijverheidsondernemingen
onontbeerlijk zijn.

3. Het bedrag van deze toelagen is gelijk aan het verschil
tussen de door de schuldenaars werkelijk gedragen rente
tegen verminderde rentevoet en de door de geldschieter
berekende rente. Deze rente mag de voor dergelijke ver-
richtingen normale rentevoet, zoals deze door de Koning zal
worden bepaald, niet overschrijden.

4. De vermindering van de rentevoet mag 4 pct. bedragen.
Een verdere vermindering tot een minimumpercentage van
1 pct. mag worden toegestaan, wanneer de bij artikel 1, c
der wet tot invoering en ordening van maatregelen ter bevoe-
dering van de economische expansie en de oprichting van
nieuwe industrieën van toepassing wordt verklaard.

De verminderde rentevoet mag nooit lager dan 1 pct. zijn.

HOOFDSTUK IV. — *Staatswaarborg.*

Art. 7. — Voor de terugbetaling in hoofdsom, rente en
bijkomende kosten van de in artikel 6 bedoelde leningen kan
ten belope van één miljard frank onder de door de Koning
bepaalde voorwaarden door de bevoegde Ministers staats-
waarborg worden verleend.

De waarborgen, die door de Staat aan de door private
kredietinstellingen krachtens onderhavige wet toegestane
leningen worden gehecht, worden in mindering gebracht van
het maximumbedrag dat daartoe is bepaald bij § 5 van
artikel 4 der wet tot invoering en ordening van maatregelen
ter bevordering van de economische expansie en de oprich-
ting van nieuwe industrieën.

HOOFDSTUK V. — *Toelagen in kapitaal.*

Art. 8. — Ter bevordering van de bij artikel 6, eerste lid,
bedoelde verrichtingen kunnen, onder de door de Koning
bepaalde voorwaarden, toelagen ten bedrage van hoogstens

één miljoen frank door de bevoegde Ministers worden ver-
leend aan de ondernemingen om een gedeelte der kosten van
hun investeringen in gebouwde onroerende goederen en in
materieel te dekken.

Art. 9. — Het bedrag van de in artikel 8 voorziene toelagen
mag niet hoger zijn dan 20 pct. van de investeringskosten
in gebouwde of ongebouwde onroerende goederen en 7,5 pct.
van de investeringskosten in materieel.

Deze percentages mogen onderscheidenlijk tot 30 pct. en
10 pct. worden verhoogd, wanneer de bij artikel 1, c, der
wet tot invoering en ordening van maatregelen ter bevoe-
dering van de economische expansie en de oprichting van
nieuwe industrieën bepaalde tegemoetkoming van toepassing
wordt verklaard.

Art. 10. — De bij de artikelen 8 en 9 bepaalde toelagen
worden, na volledige verwezenlijking van het investeringspro-
gramma, ineens uitgekeerd. Zodra echter het gebouw onder
dak staat, kan een voorschot van 50 pct. van het bedrag der
voor investeringen in gebouwde onroerende goederen ver-
leende toelagen, op aanvraag worden uitgekeerd.

HOOFDSTUK VI. — *Belastingvrijstellingen.*

Art. 11. — De ter uitvoering van de bepalingen van hoofd-
stuk V verleende toelagen zijn van de bedrijfsbelasting en
van de aanvullende personele belasting vrijgesteld.

Deze vrijstelling wordt alleen de natuurlijke of rechtsper-
soon toegekend, aan wie de toelage wordt verleend.

Art. 12. — De ondernemingen, welke krachtens een der
artikelen 6 tot 9 het voordeel van een tegemoetkoming van
de Staat hebben genoten ten einde een investering in ge-
bouwde onroerende goederen te verwezenlijken, zijn van de
grondbelasting op deze gebouwen vrijgesteld, en zulks voor
vijf jaar in te gaan op 1 januari na de ingebruikneming
ervan.

De bepalingen van dit artikel worden ook toegepast wan-
neer de ondernemingen de investering hebben verricht zon-
der de in het eerste lid bedoelde tegemoetkoming van de
Staat te hebben genoten.

Art. 13. — De krachtens artikel 8 verleende toelagen wor-
den ter berekening van de afschrijvingen van de investerings-
of kostenwaarde afgetrokken.

HOOFDSTUK VII. — *Teruggaven.*

Art. 14. — De bepalingen der artikelen 9, 10, en 11 van de
wet tot invoering en ordening van maatregelen ter bevoe-
dering van de economische expansie en de oprichting van
nieuwe industrieën zijn van toepassing op degenen die de
voordelen van onderhavige wet genieten.

De in hogervermeld artikel 9 voorziene terugbetalingen zijn
eveneens van toepassing op de door artikelen 8 en 9 van
onderhavige wet ingestelde toelagen.

De terugbetaling van deze toelagen wordt niet beschouwd
als een bedrijfsuitgave in de zin van artikel 26, § 1, der
samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

HOOFDSTUK VIII. — *Industriële gebouwen.*

Art. 15. — De Minister van Economische Zaken en de
Minister van Middenstand kunnen in de ontwikkelingsge-
westen industriële en ambachtelijke gebouwen doen optrekken
of aankopen met de bedoeling deze, eventueel onderhands, te
verkoppen of te verhuren aan een industriële of ambachtelijke
onderneming, welke vooraf met de Staat een contract nopens
de ingebruikneming van voormelde gebouwen heeft gesloten.

HOOFDSTUK IX. — *De aanleg van industriële terreinen.*

Art. 16. — Op het gehele grondgebied kunnen de Staat, de
provincies, de gemeenten en de andere door de Koning aan-
gedulde publiekrechtelijke rechtspersonen overgaan tot de
ontelgening ten algemenen nutte van terreinen, welke als
industriële zijn aangeduid bij een door de Minister van
Openbare Werken en van Wederopbouw mede ondertekend
koninklijk besluit.

Het bij dit besluit gevoegde plan moet enkel de bestaande toestand en de grenzen der zone aanduiden. Het koninklijk besluit zal voorafgegaan worden door een openbaar onderzoek, dat vijftien dagen zal duren en uitgevoerd zal worden door toedoen van de onteigenende macht. Deze laatste is ertoe gehouden alle personen te verwittigen, die volgens het kadastrer eigenaar zijn van de in bovenvermelde zone begrepen onroerende goederen.

Het in artikel 23 van de wet van 17 april 1835 bedoelde recht van retrocessie kan niet ingeroepen worden voor de in onderhavig artikel bedoelde onteigeningen.

Art. 17. — 1. De Staat, de provincies, de gemeenten en de andere publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen in om het even welk gewest van het land vennootschappen voor gewestelijke economische uitrusting oprichten, waarvan de taak erin bestaat terreinen voor industriële doeleinden te bestemmen, deze aan te leggen en uit te rusten, hierop industriële of ambachtelijke gebouwen op te trekken, deze terreinen of gebouwen te verkopen, af te staan of te verhuren aan natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen, onder verplichting ze te gebruiken voor de doeleinden waartoe ze werden aangelegd.

2. De wet van 1 maart 1922 omtrent de vereniging van gemeenten tot nut van het algemeen is van toepassing op deze vennootschappen, met uitzondering van de artikelen 13 en 14.

Te dien einde moeten de openbare besturen (Staat, provincies en gemeenten) samen beschikken over de meerderheid der aandelen en moeten de gemeenten samen beschikken over ten minste de helft der aandelen, welke bedoelde openbare besturen toekomen.

De natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen lid worden van voormelde vennootschappen zonder bijzondere machtiging van de Koning.

3. De Staat kan participaties in deze vennootschappen nemen. Deze participaties zijn de tegenwaarde van de inbreng :

a) van onroerende goederen of roerende goederen, zulks bij algemene uitbreiding van de aan de Minister van Financiën verleende machten krachtens de bij artikel 2 der wet van 22 december 1949 gewijzigde wet van 31 mei 1923 betreffende de vervreemding van onroerende domeingoederen en in afwijking van artikel 16 der wet van 15 mei 1846 op 's Rijks comptabiliteit;

b) van prestaties of diensten;

c) van speciën.

4. Het nemen van deze participaties is onderworpen aan de voorwaarde, dat de statuten dezer vennootschappen :

1° in de aanduiding voorzien van regeringscommissarissen die voor rekening van de Minister van Economische Zaken en van de Minister van Financiën bekleed zijn met de in artikel 12 van voornoemde wet van 1 maart 1922 vermelde machten van controle en veto, welke volgens de in § 2, 1° tot 3° lid, en in § 3 van artikel 9 der wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, aangeduide modaliteiten moeten worden uitgeoefend;

2° door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit goedgekeurd zijn.

Art. 18. — 1. Welke ook de macht of het betrokken organisme zij, zijn de krachtens de koninklijke besluiten van 9 juli 1929 en van 27 december 1930 opgerichte Aankoopcomités belast met al de aankopen en onteigeningen, die ter uitvoering van onderhavige wet moeten gedaan worden.

2. Welke ook de macht of het betrokken organisme zij, zijn de bedoelde Comités alsmede de ontvangers der domeinen bevoegd om, zonder bijzondere formaliteiten, over te gaan tot de openbare of onderhandse verkoop of tot de openbare of onderhandse verhuring voor een termijn van hoogstens negenennegentig jaar, van de ingevolge onderhavige wet verworven of onteigende onroerende goederen of van de onroerende domeingoederen, waaraan de regering een in onderhavige wet voorziene bestemming zou geven. Van de bij dit lid bedoelde akten kunnen grossen afgeleverd worden.

3. Onteigeningen die achtereenvolgens afgekondigd werden ten einde een industrieel of ambachtelijk complex te ver-

wezenlijken, worden met het oog op de raming der waarde van de onteigende goederen beschouwd als een geheel uitmakende.

4. In geval van onteigening wordt er gehandeld volgens de artikelen 3 tot 11 van het wetsbesluit van 3 februari 1947 met betrekking tot de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemene nutte.

De macht of het belanghebbend organisme zijn gemachtigd tot het in huur nemen, voor een duur van één jaar, van de door hen naarmate van de behoeften te bepalen percelen, die voor het aanleggen van de industriële terreinen vereist zijn.

HOOFDSTUK X. — *Gemene bepalingen.*

Art. 19. — Bij de Wetgevende Kamers moet telkenjare verslag worden uitgebracht over de toepassing van onderhavige wet.

Koninklijk besluit van 18 augustus 1959

tot uitvoering van de wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.210).

Artikel 1. — Kunnen genieten van de wet van 18 juli 1959 de natuurlijke of de privaat- of publiekrechtelijke rechtspersonen.

De gevraagde tegemoetkoming moet ten doel hebben de verwezenlijking binnen het Rijk van ten minste één der bij artikel 6, eerste alinea, der wet bepaalde verrichtingen, voor zover zij aan het algemeen economisch belang beantwoorden.

Art. 2. — Worden met name beschouwd als in overeenstemming met het algemeen economisch belang :

a) de werkverschaffing binnen het bestek van het tewerkstellingsbeleid;

b) de oprichting van nieuwe industrieën en de vervaardiging van nieuwe produkten;

c) de ontwikkeling van bestaande ondernemingen, welke zich aan de nieuwe marktvoorwaarden aanpassen;

d) de verbetering van de toestand van gedrukte economische sectoren;

e) het rationeler gebruik van 's lands economische hulpbronnen;

f) de verbetering van de arbeidsvoorwaarden, van de bedrijfsvoorwaarden der ondernemingen door opvoering van de produktiviteit of van de rentabiliteit, alsmede van de hoedanigheid der produkten;

g) de inrichting of de uitbreiding van de onderzoekuitrusting der ondernemingen.

Art. 3. — Binnen het bestek van de bepalingen der wet van 18 juli 1959, wordt de belangrijkheid van de financiële staathulp, in elk geval afzonderlijk, met name door onderstaande maatstaven bepaald :

1° de noodzakelijkheid de rentabiliteitsvooruitzichten van investeringen, waarvan de verwezenlijking zonder deze tegemoetkoming onzeker zou wezen, binnen een redelijke termijn te bevestigen;

2° desgevallend de noodzakelijkheid de tijdelijke handicap in te lopen door de onderneming en ontstaan ingevolge de verwezenlijking van haar project in het ontwikkelingsgewest;

3° de eigen verdiensten van het ontwerp uit economisch en sociaal oogpunt;

4° de financiële inspanning van de aanvrager.

Art. 4. — 's Rijks waarborg en het genot van de verlaagde rentevoet, alsmede de andere bij de wet bepaalde voordelen kunnen hetzij gezamenlijk, hetzij afzonderlijk worden verleend.

Art. 5. — Om te worden erkend moeten de kredietinstellingen over gepaste technische en boekhoudkundige diensten beschikken; ze moeten de bij de wet bedoelde verrichtingen afzonderlijk boeken.

Art. 6. — De voorwaarden mits vervulling van dewelke het Rijk zijn waarborg van goede afloop toekent, alsmede de voorwaarden, aan dewelke het Rijk toelagen verleent, worden bij de tussen de Staat en elk der erkende kredietinstellingen gesloten overeenkomsten vastgesteld.

Bewuste overeenkomsten leggen de modaliteiten vast inzake het onderzoek der aanvragen, de toewijzing van de kredieten, het toezicht over het gebruik ervan en de betaling der toelagen; ze bepalen de bijzondere beschikkingen, welke in de leningscontracten moeten voorkomen, alsmede welke beschikkingen de Minister van Financiën enerzijds en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand anderzijds moeten worden bezorgd.

Daarin moet insgelijks worden bepaald, dat elk contract een bijzondere beschikking bevat, krachtens dewelke de ondernemingen vóór de volledige terugbetaling van het door het Rijk gewaarborgde krediet geen enkel van hun onroerende goederen als waarborg ten bate van derden mogen stellen zonder toestemming van de Minister van Financiën.

Deze beschikking schrijft voor, dat het niet naleven van deze bepaling de verbreking van het contract met zich kan brengen. De overeenkomst bepaalt, dat de kredietinstelling de verbreking van het contract zal aanvragen, indien ze daartoe door de Minister van Financiën wordt verzocht.

Art. 7. — Onderstaande openbare kredietinstellingen worden erkend om binnen het bestek van hun onderscheidenlijke bevoegdheid de kredieten toe te kennen en te beheren :

de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid;
de Nationale Kas voor Beroepskrediet;
de Algemene Spaar- en Lijfrentekas;
het Gemeentekrediet van België;
het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Art. 8. — Daartoe worden ook erkend :

de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling;
de Europese Investeringsbank;
de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;
Euratom.

Art. 9. — Om te worden erkend, dienen de particuliere kredietinstellingen bij de Minister van Financiën een aanvraag in, welke volgende inlichtingen verstrekt :

- 1° de samenstelling van hun Beheerraad en van hun organen voor dagelijks beheer;
- 2° het geografisch gebied, waar ze hun bedrijvigheid uitoefenen en de geografische spreiding van hun schuldenaars;
- 3° hun statuten;
- 4° hun balansen en verlies- en winstrekeningen der jongste drie dienstjaren;
- 5° alle andere inlichtingen, welke hun bedrijvigheid nader kunnen bepalen;
- 6° een verklaring, waarbij ze de Minister van Financiën machtigen om, gebeurlijk op hun kosten, over te gaan tot het onderzoek der aanvraag of tot de latere controle inzake naleving der erkenningsvoorwaarden of der voor de toekenning van 's Rijks tegemoetkoming bepaalde regelen en voorwaarden.

De verzoekers moeten de Minister van Financiën bovendien alle andere door hem noodzakelijk geachte inlichtingen verstrekken.

De erkenning wordt door de Minister van Financiën op advies der in Raad vergaderde Ministers verleend, geschorst of ingetrokken. Zij mag worden verleend voor een beperkte tijdsduur en onderworpen aan de door de Minister van Financiën vastgestelde voorwaarden.

Art. 10. — De aanvragen tot krediet tegen verlaagde rentevoet worden bij de door de verzoeker gekozen erkende kredietinstelling rechtstreeks ingediend. Deze aanvragen moeten in het bijzonder volgende punten vermelden :

- 1° de aard en het bedrag van de gevraagde Rijks tegemoetkoming;
- 2° het gehele project met zijn economische en technische aspecten;
- 3° het volledig financieringsprogramma van het plan;

4° alle andere inlichtingen, welke het mogelijk maken na te gaan of de aanvraag aan de bij de wet gestelde voorwaarden beantwoordt.

De kredietinstellingen maken de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand de kredietaanvragen over. Aan iedere aanvraag hechten zij alle geschikte beschikkingen om de bevoegde Ministers in te lichten en met name een technisch verslag over de projecten die het voorwerp uitmaken van de aanvraag en een boekhoudkundig verslag over de financiële toestand der aanvragende onderneming.

De verzoekers zijn ertoe gehouden de kredietinstellingen en de bevoegde Ministers alle aanvullende inlichtingen voor het onderzoek der aanvragen te verschaffen.

Art. 11. — De normale rentevoet toegepast door de erkende particuliere kredietinstellingen voor de bij de wet bedoelde verrichtingen mag deze toegepast door de openbare kredietinstellingen in dezelfde voorwaarden en voor gelijkaardige verrichtingen niet overtreffen.

Art. 12. — De financiële last, met inbegrip van de rentevoet, de commissielonen en om het even welke andere door de geldopnemer te dragen kosten, mag de totale financiële last van gelijkaardige door de openbare kredietinstellingen gedane verrichtingen niet overtreffen.

Art. 13. — De beslissingen tot het verlenen van het voordeel van de verlaagde rentevoet worden door de Minister van Economische Zaken of door de Minister van Middenstand getroffen, die gebeurlijk de bijzondere voorwaarden voor toekenning van de tegemoetkoming bepalen.

Art. 14. — 's Rijks waarborg mag slechts worden verleend ten bate van natuurlijke of rechtspersonen, die de kredietinstellingen geen toereikende waarborgen kunnen aanbieden tot het bekomen van een gewoon krediet, zonder dat het in alle gevallen noodzakelijk zij, dat de activa van deze personen vóór de toekenning van vermeldde waarborg steeds volledig bezwaard zouden zijn. De aanvragen tot het bekomen van 's Rijks waarborg worden aan de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand door de kredietinstelling overgemaakt.

Art. 15. — De beslissingen tot het verlenen van 's Rijks waarborg worden samen getroffen door de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand.

De Minister van Financiën bepaalt gebeurlijk de bijzondere voorwaarden voor de toekenning van deze waarborg.

Art. 16. — De aanvragen tot het bekomen van de bij artikel 8 van de wet van 18 juli 1959 voorziene toelagen in kapitaal worden bij de plaatselijke dienst van de Economische Algemene Inspectie bevoegd in de streek waar het project zal verwezenlijkt worden, door middel van bijzondere formulieren ingediend. Deze aanvragen omvatten alle in artikel 10 van dit besluit vermeldde inlichtingen. De plaatselijke dienst van de Economische Algemene Inspectie maakt de aanvraag over aan de Minister van Economische Zaken of aan de Minister van Middenstand al naar gelang hun bevoegdheid.

De verzoekers verschaffen aan bovengenoemde Ministers alle andere aanvullende inlichtingen voor het onderzoek der aanvragen.

Art. 17. — De beslissingen tot toekenning van toelagen in kapitaal worden getroffen door de Minister van Economische Zaken of door de Minister van Middenstand die gebeurlijk de bijzondere toekenningsvoorwaarden bepaalt.

Art. 18. — De bij artikel 12, alinea 2, der wet van 18 juli 1959 bedoelde aanvragen tot vrijstelling van de grondbelasting worden aan de hand van een bijzonder formulier in tweevoud bij de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand ingediend.

Art. 19. — De door de Minister van Economische Zaken of door de Minister van Middenstand bij toepassing van artikel 11 en 12 der wet van 18 juli 1959 getroffen beslissingen worden in tweevoud ter kennis gebracht van het Bestuur der Rechtstreekse Belastingen dat voor de uitvoering ervan zorgt.

Art. 20. — Met het oog op de toepassing van artikel 14 van de wet van 18 juli 1959 zijn degenen, die het voordeel

van een Rijks tegemoetkoming genieten ertoe gehouden, onmiddellijk de Minister van Economische Zaken of de Minister van Middenstand, en voor zover de kredieten met staatswaarborg werden verleend, de Minister van Financiën te verwittigen, zo zij voorzien, dat zij namelijk ingevolge overlijden, veiling, verdeling, ontelgening, teruggang der economische voorwaarden of door overmacht ertoe zullen worden gebracht de met 's Rijks tegemoetkoming opgetrokken of aangekochte gebouwen, ultrusting en materieel, en de door het Rijk gefinancierde uitvindingen te vervreemden of niet langer te gebruiken overeenkomstig de voorziene doeleinden en voorwaarden.

Art. 21. — Degenen, die het voordeel van een Rijks tegemoetkoming genieten, zijn ertoe gehouden de afgevaardigden van de met de toepassing der wet belaste Ministers machtiging te verlenen tot het bezichtigen van hun ondernemingen en hun alle voor hun opdracht nuttige inlichtingen te verstrekken.

.....

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 30 oktober 1957

waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1956 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 27 augustus 1959, blz. 6.092).

Koninklijk besluit van 31 oktober 1958

waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1957 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 27 augustus 1959, blz. 6.098).

Wet van 22 juni 1959

houdende de begroting van ontvangsten en uitgaven voor orde voor het dienstjaar 1959 (Staatsblad, 12 augustus 1959, blz. 5.756).

Artikel 1. — De verrichtingen (...) van de begroting van ontvangsten en uitgaven voor orde van het dienstjaar 1959 worden geraamd op fr. 162.647.131.000 voor de ontvangsten en fr. 165.781.715.000 voor de uitgaven.

Art. 2. — De verrichtingen door het Bestuur der Posterijen gedurende het dienstjaar 1959 uitgevoerd voor rekening van de Postcheckdienst, van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, voor rekening van derden en uit hoofde van inkassering en betaling van handelseffecten, quittanties, postmandaten en abonnementen worden geraamd op fr. 1.601.100.355.000 voor de ontvangsten en de uitgaven.

.....

Wet van 7 juli 1959

houdende de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg voor het dienstjaar 1959 (Staatsblad, 8 augustus 1959, blz. 5.681).

Koninklijk besluit van 17 augustus 1959

waarbij aan het wetenschappelijk onderzoek een bedrag van fr. 25 miljoen besteed wordt ten einde de kosten van de derde Zuidpoolexpeditie te bestrijden (Staatsblad, 28 augustus 1959, blz. 6.148).

Koninklijk besluit van 17 augustus 1959

waarbij een som van fr. 20 miljoen ter beschikking gesteld wordt van de Minister van Economische Zaken, ten einde de kosten van het onderzoek van de ondergrond van de provincie Luxemburg te bestrijden (Staatsblad, 28 augustus 1959, blz. 6.149).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Sociale Voorzorg, zijn kredieten geopend die de som van fr. 6.624.146.000 belopen.

.....

Art. 3. — Betalingskredieten voortspruitend uit verplichtingen aangegaan in uitvoering van de door onderhavige wet en vroegere wetten verleende machtigingen zijn geopend ten belope van fr. 17.000.000 (...).

.....

Wet van 14 juli 1959

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 31 oktober 1958 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1957 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 8 augustus 1959, blz. 5674).

Wet van 14 juli 1959

tot goedkeuring van het koninklijk besluit van 30 oktober 1957 waarbij op de begroting der gewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1956 bijkredieten worden geopend en kredietoverschrijvingen worden geordonneerd (Staatsblad, 27 augustus 1959, blz. 6.091).

Wet van 14 juli 1959

waarbij het openen van bijkredieten wordt goedgekeurd en waarbij sommige kredieten geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1957 worden verminderd (Staatsblad, 28 augustus 1959, blz. 6.131).

Wet van 14 juli 1959

waarbij het openen van bijkredieten wordt goedgekeurd en waarbij sommige kredieten geopend voor de buitengewone uitgaven van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi van het dienstjaar 1956 worden verminderd (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.171).

Wet van 16 juli 1959

houdende goedkeuring van de overeenkomst, ondertekend op 22 augustus 1957, te Washington, ter aanvulling van de overeenkomst tussen België en de Verenigde Staten van Amerika, ter voorkoming van de dubbele belasting en ter vermindering van de fiscale ontduiking inzake inkomstenbelasting, ondertekend op 28 oktober 1948, te Washington (Staatsblad, 5 augustus 1959, blz. 5.606).

Koninklijk besluit van 17 juli 1959

betreffende de verhoging van het quotum van België in het Internationaal Muntfonds (Staatsblad, 6 augustus 1959, blz. 5.632).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd het Internationaal Muntfonds ter kennis te brengen dat België toestemt in de verhoging tot U.S.A.-dollar 337,5 miljoen van zijn huidig quotum van \$ 225 miljoen in voormeld Fonds, zoals voorgesteld door de Raad der Gouverneurs van het Fonds, overeenkomstig zijn resolutie van 2 februari 1959.

Wet van 17 juli 1959

tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.198). (Zie tekst, rubriek I.)

Koninklijk besluit van 17 augustus 1959

tot uitvoering van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.207). (Zie tekst, rubriek I.)

Wet van 18 juli 1959

tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.201). (Zie tekst, rubriek I.)

Koninklijk besluit van 18 augustus 1959

tot uitvoering van de wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.210). (Zie tekst, rubriek I.)

Wet van 20 juli 1959

houdende de begroting van het Ministerie van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1959 (Staatsblad, 8 augustus 1959, blz. 5.675).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1959 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi, worden kredieten geopend die de som van fr. 107.412.000 belopen.

Koninklijk besluit van 25 juli 1959

betreffende de toekenning van een toelage om de drinkwatervoorziening van land- en tuinbouwbedrijven aan te moedigen (Staatsblad, 28 augustus 1959, blz. 6.150).

Koninklijk besluit van 27 juli 1959

houdende verhoging van de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet (Staatsblad, 6 augustus 1959, blz. 5.633).

Artikel 1. — Het bedrag van vijf miljard vijfhonderd miljoen frank vastgesteld door de wet van 4 mei 1959 houdende verhoging van de grens der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet wordt op zes miljard frank gebracht, door vrijgeving van een eerste gedeelte van vijfhonderd miljoen frank.

Koninklijk besluit van 29 juli 1959

houdende goedkeuring van aan de statuten van de Nationale Bank van België aangebrachte wijzigingen (Staatsblad, 1 augustus 1959, blz. 5.547).

Artikel 1. — Worden goedgekeurd de volgende wijzigingen aangebracht aan de statuten van de Nationale Bank van België bij hierboven beoogde akte van 29 juli 1959 :

1° De tekst van artikel één wordt door volgende tekst vervangen :

« De Nationale Bank van België, opgericht onder de vorm ener naamloze vennootschap, ingesteld krachtens de wet van 5 mei 1850, en verlengd overeenkomstig de wetten van 20 mei 1872, 26 maart 1900 en 26 februari 1926, en de koninklijke besluiten van 25 oktober 1926 en 23 juli 1937, respectievelijk genomen in uitvoering van de wetten van 16 juli 1926 en 10 juni 1937, is voortaan onderworpen aan de bepalingen van het koninklijk besluit n° 29 van 24 augustus 1939 genomen in uitvoering van de wet van 1 mei 1939, gewijzigd door de besluitwetten n° 5 van 1 mei 1944 en van 5 september 1944, door de wetten van 28 juli 1948, van 12 april 1957 en van 19 juni 1959, en aan de onderhavige statuten.

» Zij heeft haar hoofdzetel te Brussel. »

2° De tekst van artikel 4 wordt door volgende tekst vervangen :

« De duur der Bank verstrijkt op 31 december 1988. »

3° Tussen het tweede en het derde lid van artikel 18 wordt een lid ingelast luidend als volgt :

« De beperkende bepalingen die het voorwerp uitmaken van het eerste en het tweede lid hierboven vinden geen toepassing op verrichtingen gedaan krachtens het vierde en het vijfde lid van artikel 6 van de besluitwet n° 5 van 1 mei 1944, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 28 juli 1948 en bij artikel 5 van de wet van 19 juni 1959. »

4° Bij artikel 24 wordt een vierde lid bijgevoegd luidend als volgt :

« De beperkende bepalingen die het voorwerp uitmaken van het tweede lid van dit artikel vinden geen toepassing op verrichtingen gedaan krachtens het vierde en het vijfde

lid van artikel 6 van de besluitwet n° 5 van 1 mei 1944, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 28 juli 1948 en bij artikel 5 van de wet van 19 juni 1959. »

5° In de eerste zin van het eerste lid van artikel 37 worden de woorden « 3 ½ pct. » vervangen door « 3 pct. ».

Ministerieel besluit van 1 augustus 1959

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 3 augustus 1959, blz. 5.577).

III. — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 25 juli 1959

betreffende de toekenning van een toelage om de drinkwatervoorziening van land- en tuinbouwbedrijven aan te moedigen (Staatsblad, 28 augustus 1959, blz. 6.150).

Ministerieel besluit van 1 augustus 1959

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 3 augustus 1959, blz. 5.577).

Ministerieel besluit van 26 augustus 1959

betreffende de ontaarding en de vervanging van inlandse tarwe bij het malen in de nijverheidsmaaldereien (Staatsblad, 29 augustus 1959, blz. 6.205).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 7 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 30 september 1958 van het Nationaal Paritair Comité voor het kleding- en confectiebedrijf, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 15 augustus 1959, blz. 5.851).

Koninklijk besluit van 16 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 8 april van het Nationaal Paritair Comité voor het bont en kleinvel, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 7 augustus 1959, blz. 5.656).

Koninklijk besluit van 4 augustus 1959

tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 juni 1958 tot vaststelling van de arbeidsduur voor het werkliddepersoneel van sommige confectieondernemingen (Staatsblad, 19 augustus 1959, blz. 5.925).

VI. — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 26 juni 1959

tot intrekking van het koninklijk besluit n° 138 dd. 26 februari 1935 waarbij de tenuitvoerlegging wordt geregeld van artikel 3 van het koninklijk besluit dd. 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premies en tot intrekking van artikel 2 van het koninklijk besluit dd. 12 november 1935 tot inrichting van de controle met het oog op de toepassing van de koninklijke besluiten houdende beperking en reglementering van de verkoop met premies (Staatsblad, 11 augustus 1959, blz. 5.746).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 22 juni 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 13 februari 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij der Rupelstreek, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden tijdens de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 13 augustus 1959, blz. 5.797).

Koninklijk besluit van 6 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 21 mei 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij van het Land van Waas, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 13 augustus 1959, blz. 5.804).

Koninklijk besluit van 6 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 30 april 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij van de provincies Luxemburg en Namen, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 15 augustus 1959, blz. 5.844).

Koninklijk besluit van 7 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 12 mei 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij van de pro-

vincie Henegouwen, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 15 augustus 1959, blz. 5.848).

Koninklijk besluit van 7 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 19 maart 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij van Midden- en Zuid-Westvlaanderen en het Doornikse, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 17-18 augustus 1959, blz. 5.878).

Koninklijk besluit van 7 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 27 maart 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenbakkerij der kuststreek, tot vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van de campagne 1959-1960 (Staatsblad, 17-18 augustus 1959, blz. 5.881).

Koninklijk besluit van 7 juli 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 28 januari 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor het papierpap-, papier- en kartonbedrijf, betreffende de vaststelling van de minimumlonen in het papier- en kartonbedrijf en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 26 augustus 1959, blz. 6.071).

Koninklijk besluit van 13 juli 1959

tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 maart 1958 tot vaststelling van het gemiddeld jaarlijks loon van de zeelieden ter koopvaardij, voor de toepassing van de wet van 30 december 1929 op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden (Staatsblad, 17-18 augustus 1959, blz. 5.895).

Koninklijk besluit van 4 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, houdende verlenging van de geldigheid der beslissing van 14 januari 1958 van hetzelfde comité, tot vaststel-

ling van de minimumlonen der arbeiders en arbeidsters te werk gesteld in de zuivelnijverheid en tot koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 juni 1958 (Staatsblad, 26 augustus 1959, blz. 6.076).

Koninklijk besluit van 10 augustus 1959

tot bepaling voor de werkgevers en arbeiders van de petroleumnijverheid en -handel van bijzondere modaliteiten voor de toepassing van de besluttwet van 25 februari 1947, betreffende het toekennen van loon aan de werknemers voor een bepaald aantal feestdagen per jaar (Staatsblad, 26 augustus 1959, blz. 6.077).

**X. — SOCIALE WETGEVING
(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)**

Wet van 8 juli 1959

houdende goedkeuring van het bijvoegsel, ondertekend op 30 augustus 1957, te Parijs, ter vervollediging en tot wijziging van het Algemeen Verdrag betreffende de sociale zekerheid tussen België en Frankrijk en van het Aanvullend Akkoord in verband met de toestand van de grensen seizoenarbeiders, ondertekend op 17 januari 1948, te Brussel (Staatsblad, 6 augustus 1959, blz. 5.627).

Koninklijk besluit van 13 juli 1959

ter uitvoering van artikel 62, laatste lid, van de geordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (Staatsblad, 8 augustus 1959, blz. 5.690).

Koninklijk besluit van 13 juli 1959

tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 oktober 1936 houdende wijziging en samenordering van de statuten van de Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Staatsblad, 22 augustus 1959, blz. 5.991).

Koninklijk besluit van 15 juli 1959

tot vaststelling van de berekeningswijze van de kinderbijslag en van de bijdragen voor de werklieden te werk gesteld in de automatische vensterglasblazerijen (Staatsblad, 12 augustus 1959, blz. 5.754).

Koninklijk besluit van 5 augustus 1959

tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 april 1956 betreffende de toekenning van een vacantiégeld en een gezinsvacantiégeld aan het personeel van 's Lands algemeen bestuur (Staatsblad, 14 augustus 1959, blz. 5.822).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

Ia. — OFFICIEEL RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België					
	Disconto					Voorschotten in rek. cour. en beleningen *
	Geaccepteerd in een bank gedomicileerd papier, waarvan en bankaccept. vooraf door de Nat. Bank van Belg. geïseerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, niet in een bank gedomicileerd papier, promessen	Schatkistcertificaten (1) uitgegeven op maximum 366 dagen	Alle andere overheidsfondsen
1957 Gemiddelde	3,93	4,68	5,43	5,68	(2)	5,68
1958 Gemiddelde	3,95	4,66	5,37	5,66	(3)	5,66
1958 Juni (vanaf 5)	4,—	4,75	5,50	5,75	(3)	5,75
Juli (vanaf 3)	3,75	4,50	5,25	5,50	(3)	5,50
August. (van. 28)	3,50	4,25	5,—	5,25	(3)	5,25
September	3,50	4,25	5,—	5,25	(3)	5,25
Oktober (van. 30)	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
November	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
December	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
1959 Januari (vanaf 8)	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Februari	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Maart	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
April	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Mei	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Juni	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Juli	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Augustus	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75

(1) En certificaten van het Rentenfonds vanaf 12 november 1957.

(2) Gemiddelde van 1 januari 1957 tot 20 maart 1957 : 2,25 pct. Sedert 21 maart 1957 :

rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct.

(3) Rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct.

* Quotiteit van het voorschot op 31 augustus 1959

Schatkiste. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 366 d. max. 95 pct.

Andere overheidsfondsen max. 80 pct.

Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpaud aanvaard.

Ib. — RENTEVOET VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN

Gemiddelden	In en buiten verrekening		
	1 dag	5 dagen	10 dagen
1957	1,78	1,87	1,97
1958	1,41	1,56	1,69
1958 Juni	1,29	1,44	1,56
Juli	1,25	1,30	1,40
Augustus	1,22	1,27	1,37
September	1,20	1,25	1,35
Oktober	1,20	1,25	1,35
November	1,20	1,25	1,35
December	1,11	1,16	1,21
1959 Januari	1,02	1,07	1,12
Februari	1,02	1,07	1,12
Maart	1,03	1,08	1,13
April	1,—	1,05	1,10
Mei	1,—	1,05	1,10
Juni	1,—	1,05	1,10
Juli	1,—	1,05	1,10
Augustus	1,—	1,05	1,10

Ic. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN

Gemiddelden	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn					Datum	Schatkistcertificaten op korte termijn Gemiddelde discontofoet der toewijzingen		
	15 dagen	1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden		6 maanden	9 maanden	12 maanden
1957	1,99	2,80 ¹	3,05 ¹	3,34 ¹	3,84 ¹		—	—	—
1958	1,94	2,18	2,48	2,89	3,45	1958 :	—	—	—
1958 Juni	1,70	1,88	2,37	2,87	3,53	5 aug.	4,—	4,227	4,40
Juli	1,51	1,75	2,02	2,52	3,27	2 sept.	3,6829	3,84	4,047
Aug.	1,50	1,75	2,—	2,47	3,22	7 okt.	3,5158	3,80	3,9804
Sept.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,78	4 nov.	3,4718	3,73	3,9735
Okt.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,75	2 dec.	3,433	3,663	3,922
Nov.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,75	1959 :	—	—	—
Dec.	1,27	1,52	1,77	2,02	2,52	6 jan.	3,398	3,646	3,86
1959 Jan.	1,17	1,38	1,63	1,88	2,31	3 febr.	3,256	3,50	3,714
Febr.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	3 maart	3,237	3,475	3,70
Maart	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	7 april	3,24	3,498	3,696
April	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	5 mei	3,28	3,50	3,70
Mei	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	2 juni	3,289	3,50	3,701
Juni	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	7 juli	3,345	3,544	3,741
Juli	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	4 aug.	3,448	3,55	3,75
Aug.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	1 sept.	3,456	3,59	3,85

¹ Gemiddelde van 12 november 1957 tot 31 december 1957. — ² Gemiddelde van vier banken. — ³ Sedert 1 juli 1957 tot 200.000 fr. : 3 pct.; boven 200.000 fr. : 2 pct. — ⁴ Sedert 1 januari 1958 : 3 pct. tot fr. 250.000, met een renteverhoging van 0,30 pct. voor de bedragen die geheel het jaar blijven ingeschreven. Boven fr. 250.000 : 2 pct. Sedert 1 januari 1959 is de renteverhoging van 0,30 pct. afgeschaft.

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

Tijdvak	Banken — Deposito-rekeningen ²					Algemene Spaarkas (spaaringslagen particulieren)	
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 150.000	boven fr. 150.000
1957 Gemiddelde	0,50	0,90	1,26	1,58	1,94	3,— ³	2,— ³
1958 Gemiddelde	0,50	1,04	1,77	2,17	2,59	3,— ⁴	2,— ⁴
1958 Juni (vanaf 5)	0,50	1,—	1,80	2,20	2,60	3,— ⁴	2,— ⁴
Juli (vanaf 3)	0,50	0,95	1,55	1,95	2,35	3,—	2,—
Aug. (vanaf 28)	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
September	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
Oktober	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
November	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
December	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
1959 Jan. (vanaf 8)	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,— ⁴	2,— ⁴
Februari	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Maart	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
April	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Mei	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Juni	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Juli	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Augustus	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—

III. — Daggeld en geld op zeer korte termijn ¹
(miljoenen franken)

Goud- en zilvernoteringen
te Londen ⁶

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de				Ontleende gelden	
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ³	In verrekening ⁴	Buiten verrekening ⁵
	Deposito-banken	Overige instellingen ²	Totaal			
1957	2.288	240	2.528	3.065	2.528	3.065
1958	2.078	292	2.370	1.537	2.448	1.459
1958 November .	1.675	297	1.972	710	1.978	704
December .	2.092	282	2.374	216	2.438	146
1959 Januari :	2.284	412	2.696	649	2.767	578
Februari ...	1.876	634	2.510	1.662	2.515	1.657
Maart	2.397	279	2.676	704	2.677	703
April	2.367	263	2.630	634	2.724	540
Mei	2.294	310	2.604	637	2.676	565
Juni	2.283	283	2.566	971	2.664	873
Juli	2.062	140	2.202	1.100	2.203	1.099
Augustus :	2.000	148	2.148	773	2.222	699
28/7 tot 3	1.900	80	1.980	1.135	1.984	1.131
4 tot 10 .	1.813	114	1.927	1.243	1.990	1.180
11 tot 17 .	2.341	245	2.586	589	2.770	405
18 tot 21 .	2.166	170	2.336	433	2.364	405
25 tot 31 .	1.772	78	1.850	738	1.876	712

Daggemiddelden	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver in pence per oz. fijn
1957	250/2 ³ / ₈	79
1958	249/9 ³ / ₈	76
1958 Juni	249/8 ¹ / ₄	75
Juli	250/5 ¹ / ₈	75
Augustus	250/2 ³ / ₈	75
September	250/5 ¹ / ₈	76
Oktober	250/1 ³ / ₈	78
November	250/2 ³ / ₈	77
December	250/3 ³ / ₈	76
1959 Januari	249/10 ³ / ₄	76
Februari	249/7	77
Maart	249/3 ³ / ₄	79
April	249/1 ¹ / ₂	79
Mei	249/6 ¹ / ₄	79
Juni	249/8 ³ / ₈	78
Juli	249/10 ¹ / ₄	78
Augustus	249/11 ³ / ₈	79

¹ Vanaf 27 februari 1956 bevatten de cijfers, desgevallend, de uitstaande gelden op 5 en 10 dagen in leen gegeven of genomen. — ² Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi. — ³ Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. — ⁴ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delegeredienst. — ⁵ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet. — ⁶ Prijs van een oz. fijn goud te New-York : 35 \$ vanaf 1 februari 1934.

VALUTAMARKT

Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken)

10¹

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 dollar U.S.A.	100 Franse frank	1 Canadese dollar		1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	100 Italiaanse lire	100 Oostenr. schilling
				Kubel	Post									
1957	11,46	50,24	{14,27 ¹ 11,89 ²	52,400	52,396	140,22	174,02	13,18	9,69	7,24	11,96	7,02	8,01	193,10
1958	11,40	49,89	11,84 ³	51,397	51,395	139,41	174,04	13,17	9,63	7,21	11,90	6,97	7,99	192,21
1958 Juni	11,40	49,87	11,84	51,850	51,848	139,39	174,03	13,17	9,64	7,21	11,92	6,97	8,00	192,49
Juli	11,40	49,88	11,85	51,965	51,962	139,14	174,03	13,17	9,64	7,20	11,92	6,96	8,01	192,53
Augustus .	11,39	49,88	11,85	51,712	51,708	139,01	174,03	13,16	9,63	7,19	11,89	6,95	8,00	192,22
September .	11,40	49,86	11,84	51,073	51,070	139,05	174,03	13,16	9,61	7,19	11,89	6,95	7,99	192,09
Oktober ...	11,41	49,85	11,84	51,348	51,346	139,34	174,03	13,19	9,62	7,21	11,92	6,97	7,99	192,50
November .	11,40	49,86	11,84	51,486	51,484	139,53	174,03	13,19	9,64	7,21	11,93	6,97	7,99	192,62
December .	11,44	49,85	11,83 ³	51,679	51,677	139,40	174,20	13,18	9,63	7,21	11,92	6,97	7,99	192,49
1959 Januari ...	11,59	49,97	10,19	51,687	51,685	140,26	175,01	13,25	9,66	7,24	11,97	7,01	8,03	192,78
Februari ...	11,59	49,98	10,19	51,284	51,282	140,42	175,15	13,25	9,66	7,25	11,96	7,01	8,05	192,85
Maart	11,57	50,00	10,20	51,552	51,550	140,63	175,32	13,25	9,67	7,26	11,96	7,02	8,06	193,05
April	11,54	49,90	10,18	51,787	51,785	140,54	175,24	13,23	9,65	7,25	11,93	7,01	8,04	192,88
Mei	11,53	49,85	10,17	51,784	51,782	140,30	174,89	13,21	9,64	7,24	11,92	7,00	8,03	192,61
Juni	11,58	49,93	10,19	52,067	52,064	140,43	175,08	13,23	9,65	7,25	11,95	7,02	8,05	193,00
Juli	11,58	49,92	10,18	52,147	52,145	140,35	175,00	13,24	9,65	7,25	11,94	7,01	8,04	193,36
Augustus .	11,58	49,96	10,19	52,334	52,333	140,37	174,98	13,22	9,66	7,25	11,94	7,01	8,05	193,65

¹ Gemiddelde van 1 januari tot 10 augustus 1957.

² Gemiddelde van 12 augustus (datum van de monetaire maatregelen in Frankrijk) tot 31 december 1957.

³ Gemiddelde van 1 tot 28 voor de maand december 1958.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		4 mei 1959	1 juni 1959	1 juli 1959	3 augustus 1959	1 september 1959
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pct. Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	88,70	88,80	88,80	88,80	88,80
3 ½ pct. Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	85,80	85,70	85,—	84,90	84,90
4 pct. Geünificeerde Schuld 1 ^e reeks ^{1 2}	100,—	93,50	93,50	93,60	93,70	93,70
4 pct. Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	91,90	92,—	90,80	90,70	91,10
4 ½ pct. Lening, 1952-1962, op 10 jaar ²	100,—	102,20	102,20	101,70	101,50	102,—
4 ½ pct. Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	101,20	100,80	100,50	101,—	101,—
4 ½ pct. Lening, 1953-1973, op 20 jaar ²	100,—	97,30	97,40	97,—	96,70	96,50
4 ½ pct. Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	98,—	98,—	97,30	97,30	97,20
4 ½ pct. Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	95,80	95,60	95,10	95,60	96,10
4 ¼ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 1 ^e reeks ²	100,—	95,50	95,10	95,—	94,20	93,70
4 ¼ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 2 ^e reeks ²	100,—	93,70	93,—	92,20	92,90	93,50
4 pct. Lening, 1955-1975, op 20 jaar ²	100,—	91,40	91,30	90,60	91,—	91,10
4 ¼ pct. Lening 1956-1971, op 15 jaar ²	100,—	97,—	96,90	96,10	96,50	97,20
4 ¼ pct. Lening 1956-1973, op 17 jaar ²	100,—	96,90	96,60	95,70	95,60	95,60
5 pct. Lening 1957-1969, op 12 jaar ²	100,—	100,—	100,—	99,80	100,—	99,90
4 pct. Sschatkiscert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, ^{1 2}	100,—	112,90	112,10	112,20	112,20	112,20
4 pct. Vijf- of tienjaarsschatkiscertificaten, 1949 ²	100,—	104,80	104,70	104,70	105,—	104,90
5 ½ pct. Vijfjaarsschatkiscertificaten, 1957 ²	100,—	102,90	102,60	102,70	102,90	102,90
Lotenlening 1941, 4 pct.	1.000,—	939,—	942,—	946,—	949,—	953,—
Lotenlening 1953 (2 pct., 5 pct. vanaf 1967) ²	1.000,—	1.034,—	1.045,—	1.045,—	1.049,—	1.054,—
2 pct. Lotenlening van de Tentoonstelling 1958 ²	1.000,—	981,—	982,—	982,—	989,—	989,—
II. — Indir- en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pct. Lotenlening Oorlogsschade 1923 ^{1 2}	1.050,—	1.018,—	1.019,—	1.020,—	1.023,—	1.023,—
Len. tot Wederopb. 1 ^e schijf 1947, 5 pct. ²	100,—	100,40	100,20	100,10	100,50	100,40
Len. tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949, 5 pct. ²	100,—	100,30	100,20	100,10	100,60	100,40
Len. tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950, (2 pct., 5 pct. vanaf 1960) ²	1.000,—	1.012,—	1.032,—	1.037,—	1.041,—	1.035,—
4 ¼ pct. Lening van het Wegenfonds op 10 jaar, 1955-1965 ²	100,—	97,30	97,20	96,50	97,—	97,40
4 pct. pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	482,—	476,—	469,—	473,—	476,—
5 pct. Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^e schijf 1953 ²	100,—	99,70	99,50	99,40	99,50	99,50
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^e r. ²	100,—	99,50	99,50	99,—	99,10	99,10
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^e r. ²	100,—	99,—	99,—	98,80	98,80	98,70
4 ¼ pct. Twintigjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1954, 1 ^e r. ²	100,—	95,—	94,90	94,80	94,70	94,60
4 ¼ pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974 ²	100,—	94,50	94,20	94,10	94,—	93,90
4 pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1955-1975, 1 ^e r. ²	100,—	91,50	91,60	91,50	91,30	91,30
4 ½ pct. Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	101,80	101,60	101,40	102,20	102,60
4 ½ pct. Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^e r. 1952 ²	100,—	103,60	103,40	103,50	103,70	103,60
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch-Kongo, Lotenlening 1888	100,—	251,—	251,—	242,—	245,—	248,—
Rente bij te rekenen :						
4 pct. Koloniale Schuld 1936	100,—	81,60	81,50	81,20	81,20	81,40
4 ¼ pct. Koloniale Schuld 1954-1974 ²	100,—	87,70	86,70	84,50	83,40	78,—
4 pct. Vijf- of tienjaarsschatkiscertificaten, 1950 ²	100,—	104,10	104,—	104,—	104,90	104,80

¹ Effecten waarvoor een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 oktober 1944. — ² Effecten na 6 oktober 1944 gecreëerd.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN OP DE BEURS TE BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

KONTANTMARKT

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																			
	Algemeen indexcijfer	Financiële en onroerende sector	Belegingsmaatschappijen (niet-gespeeld)	Holdings (vervoer en elektriciteit)	Vervoer	Gas- en elektriciteits-ondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrie	Metaalverwerkende bedrijven	Non-ferro metalen	Scheikundige nijverheid	Steenkolennijven	Glas- en spiegelglasfabrieken	Bouwnijverheid	Textielnijverheid	Voedingsbedrijven	Diverse industrieën	Handel en diensten	Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi	Plantages
1959 10 juli ...	99	106	99	100	99	98	107	101	101	103	96	110	100	106	102	97	105	93	93	
10 augustus	104	105	104	100	101	100	102	103	101	105	118	105	103	106	104	103	108	101	113	
Indexcijfers t.o.v. het gemiddelde van 1953																				
1958 11 aug. ...	142	159	172	176	128	136	178	161	112	177	136	121	207	152	91	160	167	207	124	111
10 septemb.	139	162	172	178	129	139	184	160	117	173	135	118	220	157	93	161	163	211	117	108
10 oktober .	139	161	174	177	129	140	188	151	117	173	135	110	223	155	91	160	158	212	121	107
10 novemb.	142	165	176	185	131	141	200	146	119	180	136	106	224	159	92	159	163	220	125	111
10 decemb.	137	165	171	183	127	138	197	146	117	174	136	102	229	157	88	156	157	220	116	107
1959 12 januari .	140	187	173	198	133	150	204	158	127	192	147	110	249	172	92	168	166	235	104	110
10 februari	135	177	168	198	129	152	220	153	131	185	153	101	252	170	91	170	157	238	96	105
10 maart .	132	183	163	196	126	148	224	155	132	191	151	99	250	174	88	167	147	250	91	103
10 april ...	134	185	162	200	121	150	213	159	135	195	154	86	250	183	87	171	155	256	93	110
11 mei ...	141	192	174	207	128	156	210	177	145	217	170	98	268	196	91	171	166	278	94	125
10 juni ...	142	195	177	217	129	159	219	176	150	217	177	93	288	201	99	173	172	283	91	120
10 juli ...	140	206	175	218	128	158	215	189	151	219	183	89	316	201	105	176	166	298	85	112
10 aug. ...	145	217	182	217	129	158	215	192	155	221	192	105	331	207	119	183	171	321	86	126

III. — OMZET OP DE BEURS TE BRUSSEL

15²

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen ¹		Totaal ¹	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1957	246	119	127	18.488	26.002	18.607	26.129
1958	246	145	158	14.928	17.148	15.073	17.306
1958 Juni	21	9	10	1.510	1.754	1.519	1.764
Juli	21	9	10	1.171	1.390	1.180	1.400
Augustus	20	12	12	1.399	1.493	1.410	1.505
September	22	13	14	1.355	1.450	1.368	1.464
Oktober	23	16	18	1.538	2.027	1.554	2.045
November	19	14	16	1.323	1.535	1.337	1.551
December	21	19	22	1.312	1.652	1.331	1.674
1959 Januari	20	19	21	2.270	3.187	2.289	3.208
Februari	20	18	19	1.725	2.081	1.743	2.100
Maart	20	19	21	1.566	1.810	1.585	1.831
April	22	15	18	1.941	2.415	1.956	2.433
Mei	17	15	17	1.802	2.319	1.817	2.336
Juni	22	18	20	1.756	2.418	1.774	2.433
Juli	20	13	15	1.350	1.978	1.363	1.993
Augustus	21	12	14	1.357	1.895	1.369	1.909

¹ Kontant- en termijnmarkt.

IV. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL
(in procenten)

16

Begin der maand	Geïnfi- ceerde schuld (rende- ment alleen berekend volgens de notering)	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 10 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag over meer dan 20 jaar		Midden- rendement (excl. de Geïnfi- ceerde schuld)
		Parastat. en Steden	Steden	Staat	Parast. en Steden	Staat Leningen		
						Directe Schuld	Indirecte Schuld	
		Terugbetaling op vaste datum	Terugbetaling in vaste annuïteiten	(terugbetaling in veranderlijke annuïteiten)		4 pct.	4 pct.	
	4 pct. 1 ^e r.	4,5 tot 5,5 pct.	4 pct.	4 tot 5 pct.	3 tot 5 pct.	4 pct.	4 pct.	
1958 Juli	4,52	4,79	6,78	5,29	5,56	5,03	5,67	5,5
Augustus	4,42	4,50	6,01	5,06	5,19	4,97	5,54	5,2
September	4,37	4,43	5,72	5,02	5,10	4,91	5,52	5,0
Oktober	4,36	4,59	5,62	5,18	5,16	4,90	5,56	5,2
November	4,32	4,50	5,52	5,04	5,12	4,85	5,52	5,1
December	4,31	4,31	5,42	4,98	5,04	4,85	5,45	5,0
1959 Januari	4,29	4,44	5,26	4,85	4,93	4,83	5,40	4,9
Februari	4,28	4,46	5,16	4,90	4,98	4,82	5,38	5,0
Maart	4,27	4,37	5,06	4,87	4,96	4,75	5,33	4,9
April	4,28	4,40	5,01	4,88	4,96	4,74	5,32	4,9
Mei	4,28	4,43	4,97	4,95	4,97	4,72	5,25	5,0
Juni	4,28	4,57	4,93	4,97	4,99	4,71	5,09	5,0
Juli	4,27	g4,54	4,87	g5,04	5,04	g4,69	5,19	5,0
Augustus	4,27	4,51	4,79	5,04	5,01	4,67	5,14	5,0
September	4,27	4,47	4,93	5,04	5,01	4,66	5,12	5,0

N. B. Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van februari 1956, blz. 84.
g : Gerechtificeerde cijfers.

Retrospectief overzicht

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto-uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		1	2	

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1957	2.643	15.627	13.913	974	28.949	12.290	11.787	147	3.477	31.394	545,7	16.694	4.729	8.300
1958	2.473	1.892	1.588	716	17.970	7.184	6.412	v 129	v 2.937	v 12.013	210,5	1.952	2.562	v 6.634
1958 Eerste 3 m.	769	621	560	145	509	626	476	9	110	1.357	0,3	491	139	516
1959 Eerste 3 m.	819	654	607	145	1.010	686	661	6	595	1.935	20,2	426	320	1.137
1958 Mei	161	91	80	66	3.836	795	706	5	393	1.279	—	269	406	504
Juni	194	156	94	68	423	317	308	5	226	699	—	87	127	414
Juli	182	167	156	58	397	258	245	1	25	450	—	170	66	190
Augustus	146	180	84	37	185	164	158	—	—	344	—	44	39	159
September	177	74	70	48	755	319	309	—	—	393	2,3	67	210	104
Oktober	199	166	138	43	1.403	867	810	6	224	1.257	33,8	93	512	601
November	143	120	114	52	1.355	739	577	2	600	1.459	—	198	342	751
December	285	180	163	124	7.937	2.401	2.248	—	—	2.581	171,6	382	347	1.854
1959 Januari	317	235	211	49	167	120	110	3	155	510	0,2	128	43	305
Februari	237	160	147	27	393	282	275	1	320	762	—	120	218	404
Maart	265	259	249	69	449	284	275	2	120	663	20,0	177	59	428
April	v	405	340	—	—	1.184	1.166	—	60	1.649	0,2	635	380	551
Mei	v	280	261	—	—	746	602	—	5	1.031	0,1	379	287	202
Juni	v	142	134	—	—	321	316	—	126	589	—	117	150	309
Juli	v	567	550	—	—	923	699	—	—	1.490	5,1	705	180	369

B. — Kongolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1957	296	3.625	3.243	130	4.095	3.134	3.116	10	723	7.482	1,0	3.402	1.606	2.075
1958	281	631	475	100	3.851	1.375	1.280	v 10	v 327	v 2.333	—	562	452	v 1.068
1958 Eerste 2 m.	43	121	93	23	329	205	152	—	—	326	—	66	44	135
1959 Eerste 2 m.	44	110	89	16	406	374	350	—	—	484	—	310	83	46
1957 December	26	2.619	2.618	13	81	126	126	—	—	2.745	—	2.673	58	13
1958 Januari	24	97	72	14	235	113	84	—	—	210	—	49	2	105
Februari	19	24	21	9	94	92	68	—	—	116	—	16	43	30
Maart	24	33	31	10	175	264	264	—	—	297	—	33	228	34
April	24	62	40	5	42	34	27	—	—	96	—	14	7	46
Mei	25	51	35	9	175	82	79	—	—	133	—	81	—	33
Juni	29	36	33	4	2	5	5	—	—	41	—	24	4	10
Juli	22	39	29	12	216	121	97	—	—	160	—	69	22	35
Augustus	23	34	27	6	118	64	64	1	30	128	—	18	35	68
September	22	53	44	4	15	9	9	—	—	62	—	32	—	21
Oktober	21	83	54	8	68	39	37	—	—	122	—	61	5	25
November	20	29	22	2	—	2	2	—	—	31	—	15	—	9
December	29	91	69	15	2.686	537	537	—	—	628	—	150	106	350
1959 Januari	24	48	46	13	102	173	148	—	—	221	—	93	67	34
Februari	20	62	43	3	305	201	202	—	—	263	—	216	17	12

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld, en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

VI. — LENINGEN UITGE- 18 GEVEN DOOR DE OVER- HEID EN DOOR INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT ¹

(op lange en halflange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgaven in België	Leningen in het buitenland
	(miljoenen franken)	(miljoenen)
1957	17.515	U.S. \$ 87,3
1958	26.559	U.S. \$ 97
1958 Augustus .	—	U.S. \$ 60
September .	10.695	—
Oktober ...	—	—
November .	2.000	—
December .	—	—
1959 Januari ...	8.194	D.M. 40
Februari ...	—	—
Maart	700	—
April	2.500	U.S. \$ 22,25
Mei	1.500	—
Juni	4.098	Z.F. 50
Juli	400	—
Augustus .	—	—

VII. — BANKOPERATIES 19 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschikkingen over rekeningen ²	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
(miljoenen franken)			
1957 Gemiddelde	536	216	314
1958 Gemiddelde	574	145	371
1958 Juli	917	138	241
Augustus .	511	66	178
September .	757	42	301
Oktober ...	764	213	126
November .	674	34	137
December .	715	82	244
1959 Januari ...	602	651	543
Februari ...	536	94	554
Maart	687	63	726
April	495	321	573
Mei	482	43	637
Juni	621	83	623
Juli	883	158	660

VIII. — HYPOTHEEK- INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de gefinde inschrijvingsrechten
	(miljoenen franken)
1957 Gemiddelde	1.778
1958 Gemiddelde	1.768
1958 Juli	1.851
Augustus .	1.636
September .	1.728
Oktober ...	1.966
November .	1.801
December .	1.973
1959 Januari ...	1.677
Februari ...	1.570
Maart	1.886
April	1.972
Mei	2.192
Juni	2.458
Juli	1.629

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgiften en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pct. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIEN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (miljoenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld			Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partic. tegoeden op postchèque-rekening	Gezamenlijke schuld ^{1 5}	
	binnenlandse			binnenlandse	buitenlandse ²	totale	binnenlandse ⁵	buitenlandse ²	totale			
	directe	indirecte	totale									
1958 Juni	166.853	17.965	184.818	18.060	27.642	1.069	28.711	71.280	9.703	80.983	23.568	336.140
Juli	166.506	17.900	184.406	18.005	27.642	1.069	28.711	71.788	10.707	82.495	24.399	338.016
Augustus	166.350	17.888	184.238	17.994	26.669	1.068	27.737	73.921	14.142	88.063	23.063	341.095
September ...	176.885	17.861	194.746	17.877	26.315	1.068	27.383	64.977	11.597	76.574	22.774	339.354
Oktober	176.526	17.787	194.313	17.912	26.071	1.069	27.140	68.363	11.578	79.941	23.126	342.432
November	175.890	17.765	193.655	17.924	26.071	1.069	27.140	70.634	11.594	82.228	23.377	344.324
December	175.511	17.747	193.258	17.846	26.071	828	26.899	70.296	11.687	81.983	25.367	345.353
1959 Januari	177.955	17.659	195.614	17.899	25.444	830	26.274	70.445	11.839	82.284	24.243	346.314
Februari	182.012	17.639	199.651	17.894	25.417	829	26.246	71.737	11.759	83.496	23.526	350.813
Maart	181.718	17.612	199.330	17.814	23.974	951	24.925	73.797	12.775	86.572	24.529	353.170
April	181.252	20.089	201.341	18.523	24.011	1.431	25.442	76.143	14.036	90.179	24.212	359.697
Mei	181.134	20.072	201.206	18.877	24.011	1.432	25.443	74.245	14.387	88.632	25.166	359.324
Juni	184.664	20.044	204.708	18.785	23.595	1.435	25.030	71.624	13.602	85.226	25.632	359.381
Juli	184.374	19.948	204.322	18.717	22.926	1.535	24.461	72.701	14.162	86.863	26.887	361.250
Augustus	184.260	19.933	204.193	18.755	22.700	1.535	24.235	73.674	14.506	88.180	26.366	361.729

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkijscertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

IV. — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**
(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan de Koloniale Schatkist niet inbegrepen)
(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert januari 1
1957 Maandgemiddelde	3.214	1.458	2.769	7.441	—
1958 Maandgemiddelde	3.069	1.514	2.738	7.321	—
1958 Mei	2.923	1.453	2.745	7.121	36.916
Juni	3.307	1.483	2.658	7.448	44.364
Juli	5.740	1.590	2.527	9.857	54.221
Augustus	2.270	1.432	2.638	6.340	60.561
September	3.271	1.538	2.677	7.486	68.047
Oktober	2.432	1.684	2.783	6.899	74.946
November	2.044	1.290	2.776	6.110	81.056
December	2.298	1.667	2.826	6.791	87.847
1959 Januari	5.222	1.653	3.651	10.526	10.526
Februari	2.225	1.359	2.618	6.202	16.728
Maart	2.210	1.608	2.946	6.764	23.492
April	2.661	1.630	2.833	7.124	30.616
Mei	3.021	1.606	2.863	7.490	38.106
Juni	3.588	1.550	2.923	8.061	41.167
Juli	6.371	1.726	2.884	10.981	57.148

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1958 en 1959 tot 30 juni 1959 geïnd**
(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan de Koloniale Schatkist niet inbegrepen)
(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1958 2		Begrotingsjaar 1959		Juni 1959
	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1959
I. Directe belastingen 1	36.114	37.925	13.978	14.150	3.588
II. Douanen en accijnzen	18.128	18.384	8.995	9.495	1.550
waarvan douanen	5.802	5.900	2.659	2.881	464
accijnzen	11.327	12.224	5.884	6.466	1.028
bijzondere verbruikstaksen .	718	} 295	} 295	} 6.466	46
III. Registratie	32.861	34.905	17.822	18.314	2.924
waarvan registratie	3.037	3.500	1.813	1.782	308
erfenissen	1.835	1.650	846	760	184
zegel en gelijkgest. taksen	27.630	29.319	14.948	15.687	2.398
Totaal 1 ...	87.103	91.214	40.795	41.959	8.062
Vershil t.o.v. de budgettaire ramingen	- 4.111		- 1.164		- 18

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1958 en 1959 tot 31 juli 1959 geïnd**
(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan de Koloniale Schatkist niet inbegrepen)
(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1958 2		Begrotingsjaar 1959		Juli 1959
	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1959
I. Directe belastingen 1	36.114	37.925	20.349	20.500	6.371
II. Douanen en accijnzen	18.128	18.384	10.720	11.287	1.726
waarvan douanen	5.802	5.900	3.100	3.348	441
accijnzen	11.327	12.224	7.108	7.762	1.225
bijzondere verbruikstaksen .	718	} 340	} 340	} 7.762	44
III. Registratie	32.861	34.905	20.707	21.032	2.884
waarvan registratie	3.037	3.500	2.109	2.069	296
erfenissen	1.835	1.650	1.011	897	165
zegel en gelijkgest. taksen	27.630	29.319	17.340	17.839	2.391
Totaal 1 ...	87.103	91.214	51.776	52.819	10.981
Vershil t.o.v. de budgettaire ramingen	- 4.111		- 1.043		+ 121

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 januari 1958 aangevangen dienstjaar 1958 werd op 31 maart 1959 afgesloten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(miljoenen franken)										
1957 ²	14.069	10.770	3.299	175.112	107.474	35.102	2.097	19.861	53.327 ³	2.274
1958 ²	13.974	10.454	3.520	193.699	111.775	30.464	2.256	17.785	53.221 ³	2.655
1957 December	384	287	97	7.868	5.422	927	67	468	5.087	245
1958 Januari	122	96	26	2.381	833	273	32	156	4.858	223
Februari	132	101	31	325	481	73	7	26	3.877	169
Maart	1.540	1.180	360	13.898	8.277	2.273	160	1.303	4.859	228
April	2.703	2.063	640	27.791	15.422	3.635	451	1.783	4.630	213
Mei	2.769	3.123	641	57.345	34.736	10.611	509	6.794	3.924	175
Juni	1.775	1.354	421	32.236	17.424	5.820	237	3.181	4.756	226
Juli	595	471	124	14.684	9.297	2.428	110	1.568	4.712	216
Augustus	233	154	79	1.856	958	256	17	121	3.609	153
September	337	245	92	1.714	1.696	283	31	115	4.328	193
Oktober	511	364	147	12.222	5.389	1.367	127	913	4.033	181
November	366	265	101	14.235	6.737	1.657	195	1.024	3.890	176
December	345	249	96	8.205	4.723	728	102	447	5.746	285
1959 Januari	120	83	37	2.439	989	240	86	149	5.959	274
Februari	180	132	48	664	1.707	367	13	311	4.443	182

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ op 31 december.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

Inlagen op de spaarboekjes der particulieren bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag)

(miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak
1957 Maandgemiddelde	1.399	1.205	194	60.144 ²
1958 Maandgemiddelde	1.576	1.193	383	66.700 ²
1958 Juni	1.514	1.253	261	61.900
Juli	1.810	1.219	591	62.491
Augustus	1.499	1.050	449	62.940
September	1.535	1.216	319	63.259
Oktober	1.716	1.138	578	63.837
November	1.489	1.033	456	64.293
December	1.838	1.391	447	66.700 ²
1959 Januari	2.261	1.213	1.048	67.748
Februari	1.675	1.080	595	68.343
Maart	1.569	1.339	230	68.573
April	1.823	1.422	401	68.974
Mei	1.684	1.319	365	69.339
Juni	1.862	1.506	356	69.695
Juli	2.075	1.361	714	70.409
Augustus	1.719	1.197	522	70.931

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 december 1957 : 6.697.202 en op 31 december 1958 : 6.878.676.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — INDEXCIJFER VAN DE BRUTO-URBEZOLDIGINGEN DER ARBEIDERS

32

Basisjaar 1953 = 100

Wijze van opstelling en aanwendingsvoorwaarden : zie Novembernummer 1957, blz. 415

Tijdvak	Gemiddelde brutoloverdijenste per gepresteerd uur (mannen + vrouwen)	Type-uurloon	
		geschoolde arbeider ¹	niet geschoolde arbeider ¹
1955 Maart	104,1	103,9	104,9
Juni	105,5	104,9	105,3
September	105,4	105,4	105,8
December	107,6	106,4	107,2
1956 Maart	109,4	109,5	110,1
Juni	113,8	113,2	113,9
September	115,2	115,1	115,5
December	119,5	118,3	118,1
1957 Maart	121,9	121,8	122,0
Juni	125,4	124,1	124,4
September	124,9	125,1	124,7
December	128,9	127,7	127,8
1958 Maart	128,8	128,2	128,4
Juni	130,9	128,8	129,0
September	130,5	129,0	129,0
December	132,3	128,6	129,3
1959 Maart	131,1	128,6	129,8
Juni	131,9	130,0	131,4

¹ Excl. de transportarbeiders.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen			Totaal		
		Geld op 1, 5 en 10 dagen ¹		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., chèq. wisselbr. prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken
		duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken	duizenden stukken	miljard. franken						
1957 Gemiddelde	38	2,1	119,4	1,7	10,3	227,0	111,4	3,2	5,5	234,0	246,6	238,8	66,3	472,8	312,9		
1958 Gemiddelde	38	2,1	112,7	2,1	14,6	240,3	111,6	2,9	5,4	247,4	244,3	234,9	63,1	482,3	307,4		
1958 Juni	38	1,9	124,9	2,5	11,7	246,2	112,9	2,7	6,5	253,4	256,0	237,8	66,3	491,2	322,3		
Juli	38	2,2	106,0	1,9	14,8	251,2	113,2	2,9	4,8	258,2	238,8	239,5	62,7	497,7	301,5		
Augustus	38	1,9	125,4	1,9	12,8	221,9	99,0	2,5	4,7	228,2	241,9	206,6	58,8	434,8	300,7		
September	38	2,1	131,2	2,9	21,3	250,1	106,5	2,8	5,0	257,9	264,0	234,8	65,1	492,7	329,1		
Oktober	38	2,2	114,2	1,7	10,7	255,8	104,5	3,0	5,9	262,7	235,3	242,5	63,4	505,2	298,7		
November	38	1,7	85,9	1,5	11,7	221,0	108,0	2,6	4,4	226,8	210,0	211,8	60,9	438,6	270,9		
December	38	2,1	127,5	3,4	15,5	264,5	119,0	2,9	5,1	272,9	267,1	256,4	71,2	529,3	338,3		
1959 Januari	38	1,9	143,3	2,5	15,1	246,9	128,5	3,4	9,7	254,7	296,6	236,8	70,5	491,5	367,1		
Februari	38	1,9	112,6	1,7	15,1	226,2	119,1	2,9	6,9	232,7	253,7	216,7	59,1	449,4	312,8		
Maart	38	1,8	128,9	3,7	14,2	234,5	107,2	2,9	6,7	242,9	257,0	227,5	62,5	470,4	319,5		
April	38	1,9	134,6	2,2	20,9	252,2	122,4	2,9	7,0	259,2	284,9	247,2	67,8	506,4	352,7		
Mei	38	1,6	113,8	3,6	14,7	222,2	118,5	2,7	6,1	230,1	253,1	219,9	62,3	450,0	315,4		
Juni	39	1,6	120,3	2,5	7,5	251,7	124,1	2,8	6,6	258,6	258,5	247,6	66,6	506,2	325,1		
Juli	39	1,7	93,0	2,0	12,8	246,8	124,2	2,5	6,1	253,0	236,0	238,1	66,0	491,1	302,0		
Augustus	39	1,7	87,8	1,5	14,4	216,0	114,2	2,4	5,6	221,6	222,0	213,4	56,1	435,0	278,1		

¹ Met inbegrip van de terugbetalingen van het daggeld of van het voordien op 5 en 10 dagen geleend geld.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(miljarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed [*]	Tegoed van particulieren [*]	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pct.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1957 Gemiddelde ...	765 ¹	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91	4,15
1958 Gemiddelde ...	789 ¹	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91	4,21
1958 Juni	774	32,1	23,9	38,0	90,8	36,9	90,8	256,5	91	4,05
Juli	773	34,1	24,1	42,7	104,5	43,7	104,5	295,4	91	4,25
Augustus	777	30,5	23,7	34,7	87,3	35,5	87,3	245,0	90	4,09
September	781	30,5	23,1	35,7	89,4	35,5	89,4	250,2	88	3,99
Oktober	785	30,2	23,3	36,7	94,0	38,1	94,0	262,8	91	4,10
November	787	29,4	23,5	33,9	86,0	33,8	86,0	239,6	91	4,48
December	789	30,9	23,6	40,9	98,9	37,0	98,9	275,7	91	4,28
1959 Januari	792	32,0	23,5	38,5	100,4	41,2	100,4	280,5	91	4,31
Februari	794	30,2	23,5	36,7	93,4	38,0	93,4	261,5	92	4,33
Maart	796	30,4	23,8	36,0	88,8	35,6	88,8	247,3	92	4,08
April	798	31,0	24,0	37,4	94,3	38,4	94,3	264,3	91	4,18
Mei	800	32,1	24,7	38,8	94,0	37,1	94,0	263,9	92	4,50
Juni	802	33,4	25,1	40,1	96,4	38,2	96,4	271,3	91	3,93
Juli	803	37,3	25,7	46,3	112,3	46,8	112,3	317,8	92	4,14
Augustus	805	33,8	26,2	37,7	90,8	37,4	90,8	256,6	92	3,82

¹ Op 31 december.

² Verhouding van type maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden worden omgezet.

PRIJZEN

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke produkten	Plant-aardige produkten	Vet-stoffen	Minerale produkten						Scheikundige produkten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-dukten uit steen-kool	Petro-leum produkten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-produkten	Algem. indexcijfer van de groep	Schei-kundige produkten	Schei-kundige mest-stoffen	
<i>Aantal produkten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1957 Gemiddelde	441	399	449	365	482	654	517	319	468	464	330	354	274	328
1958 Gemiddelde	422	359	470	356	455	668	481	290	410	471	327	350	274	327
1958 Mei	422	348	496	358	450	668	470	285	407	470	327	348	277	327
Juni	421	339	498	361	451	665	470	285	410	470	325	349	271	324
Juli	420	347	466	365	451	665	472	288	409	471	326	349	274	323
Augustus	417	340	466	356	451	665	474	290	404	472	322	349	260	324
September	414	346	437	355	452	665	476	290	404	473	322	349	260	324
Oktober	413	341	435	348	454	665	478	288	413	473	324	350	263	327
November	416	353	456	352	455	665	478	288	414	474	327	350	271	331
December	417	363	455	348	460	665	478	309	415	473	328	350	275	330
1959 Januari	416	367	466	349	451	650	465	312	398	474	329	350	278	334
Februari	416	356	460	354	454	650	465	322	399	474	330	350	283	343
Maart	415	348	460	360	452	640	465	322	398	474	328	347	284	359
April	419	366	462	367	449	625	462	325	399	469	328	347	284	397
Mei	421	372	462	370	449	625	458	321	402	471	327	349	275	408
Juni	419	367	447	366	444	624	458	312	393	472	323	349	262	414
Juli	419	376	442	357	440	624	436	311	395	470	325	349	268	408

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten						Bouw-materiaal	Metalen en metaalprodukten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaal-nijverheid	Metaal-fabrik.	Niet-ijzerhou-dende
<i>Aantal produkten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1957 Gemiddelde	303	660	511	377	457	300	472	409	242	500	501	607	452	453
1958 Gemiddelde	278	619	485	336	367	266	447	329	248	514	480	557	455	406
1958 Mei	259	625	486	339	365	269	446	346	249	514	474	549	454	393
Juni	266	622	486	340	375	265	447	337	252	514	475	544	454	405
Juli	283	613	486	337	365	262	447	341	251	514	479	555	455	408
Augustus	279	613	486	329	359	256	445	317	245	514	481	555	458	407
September	283	608	479	326	349	257	439	310	247	513	481	555	458	408
Oktober	302	603	479	324	343	254	437	313	246	513	480	547	455	429
November	301	590	479	323	345	254	431	312	246	513	479	543	453	433
December	285	590	479	317	341	250	424	304	239	513	478	543	453	425
1959 Januari	296	579	473	317	334	254	423	301	242	513	475	542	449	425
Februari	299	577	473	316	344	251	419	285	242	513	478	546	451	431
Maart	313	576	459	313	343	249	411	287	243	513	480	546	452	437
April	333	573	459	318	367	249	413	287	240	513	479	546	452	431
Mei	348	573	459	318	379	249	403	287	239	513	481	549	453	434
Juni	327	573	464	321	373	264	402	287	241	518	480	552	453	426
Juli	346	574	464	323	380	266	404	277	240	518	480	553	453	424

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN 45²
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1953* = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Nederland (Centraal Bureau voor de statistiek)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Italië (Banco di Roma)	West-Duitsland (Statistisches Bundesamt) 1	Verenigd Koninkrijk* (Board of Trade) 1954 = 100	Verenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Zwitserland (Office fédéral de l'industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1957 Gemiddelde	106	107	108	108	105	110	107	105
1958 Gemiddelde	102	105	121	101	106	111	108	102
1958 Juni	101	104	121	102	106	111	108	102
Juli	101	103	120	101	106	111	108	101
Augustus .	100	102	121	100	106	111	108	101
September .	100	102	120	100	106	111	108	101
Oktober ...	100	104	120	100	106	111	108	101
November .	100	107	120	99	106	111	108	101
December .	100	107	121	99	105	112	108	100
1959 Januari ...	100	107	126	98	105	112	109	100
Februari ...	100	106	126	98	105	111	109	100
Maart ...	100	105	125	97	105	112	109	100
April	101	104	125	97	105	111	109	99
Mei	101	104	126	97	105	v111	109	99
Juni	101	105	124	97	105	v111	109	99
Juli	101		v124	97	105	v111	109	100
Augustus .	102					v111	108	100

1 Industriële afgewerkte producten.

* Verenigd Koninkrijk : Nieuwe index op basis 1954 = 100 (Alle bewerkte producten).

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE 46

Basistijdvak : 1953 = 100

Bron : Min. van Econ. Zak. (Dienst van het Indexcijfer).

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren	Diensten
Aantal producten	65	35	25	5
1957 Gemiddelde	106,93	107,0	104,5	111,7
1958 Gemiddelde	108,31	107,9	106,2	114,6
1958 Juni	108,51	108,2	106,3	114,2
Juli	108,08	107,3	106,3	114,3
Augustus .	108,07	107,2	106,4	114,7
September .	108,08	107,2	106,4	114,8
Oktober ...	108,24	107,7	106,2	115,1
November .	108,34	108,0	106,1	115,1
December .	108,76	108,4	106,1	117,6
1959 Januari ...	108,73	108,5	106,1	117,6
Februari ...	108,95	108,8	106,1	117,7
Maart	108,80	108,5	106,0	118,7
April	108,93	108,7	105,9	119,6
Mei	109,22	108,9	106,2	120,1
Juni	109,59	109,2	106,8	120,5
Juli	109,60	109,1	106,8	120,6
Augustus .	110,14	110,0	106,9	120,7

PRODUKTIE

50

I. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIËLE BEDRIJVIGHEID EN PRODUKTIE

Basisjaar : gemiddelde 1953 = 100

Perioden	Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek							Indexcijfers van de industriële produktie Bron : Instit. voor Econom. en Sociaal Onderzoek					
	Algemeen indexcijfer	Indexcijfer der extractie-nijverheid	Indexcijfer der fabrieksnijverheid				Algemeen indexcijfer	waarvan :					
			Totaal	Ijzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwerkende nijverheid	Spinnerijen		Weverijen	Brandstof en energie	Ijzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwerkende nijverheid	Spinnerijen	Weverijen
1957 Gemiddelde	113,7	97,9	118,0	134,0	108,5	118,5	124,0	122,8	103,4	134,0	135,3	120,8	119,4
1958 Gemidd. v	106,4	91,4	110,4	127,9	100,7	97,1	103,6	115,0	98,1	128,3	126,6	98,7	96,1
1958 April	108,1	97,8	110,9	128,0	107,6	86,8	101,7	117,1	102,0	129,6	131,6	88,4	93,9
Mei	104,0	94,4	106,6	119,1	101,5	83,6	93,6	115,3	98,2	121,4	131,4	88,1	91,9
Juni	104,4	86,8	109,2	122,2	102,6	93,8	95,3	113,3	91,2	124,5	124,9	96,4	91,8
Juli	93,4	81,4	96,7	111,3	85,4	89,4	91,8	100,2	85,6	110,8	108,7	88,0	80,4
Augustus .	97,5	84,6	101,0	121,9	89,0	83,2	81,7	106,9	89,4	121,9	113,4	86,7	79,3
September .	109,6	88,0	115,5	136,6	102,6	106,5	111,3	118,1	93,9	135,4	131,1	106,1	98,9
Oktober ...	117,8	95,5	123,9	142,3	106,9	113,3	125,6	119,0	98,2	136,1	127,2	109,4	107,1
Novemb. v	99,6	78,4	105,4	118,8	87,4	97,2	103,2	116,2	90,3	125,4	130,7	110,3	105,1
December v	109,2	89,1	114,0	133,2	98,0	111,4	117,4	115,7	97,7	129,2	119,4	111,2	105,2
1959 Januari v	106,0	83,5	112,1	135,0	96,0	121,5	114,2	113,6	94,4	131,2	120,5	119,9	103,0
Februari v	96,0	65,0	104,5	122,5	89,4	104,8	108,3	113,1	81,7	130,5	127,3	110,2	105,4
Maart ... v	106,6	83,8	112,8	133,6	94,6	107,0	111,5	118,4	94,3	132,6	131,2	108,6	105,1
April ... v	111,4	86,1	118,3	143,9	99,3	110,4	117,3	119,6	90,2	141,8	131,5	107,9	105,7
Mei	100,6	77,9	106,8	130,7	87,4	100,1	100,5	119,3	84,8	134,6	136,8	110,2	103,5
Juni ... v								120,7	86,1		135,1	118,6	

II. — BRANDSTOFFEN EN METALLURGISCHE PRODUCTEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)					Gemiddeld aantal extractie-dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)	
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen			Totaal
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502
1957 Gemiddelde	91	124	334	289	580	360	861	2.424	23,3	1.413
1958 Gemiddelde	91	122	300	245	540	339	831	2.255	21,3	6.928
1958 Juni	91	122	287	250	516	255	797	2.105	19,4	5.000
Juli	86	117	242	204	453	275	811	1.985	19,4	5.388
Augustus	83	113	287	235	457	315	747	2.041	20,9	5.745
September	85	116	274	214	525	334	766	2.113	20,9	6.162
Oktober	87	117	294	223	574	376	864	2.331	22,4	6.609
November	88	119	244	187	481	286	739	1.937	18,1	6.740
December	86	116	297	195	550	371	783	2.196	21,1	6.928
1959 Januari	84	114	274	186	538	364	726	2.088	20,5	7.084
Februari	84	114	142	130	356	234	714	1.576	14,9	7.035
Maart	85	114	247	186	513	354	738	2.038	19,3	7.347
April	84	113	249	188	497	371	752	2.057	19,5	7.541
Mei	81	110	200	171	470	324	686	1.851	17,5	7.555
Juni	79	108	217	177	484	325	702	1.905	18,4	7.627
Juli			175	144	360	223	696	1.598		7.689
Augustus			199	161	387	286	658	1.691		7.786

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De kolenmijnen van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

55²

Bronnen : Minist. van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.) — Minist. van Financiën (Accijnzen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Ruwe petroleum	Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Verwerking (duizenden kiloliters)		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	—	37	261	253	202
1957 Gemiddelde	596	4.745	152	589	519	51	466	523	370
1958 Gemiddelde	576	4.632	86	477	630	49	460	501	349
1958 April	559	4.586	81	470	566	49	448	500	353
Mei	567	4.639	92	455	584	48	442	469	322
Juni	556	4.633	69	452	624	46	447	489	328
Juli	552	4.658	68	443	514	47	435	466	286
Augustus	532	4.672	78	416	698	48	453	480	329
September	580	4.664	79	475	718	51	476	526	379
Oktober	596	4.663	92	475	705	50	500	541	396
November	572	4.627	93	502	650	50	448	462	321
December	596	4.644	110	493	668	49	469	499	373
1959 Januari	602	4.594	117	488	709	49	481	507	376
Februari	534	4.570	85	493	564	48	431	465	340
Maart	599	4.575	84	499	753	49	485	505	369
April	586	4.475	90	471	675	49	486	541	406
Mei	604	4.525	105	483	767	47	473	485	364
Juni	595	4.558	71	462	564		505	568	404

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)						Produktie van rayon (tonnen)	Productie van ruwe weefsels van getouw goavallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayon	
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol							kaardwol
1957 Gemiddelde	882	5.759	167	7.912	456	2.325	1.602	2.888	628	2.929	7.049	2.498	787
1958 Gemiddelde	729	6.110	70	6.232	349	1.924	1.248	2.251	562	3.331	5.597	2.056	703
1958 April	648	6.254	67	5.166	342	1.728	1.068	2.122	565	3.700	5.281	2.042	699
Mei	587	5.618	67	5.086	298	1.588	1.245	2.091	527	3.201	4.987	1.845	647
Juni	695	5.982	62	5.864	315	1.868	1.329	2.170	560	2.886	5.171	1.902	623
Juli	643	5.500	57	5.972	343	1.785	1.140	1.537	486	3.064	4.602	2.005	558
Augustus .	518	5.487	59	5.600	225	1.550	1.206	2.005	475	3.203	4.507	1.572	506
September .	745	5.919	62	6.916	363	2.362	1.344	2.318	568	3.303	5.955	2.263	758
Oktober ...	833	6.915	64	6.787	422	2.625	1.364	2.702	688	3.695	6.519	2.614	852
November .	675	5.770	62	6.210	333	2.087	1.266	2.395	595	2.829	5.444	2.146	672
December .	834	7.019	68	6.748	407	2.536	1.351	2.553	618	3.640	6.152	2.396	814
1959 Januari ...	929	6.802	75	8.747	408	2.395	1.266	2.570	566	3.312	6.099	2.386	731
Februari ...	859	7.027	74	6.931	381	1.976	1.277	2.200	549	2.925	5.795	2.214	749
Maart	916	6.767	42	6.707	372	2.144	1.362	2.459	605	2.787	5.984	2.263	783
April	999	6.585	79	6.717	364	2.289	1.482	2.420	598	2.611	6.113	2.516	796
Mei	752	5.773	37	6.251	281	2.225	1.357	2.270	489	2.446	5.546	2.123	596
Juni	958	7.061	60	7.466	308	2.742	1.498	2.423	632	3.101	6.437	2.490	770

1 Incl. de jutetapijten.

2 Incl. wollen dekens en tapijten.

IV. — DIVERSE PRODUKTEN

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten		Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen		Suiker				Brouwerijen 4	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (mijnoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis 5		
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen		Papier	Karton	Gewone baksteen	i./d. dag komende steen	Productie		Voorraad (ruwe en geraf. suiker 3	In consumptie gebracht				Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (mijnoenen franken)	
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker								
			(duizenden tonnen)				(miljoen. stuks)		(duizenden tonnen)											
1936-1938 Gem. .	250 ¹	117 ²	154 ²				15,5 ¹					17,5	17,2	159	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2
1957 Gemiddelde	392	159	187	19,5	17,2	13,1	27,7	4,3	187	14,1	30,1	15,4	251	20,5	13,8	19,1	5.045	3,7	35,9	
1958 Gemiddelde	338	147	239	22,9	20,6	20,1	26,2	4,0	171	12,8	40,9	16,4	303	22,2	13,7	18,1	4.651	3,7	38,0	
1958 Mei	380	134	272	23,8	21,7	15,0	25,0	3,8	192	14,4	—	11,9	159	20,4	15,6	12,6	3.947	3,3	34,7	
Juni	372	143	258	23,2	21,2	16,7	28,9	4,7	226	13,7	—	10,0	122	24,7	15,8	20,9	4.622	3,2	34,9	
Juli	358	131	276	22,0	19,9	8,0	22,8	3,2	230	12,9	—	13,3	88	29,6	14,6	16,4	4.448	3,4	32,2	
Augustus .	375	134	334	23,8	19,0	17,5	23,6	3,8	211	14,5	0,2	15,2	51	22,2	15,0	12,0	3.992	2,9	25,8	
September .	368	157	294	23,9	21,5	21,3	28,5	4,3	226	15,0	1,0	13,4	20	23,8	14,4	15,3	4.408	3,4	36,6	
Oktober ...	365	162	276	24,0	22,0	29,0	23,1	4,0	213	12,5	143,9	27,7	116	23,9	13,7	28,8	5.195	3,4	43,0	
November .	325	141	164	21,9	19,9	17,4	24,3	3,6	171	10,7	244,5	31,2	262	21,2	11,5	17,6	4.165	3,7	39,0	
December .	303	141	210	26,6	24,3	25,9	28,0	3,8	151	13,4	92,2	21,9	303	22,0	12,0	15,4	4.974	4,2	45,5	
1959 Januari ...	200	138	220	26,7	24,2	17,9	27,1	3,9	110	9,7	10,0	15,1	235	19,6	12,4	16,9	4.843	3,3	35,8	
Februari ...	147	124	210	22,7	20,7	24,8	27,0	3,7	76	7,3	—	12,8	258	18,8	11,5	21,7	4.511	3,7	35,9	
Maart	399	148	245	26,2	23,9	28,2	25,8	4,2	96	11,0	—	14,3	235	18,7	14,1	14,3	4.262	4,3	47,1	
April	402	150	285	25,9	23,7	21,4	28,6	4,6	132	15,4	—	13,3	213	19,7	15,7	9,9	4.613	3,5	34,1	
Mei	423	133	293	27,0	24,6	15,4	25,1	4,1	173	12,9	—	10,0	194	20,7	15,6	13,2	3.936	2,6	27,5	
Juni	434	142	314	25,3	23,1	12,1	23,0	4,6	218	14,8	—	10,5	143	26,4	16,1	25,9	4.223	3,1	32,0	
Juli	405										—	12,8	107	25,7	17,7	12,2	3.752			

1 Gemiddelde 1938.

2 Gemiddelde 1937-1938-1939.

3 Einde tijdvak.

4 Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

5 In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1937-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprot en garnalen.

V. — ELEKTRISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Directie Elektrische Energie.

Tijdvak	Voortbrenging 1				Invoer (5)	Uitvoer (6)	Saldo invoer uitvoer (7) = (5) — (6)	Totale stroom- hoeveelheid opgenomen door het net (8) = (4) + (7)
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoort- brengers (8)	Totaal voor België (4) = (1) + (2) + (8)				
	Gemeente- bedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)						
1936-1938 Gemiddelde	20,4	190	228	438	5,5	2,2	3,3	441
1957 Gemiddelde	36,3	556	459	1.051	24,6	33,2	— 8,6	1.042
1958 Gemiddelde	36,9	550	456	1.043	24,7	19,5	5,2	1.048
1958 April	34,4	538	449	1.021	16,8	11,3	5,5	1.026
Mei	36,0	499	422	957	43,1	17,0	26,1	983
Juni	31,7	502	415	949	28,6	3,8	24,8	974
Juli	24,7	488	389	902	27,9	4,0	23,9	926
Augustus	32,0	499	417	948	38,4	18,4	20,0	968
September	33,6	546	460	1.040	19,1	21,3	— 2,2	1.038
Oktober	40,9	578	492	1.111	19,0	7,2	11,8	1.122
November	39,6	546	456	1.042	23,0	9,0	14,0	1.056
December	45,2	627	492	1.164	26,6	19,5	7,1	1.171
1959 Januari	46,5	623	486	1.156	26,2	20,9	5,3	1.161
Februari	38,8	555	428	1.022	15,1	12,0	3,1	1.025
Maart	38,3	568	470	1.076	21,5	10,1	11,4	1.087
April	37,9	570	470	1.078	14,6	23,9	— 9,3	1.068
Mei	32,2	522	435	989	30,3	7,2	23,1	1.012
Juni	30,9	541	445	1.017	21,5	4,3	17,2	1.034

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1957 : 158; in het begin van het jaar 1958 : 160.

1 Netto-voortbrenging van de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

VI. — GAS

59

(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹

(miljoenen kubieke meters)

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Administratie van Nijverheid).

Tijdvak	Productie					Invoer (6)	Uitvoer (7)	Saldo invoer uitvoer (8) = (6) — (7)	Totaal in België beschikbaar gas (9) = (5) + (8)
	der gas- fabrieken (1)	de cokesfabrieken		der steenkol- mijnen (4)	totaal (5) = (1) + (2) + (4)				
		totaal (2)	waarvan productie voor rechtstreekse industriële leveringen (3)						
1957 Gemiddelde	0,26	167,45	97,38	17,31	185	0,61	6,12	—5,51	180
1958 Gemiddelde	0,23	171,55	100,30	16,20	188	0,76	6,58	—5,82	182
1958 Maart	0,24	178,37	101,33	20,66	199	0,93	7,65	—6,72	193
April	0,23	168,81	96,39	16,16	185	0,86	7,21	—6,35	179
Mei	0,24	169,93	99,72	14,30	184	0,73	6,55	—5,83	179
Juni	0,24	167,00	98,30	14,01	181	0,67	6,68	—6,01	175
Juli	0,25	158,24	94,47	13,65	172	0,68	5,64	—4,96	167
Augustus	0,25	168,76	103,41	12,74	182	0,73	3,76	—3,03	179
September	0,24	173,46	104,76	14,68	188	0,68	6,46	—5,78	183
Oktober	0,22	178,87	106,45	15,28	194	0,69	6,84	—6,15	188
November	0,21	167,81	97,85	16,86	185	0,66	6,21	—5,55	179
December	0,22	182,42	104,46	17,80	200	0,70	7,11	—6,41	194
1959 Januari	0,22	184,62	105,36	20,03	205	0,69	6,44	—5,75	199
Februari	0,21	168,73	95,40	18,07	187	0,63	5,62	—4,99	182
Maart	0,23	178,62	105,28	16,70	196	0,66	5,89	—5,23	190
April	0,23	177,76	106,60	15,29	193	0,67	6,07	—5,40	188
Mei	0,25	172,15	100,93	14,87	187	0,71	5,77	—5,06	182

1 Voor het gebruik van die statistiek verwijzen wij naar de voorwaarden vermeld in het Decemhernummer 1957, blz. 528.

I. — Maandelijks indexcijfers van de verkoop van verbruiksartikelen : basisgemiddelde 1953 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Algemeen indexcijfer	Grootwarenhuizen																				
		Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-Papierhande/		Parf.		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal 1	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	Spelen, speelgoed, sport, reis
1958 Juni	131	126	114	143	123	115	177	133	176	144	115	142	127	123	199	136	151	104	103	103	126	104
Juli	145	119	124	161	125	114	203	151	217	165	130	146	137	138	258	158	159	123	117	118	150	136
Augustus	124	122	115	156	123	71	134	106	137	112	114	119	116	132	199	143	153	127	222	208	134	83
September	128	125	122	150	126	107	130	111	146	124	116	132	124	133	234	150	146	121	214	200	123	56
Oktober	146	145	133	160	143	118	224	166	173	160	111	126	118	130	286	156	148	141	134	135	127	117
November	153	137	143	148	140	106	173	118	171	144	106	109	108	116	276	143	154	294	161	181	116	414
December	187	170	193	186	179	102	166	134	219	179	112	130	120	164	353	196	323	324	258	267	181	300
1959 Januari	139	151	137	151	147	128	124	104	195	145	159	116	139	123	273	149	147	130	136	135	117	45
Februari	116	137	129	134	134	110	87	75	121	101	111	122	116	119	234	138	125	111	108	109	108	46
Maart	139	150	157	157	153	136	187	144	153	142	125	136	130	126	223	143	144	136	118	121	121	71
April	141	144	127	162	140	140	199	155	164	154	124	141	132	140	227	154	146	117	125	124	129	77
Mei	139	133	128	144	132	124	212	169	187	160	112	142	126	125	234	143	135	98	103	103	124	92
Juni	138	126	129	148	129	126	198	151	198	159	113	138	125	121	223	138	159	102	103	103	131	112

1 Dit totaal omvat daarenboven : mercerie, linten, patronen; schoenen, pantoffels; allerlei opschikartikelen.
* Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 562.

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	Onder-nemingen met bijhuizen	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kleding-stukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding behalve bakkerij	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhande/	Parfumerie weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verskillende	Onderg. bijkom. Kledingstukken opschikartikelen	Schoenen	Algemene voedingswaren	Voeding
1958 Juni	134	77	110	127	108	132	104	119	99	144	111	127	127	159	108	134	142	123
Juli	137	98	156	131	107	141	97	168	104	117	173	140	127	142	140	120	151	131
Augustus	89	65	63	124	107	134	86	116	103	123	148	128	123	138	76	97	143	125
September	100	88	86	127	107	134	104	182	110	120	228	121	116	132	104	98	143	129
Oktober	150	154	108	136	115	141	132	161	119	130	196	139	126	138	119	130	139	129
November	124	87	90	125	101	132	114	133	135	127	112	149	109	115	105	121	126	128
December	125	82	134	153	121	164	140	174	121	190	171	218	129	136	146	126	162	160
1959 Januari	v148	84	158	141	106	154	132	145	98	109	81	137	99	144	101	v120	v131	135
Februari	v109	54	58	122	99	129	117	120	108	90	67	150	100	136	93	v 67	v127	131
Maart	v178	114	103	v129	v110	v136	v132	v168	v119	v 99	v 94	v138	v118	v111	112	v127	v137	v134
April	v186	131	106	v129	v118	v137	v114	v164	v108	v123	v111	v137	v119	v112	123	v138	v149	v130
Mei	v173	94	102	v132	v114	v138	v108	v130	v108	v107	v 79	v133	v127	v172	113	v154	v140	v137
Juni	v143	66	108	v126	v119	v132	v 99	v138	v 97	v112	v 97	v135	v113	v145	v137	v137	v149	v130

II. — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron : Administratio der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuff- en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1957 Gemiddelde	15,8	49,7	822	755
1958 Gemiddelde	16,1	46,7	873	739
1958 Augustus	16,1	61,9	807	713
September	21,9	55,2	970	800
Oktober	23,8	59,4	904	771
November	19,5	48,6	696	674
December	16,8	45,0	962	765
1959 Januari	16,3	38,5	765	802
Februari	15,1	29,5	741	598
Maart	15,4	40,8	835	690
April	14,5	48,3	1.073	909
Mei	15,2	46,2	779	649
Juni	20,1	67,8	1.049	801
Juli	16,9	43,5	811	680
Augustus	16,2	58,3	870	718

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR-

NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1957 Gemiddelde	18,8	2,6	8,8	33,7	4,7
1958 Gemiddelde	20,8	2,6	9,6	33,9	4,8
1958 Juni	19,1	2,2	10,5	33,7	1,9
Juli	21,1	2,4	10,4	34,1	2,0
Augustus	19,4	2,3	9,4	32,9	1,8
September	22,5	2,6	10,1	36,9	2,5
Oktober	23,3	2,7	9,8	36,8	6,3
November	22,3	2,9	8,4	32,6	8,7
December	24,0	3,5	10,4	39,4	8,6
1959 Januari	20,6	3,4	8,7	32,9	8,4
Februari	18,2	3,3	8,7	30,0	6,3
Maart	22,0	3,1	10,8	36,6	4,6
April	21,9	2,9	11,2	35,6	3,3
Mei	19,8	3,0	10,4	35,0	2,5
Juni	20,3	3,2	10,5	36,4	2,1

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en uitgaven

(miljoenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1957 Gemiddelde	351	614	96	1.061	1.060	1	100
1958 Gemiddelde	304	512	346	1.162	1.136	26	98
1958 April	287	517	356	1.160	1.132	28	98
Mei	304	505	340	1.149	1.121	28	98
Juni	297	501	350	1.148	1.126	22	98
Juli	422	470	341	1.233	1.151	82	93
Augustus	375	464	337	1.176	1.118	58	95
September	325	506	341	1.172	1.129	43	96
Oktober	295	560	349	1.204	1.186	18	99
November	275	513	344	1.132	1.106	26	98
December	295	550	360	1.205	1.123	82	93
1959 Januari	277	497	357	1.131	1.151	— 20	102
Februari	236	442	342	1.020	1.085	— 65	106
Maart	306	487	342	1.135	1.100	35	97
April	285	518	342	1.145	1.122	23	98
Mei	302	491	343	1.136	1.066	70	94
Juni	286	527	360	1.173	1.119	54	95

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
(duizenden)				(miljoenen)	(duizend.)	(miljoenen)					
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1957 Gemiddelde	260	89	68	328	20,9	713	5.558	167	255	126	548
1958 Gemiddelde	214	66	64	278	22,0	755	4.816	128	246	112	486
1958 April	217	64	60	277	22,3	750	4.824	128	258	103	489
Mei	212	66	64	276	22,9	800	4.638	127	238	100	465
Juni	211	62	63	274	20,8	734	4.651	127	236	107	470
Juli	198	61	64	262	20,6	824	4.460	116	233	107	456
Augustus	198	62	58	256	20,0	773	4.447	125	221	96	442
September	212	62	63	275	22,8	788	4.805	131	244	112	487
Oktober	234	67	71	305	23,3	779	5.297	145	260	121	526
November	210	64	63	273	21,3	694	4.908	133	233	116	482
December	216	70	67	283	23,0	769	5.086	128	262	138	528
1959 Januari	193	68	64	257	v23,3	v747	4.594	116	240	115	471
Februari	173	55	62	235	v20,8	v682	4.170	103	236	110	449
Maart	199	62	65	264	v22,3	v733	4.657	117	248	113	478
April	210	64	68	278	v22,3	v731	4.898	131	254	113	498
Mei	196	64	66	262	v20,6	v704	4.706	128	250	112	490
Juni	213	64	70	283	v20,0	v690	4.967	139	260	114	513

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Vanaf januari 1956, militair vervoer inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de ton-km. betreft.

v : Voorlopige cijfers.

c) **Transportstatistiek**70³2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**A. — **Gezamenlijk verkeer**

Tijdvak	Tonnen- km.	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen
	(miljoenen)										
1957 Gemiddelde ...	548	5.558	159	2.248	73	966	876	870	22	276	68
1958 Gemiddelde ...	485	4.818	180	1.810	66	959	713	742	13	271	64
1958 April	489	4.824	113	1.747	73	984	718	838	15	268	68
Mei	465	4.638	103	1.779	60	911	678	818	13	216	60
Juni	470	4.651	91	1.739	61	923	698	803	13	250	73
Juli	456	4.460	92	1.703	60	931	634	693	11	258	78
Augustus	442	4.447	64	1.701	54	935	641	741	10	236	65
September ...	487	4.805	83	1.753	59	998	769	791	15	272	65
Oktober	526	5.297	456	1.862	64	993	793	768	11	282	68
November	482	4.908	498	1.793	60	919	659	680	11	223	65
December	528	5.086	322	1.974	68	974	746	677	12	255	58
1959 Januari	471	4.594	105	1.913	62	965	698	556	11	232	52
Februari	449	4.170	101	1.613	62	916	657	509	11	244	57
Maart	478	4.657	106	1.711	57	1.020	722	688	11	277	65
April	498	4.898	108	1.789	61	1.022	781	803	14	253	67
Mei	490	4.706	86	1.788	52	1.036	700	729	14	245	56
Juni	513	4.967	92	1.815	58	1.096	762	788	15	274	67

B. — **Belgisch binnenlands verkeer**70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg- Vervoerde T.-km. (duizend.)
1957 Gemiddelde ...	2.866	76	1.570	27	153	311	574	2	133	20	797
1958 Gemiddelde ...	2.329	81	1.238	20	121	229	493	1	125	21	618
1958 April	2.304	20	1.224	22	120	215	556	1	123	23	476
Mei	2.287	19	1.236	19	111	205	567	1	108	21	487
Juni	2.266	21	1.172	19	120	226	548	1	130	29	467
Juli	2.079	24	1.133	14	123	175	456	1	120	33	400
Augustus	2.238	20	1.202	16	125	230	506	2	114	23	400
September ...	2.326	26	1.196	19	127	269	535	6	127	21	514
Oktober	2.609	295	1.272	18	122	245	502	1	134	20	1.253
November	2.445	323	1.206	17	126	202	434	1	120	16	1.316
December	2.375	161	1.286	19	116	213	433	1	131	15	802
1959 Januari	2.167	23	1.296	17	135	216	348	1	118	13	292
Februari	1.842	20	1.083	15	102	187	309	1	110	15	280
Maart	2.189	21	1.175	16	132	232	456	1	138	18	419
April	2.373	19	1.249	17	140	279	532	—	116	21	412
Mei	2.249	17	1.235	17	129	239	486	1	108	17	333
Juni	2.403	25	1.252	17	140	273	528	1	143	24	375

III. — HAVENVERKEER

71¹

a) Haven van Antwerpen

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto-tonne-maat (duizend. register-tonnen)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 1	Aantal schepen		Goederen (duizend. metrieke tonnen) 1	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 2	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) 2
				geladen	op ballast							
1957 Gemiddelde ...	1.325	3.296	1.828	1.116	204	1.227	4.109	1.925	753	4.014	1.890	1.167
1958 Gemiddelde ...	1.357	3.545	1.723	1.166	190	1.210	4.208	2.063	807	4.091	2.018	1.139
1958 Juli	1.438	3.789	1.639	1.227	193	1.117	4.234	2.063	795	4.239	2.106	1.199
Augustus	1.339	3.747	1.740	1.117	192	1.183	4.000	2.007	778	3.840	1.906	1.100
September	1.331	3.555	1.905	1.110	200	1.198	4.420	2.230	919	4.221	2.127	1.115
Oktober	1.407	3.712	1.840	1.180	214	1.433	4.457	2.259	923	4.326	2.253	1.192
November	1.390	3.570	1.615	1.112	278	1.224	4.118	2.082	891	4.099	2.080	1.125
December	1.316	3.378	1.709	1.140	202	1.261	4.305	2.220	884	4.080	2.145	1.126
1959 Januari	1.306	3.532	1.661	1.104	187	1.252	4.037	2.040	762	3.879	1.963	1.132
Februari	1.178	3.028	1.261	967	155	1.027	3.773	1.890	772	3.495	1.742	948
Maart	1.438	3.895	2.085	1.279	196	1.222	4.650	2.311	942	4.454	2.298	1.173
April	1.326	3.624	1.740	1.208	143	1.378	4.279	2.193	981	4.211	2.127	950
Mei	1.340	3.715	1.515	1.161	155	1.269	3.919	1.965	859	3.916	2.024	904
Juni	1.298	3.528	1.115	1.175	175	1.269	4.283	2.119	866	4.113	2.044	1.042
Juli	1.313	3.625	1.170	1.170	150	1.269	3.988	2.016	842	3.833	1.957	969

1 Internationaal verkeer. — 2 Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen 1	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) 1	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) 1	Gelost	Geladen
1957 Gemiddelde	213	171	209	213	171	79	154	96
1958 Gemiddelde	219	163	169	217	156	82	125	73
1958 Augustus	253	177	171	243	159	26	117	49
September	251	178	245	261	186	181	163	90
Oktober	231	169	208	228	165	69	134	61
November	262	152	168	247	165	74	142	53
December	207	185	159	226	134	80	125	43
1959 Januari	231	147	135	235	145	76	144	69
Februari	189	139	75	186	142	105	108	54
Maart	202	148	196	202	140	116	180	104
April	188	117	100	191	129	68	152	74
Mei	200	161	161	194	161	92	178	71
Juni	187	155	180	137	137			
Juli	202	153	199	150	150			
Augustus	213	190	213	181	181			

1 Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																			
	Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer		Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer	
	(aantal)		(aantal)		(aantal)		(aantal)		(duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)		(miljoenen ton-km.)	
1957 Gemiddelde	7.130	3.866	3.148	707	14.851	1.936	1.419	1.110	177	4.642	189,4	94,8	73,6	25,6	383,4					
1958 Gemiddelde	6.842	3.698	2.745	636	13.921	1.866	1.307	932	164	4.269	181,5	89,1	66,9	23,0	360,5					
1958 April	6.932	3.682	2.638	713	13.965	1.819	1.283	876	184	4.162	176,7	84,4	59,8	25,8	346,7					
Mei	6.770	3.867	2.872	622	14.131	1.840	1.345	944	161	4.290	175,4	89,5	66,1	24,0	355,0					
Juni	7.283	3.819	3.012	579	14.693	1.872	1.337	976	142	4.327	182,5	92,1	72,2	20,5	367,3					
Juli	6.490	3.930	2.722	460	13.602	1.750	1.371	923	121	4.165	168,6	94,9	66,9	17,4	347,8					
Augustus	6.545	3.984	2.720	448	13.697	1.855	1.345	898	115	4.213	184,4	89,2	65,7	16,1	355,4					
September	7.205	4.033	3.031	629	14.898	1.922	1.384	994	162	4.462	189,2	98,9	73,8	23,2	385,1					
Oktober	7.485	4.081	2.832	772	15.170	2.021	1.473	964	203	4.661	198,1	104,8	66,2	27,9	397,0					
November	6.895	3.715	2.751	713	14.074	1.898	1.306	999	184	4.387	178,9	91,0	73,2	24,4	367,5					
December	7.018	3.666	2.764	640	14.088	1.951	1.398	997	165	4.511	188,7	97,8	76,7	22,8	386,0					
1959 Januari	6.215	2.902	2.242	478	11.837	1.718	1.098	823	128	3.767	157,8	82,5	65,4	18,7	324,4					
Februari	5.441	2.442	2.017	479	10.379	1.491	841	700	128	3.160	141,7	65,3	56,2	17,9	281,1					
Maart	7.287	3.586	3.003	701	14.577	1.975	1.299	1.031	174	4.479	194,5	101,5	79,0	22,5	397,5					
April	7.118	3.898	2.892	768	14.676	1.919	1.380	999	201	4.499	182,7	107,0	79,5	27,6	396,8					

BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	(0) Voe- dings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Minerale brand- stoffen, smeer- middel- en der- gelijke prod.	(4) Oliën en vetten van dierlijke of plant- aardige oorsprong	(5) Schei- kundige produk- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- materiaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pct.
<i>Invoer.</i>														
Waarde (miljoenen franken)														
1957 Gemiddelde ...	1.783	215	3.153	1.848	138	837	3.192	2.429	677	30	14.302	3.033		
1958 Gemiddelde ...	1.720	224	2.366	1.761	118	853	2.792	2.454	720	29	13.037	2.744		
1958 Augustus	1.575	184	2.204	1.823	108	719	2.355	1.772	654	22	11.416	2.367		
September ...	1.612	233	2.367	1.904	123	897	3.054	2.222	810	24	13.246	2.558		
Oktober	1.826	248	2.675	1.876	101	882	3.270	2.514	833	34	14.259	2.717		
November	1.646	214	2.494	1.678	118	815	2.960	2.235	658	36	12.854	2.710		
December	1.773	273	2.550	1.880	134	896	2.914	2.588	637	36	13.681	2.833		
1959 Januari	1.796	219	2.505	1.818	105	858	3.090	2.302	552	27	13.272	2.855		
Februari	1.656	198	2.008	1.486	82	871	3.007	2.457	728	29	12.522	3.187		
Maart	2.081	225	2.482	2.097	109	952	3.388	2.757	873	28	14.992	2.813		
April	1.644	247	2.440	1.756	185	989	3.021	2.713	908	31	13.934	2.812		
Mei	1.538	217	2.491	1.626	123	877	2.827	2.292	771	28	12.790	2.686		
Juni	1.669	248	2.826	1.572	114	949	3.484	3.153	771	31	14.817	3.012		
Juli											13.206	2.758		
Augustus ... v											12.791	2.619		
<i>Uitvoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	472	35	918	865	77	918	7.635	1.601	596	158	13.275	5.503	-1.027	92,8
1958 Gemiddelde ...	598	38	714	793	56	962	6.999	1.775	597	159	12.691	5.499	- 346	97,3
1958 Augustus	500	39	504	843	53	798	5.586	1.232	562	150	10.267	4.660	-1.149	90,0
September ...	620	35	728	798	54	1.076	7.240	1.606	726	167	13.050	5.183	- 196	98,6
Oktober	713	40	785	811	44	922	7.747	1.850	672	173	13.755	5.622	- 504	96,5
November	760	37	714	716	37	813	7.089	1.542	628	151	12.487	5.453	- 367	97,1
December	805	42	757	735	53	996	7.002	2.018	602	158	13.168	5.323	- 513	96,3
1959 Januari	617	37	766	920	72	974	7.537	1.663	561	85	13.232	5.743	- 40	99,7
Februari	658	38	666	573	41	907	6.364	1.358	563	78	11.246	5.944	-1.276	89,8
Maart	559	40	765	807	57	1.062	7.154	1.687	594	99	12.824	5.561	-2.168	85,5
April	599	44	833	714	51	1.189	8.121	2.150	669	92	14.462	5.590	+ 528	103,8
Mei	468	40	882	765	50	1.042	7.199	1.421	558	86	12.511	5.170	- 279	97,8
Juni	638	55	901	777	46	1.026	7.590	1.692	710	88	13.523	5.328	-1.294	91,3
Juli											14.697	5.468	+1.491	111,3
Augustus ... v											11.460	4.947	-1.331	89,6
<i>Invoer.</i>														
Gewicht (duizenden tonnen)														
1957 Gemiddelde ...	283	22,4	2.508	1.540	10,1	144	161	39,2	6,6	1,3	4.715			
1958 Gemiddelde ...	303	18,1	2.465	1.605	9,9	152	146	43,1	7,1	1,2	4.752			
1958 Augustus	275	10,0	2.546	1.690	8,6	125	131	29,7	6,6	1,0	4.823			
September ...	266	12,2	2.738	1.741	10,6	160	161	50,1	8,0	0,9	5.148			
Oktober	371	52,0	2.654	1.739	8,5	145	179	37,8	8,3	1,3	5.195			
November	344	10,2	2.459	1.567	10,2	149	155	40,5	6,7	1,5	4.743			
December	334	13,5	2.381	1.702	11,8	178	161	41,2	6,4	1,6	4.829			
1959 Januari	316	46,3	2.212	1.726	9,5	168	133	31,4	5,6	1,5	4.649			
Februari	289	10,9	1.877	1.417	7,2	144	141	34,7	6,7	1,6	3.929			
Maart	362	12,2	2.578	1.962	9,6	173	171	51,6	7,9	1,3	5.329			
April	251	50,5	2.612	1.642	16,9	168	155	49,9	8,4	1,3	4.955			
Mei	228	12,2	2.584	1.523	10,1	133	156	54,2	7,8	1,4	4.710			
Juni	277	13,2	2.684	1.527	9,5	153	192	54,9	8,3	1,3	4.920			
Juli											4.788			
Augustus ... v											4.884			
<i>Uitvoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	52	2,2	466	633	5,3	346	822	26,9	5,8	52,5	2.412			
1958 Gemiddelde ...	92	1,7	417	553	4,2	367	782	30,5	5,9	54,7	2.308			
1958 Augustus	60	1,6	436	599	4,3	314	702	19,3	5,3	61,4	2.203			
September ...	85	1,4	537	548	4,3	428	831	21,3	7,5	55,1	2.519			
Oktober	126	1,3	455	557	3,2	359	846	42,3	6,7	56,4	2.453			
November	142	1,5	454	507	3,0	308	794	23,1	6,4	51,9	2.290			
December	184	1,7	481	559	4,2	360	786	35,5	6,0	56,8	2.474			
1959 Januari	93	1,1	392	632	5,7	333	807	29,4	5,2	5,8	2.304			
Februari	110	1,2	353	425	3,6	326	643	20,0	5,6	4,7	1.892			
Maart	66	1,4	424	570	5,0	382	824	22,3	5,9	5,7	2.306			
April	83	1,7	549	519	4,1	435	949	33,4	6,4	6,1	2.587			
Mei	62	1,7	550	545	4,2	411	812	22,9	5,5	5,2	2.420			
Juni	89	2,6	607	561	3,9	352	887	22,5	7,3	5,3	2.538			
Juli											2.688			
Augustus ... v											2.317			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
(duizenden)									
1958 Augustus	127	219	346	97	49	146	2.810	1.414	4.224
September	129	214	343	99	54	153	2.381	1.293	3.674
Oktober	133	218	351	105	63	168	2.415	1.461	3.876
November ¹	163	257	420	128	67	195	3.722	1.947	5.669
December	180	330	510	152	101	253	3.340	2.231	5.571
1959 Januari	193	382	575	170	147	317	4.077	3.554	7.631
Februari	190	367	557	169	166	335	4.056	3.992	8.048
Maart	184	270	454	147	89	236	4.251	2.584	6.835
April	157	220	377	132	73	205	3.043	1.666	4.709
Mei	151	214	365	117	60	177	3.290	1.679	4.969
Juni	134	186	320	108	57	165	2.593	1.374	3.967
Juli				104	48	152			
Augustus				100	46	146			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal werkdagen	Het Rijk	Provincies								Namen
			Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	
(duizenden)											
Daggemiddelde der maand											
1958 September	24	153,0	32,1	19,4	21,8	34,6	21,0	13,4	8,0	0,6	2,1
Oktober	23	168,4	34,9	20,8	24,9	36,7	24,6	14,3	9,1	0,8	2,3
November ¹	29	195,5	41,6	28,3	31,3	41,7	22,2	15,9	10,5	1,2	2,8
December	22	252,7	51,1	36,2	43,4	54,1	26,1	19,6	14,7	3,3	4,2
1959 Januari	24	317,4	61,0	45,4	53,1	62,9	37,1	24,0	22,5	5,0	6,4
Februari	24	335,5	61,5	46,2	71,4	62,8	39,0	23,8	21,1	3,8	5,9
Maart	29	235,8	43,2	31,6	52,3	43,3	30,4	17,2	13,4	1,4	3,0
April	23	204,8	38,0	28,2	32,5	39,6	32,5	15,4	15,2	0,7	2,7
Mei	28	177,5	32,6	24,9	26,2	35,3	27,8	14,9	13,1	0,6	2,1
Juni	24	165,1	30,1	23,4	22,7	32,3	26,5	13,9	13,8	0,5	1,9
Juli	23	151,9	29,1	23,4	19,5	30,8	20,9	13,7	12,0	0,5	2,0
Augustus	29	146,4	27,8	22,1	17,3	29,0	23,5	13,0	11,3	0,5	1,9

Daggemiddelde der week

1959 Augustus 2 tot 8 ...	6	149,6	27,9	23,1	17,8	29,7	23,4	13,0	12,2	0,5	2,0
9 tot 15 ...	5	147,4	28,6	22,3	17,9	30,5	21,9	12,9	10,8	0,5	2,0
16 tot 22 ...	6	144,5	27,1	21,6	17,0	28,4	23,4	13,0	11,6	0,5	1,9
23 tot 29 ...	6	144,8	27,5	21,5	16,8	28,3	25,5	13,1	9,7	0,5	1,9
30 tot 5/9 ...	6	146,2	28,1	21,9	17,3	28,5	22,9	12,9	12,1	0,6	1,9
September 6 tot 12 ...	6	147,6	28,1	21,2	19,1	28,4	23,3	12,3	12,8	0,5	1,9

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1957 Gemiddelde	83,3	33,5	116,8	55,7	22,2	77,9	27,6	11,3	38,9
1958 Gemiddelde ¹	132,3	48,6	180,9	81,3	28,5	109,8	51,0	20,1	71,1
1958 Augustus	105,4	40,3	145,7	72,0	24,9	96,9	33,4	15,4	48,8
September	112,7	40,3	153,0	73,2	25,9	99,1	39,5	14,4	53,9
Oktober	123,4	45,0	168,4	76,2	28,7	104,9	47,2	16,3	63,5
November ¹	143,2	52,3	195,5	95,0	33,4	128,4	48,2	18,9	67,1
December	189,5	63,2	252,7	115,2	36,3	151,5	74,3	26,9	101,2
1959 Januari	254,1	63,3	317,4	130,9	38,9	169,8	123,2	24,4	147,6
Februari	271,7	63,8	335,5	130,9	38,3	169,2	140,8	25,5	166,3
Maart	178,1	57,7	235,8	110,6	35,9	146,5	67,5	21,8	89,3
April	153,1	51,7	204,8	96,8	35,5	132,3	56,3	16,2	72,5
Mei	130,0	47,5	177,5	84,4	33,1	117,5	45,6	14,4	60,0
Juni	121,0	44,1	165,1	77,3	30,4	107,7	43,7	13,7	57,4
Juli	110,0	41,9	151,9	74,3	29,2	103,5	35,7	12,7	48,4
Augustus	106,8	39,6	146,4	71,6	28,5	100,1	35,2	11,1	46,3

¹ In deze cijfers zijn de werklozen, die het werk onderbroken hebben wegens de staking in het gas- en elektriciteitsbedrijf, niet inbegrepen.

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

81⁴

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenen, nijverheid	Voeding, tabak	Verkeer	Havenarbeiders	Scheeps-herstellers	Hotels, spijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1958 Juni	5,2	0,5	1,3	0,8	2,2	2,0	18,0	5,0	15,1	1,4	0,7	0,5	13,4	5,1	2,1	4,4	7,5	—	—	2,4	2,3	0,2	5,8	0,8	96,7
Juli	6,7	0,6	1,5	0,8	2,1	2,0	18,1	5,1	15,6	1,4	0,6	0,6	13,3	5,3	2,2	4,0	7,3	—	—	1,7	2,4	0,2	5,9	0,7	98,1
Augustus	5,5	0,6	1,9	0,8	2,2	1,9	17,8	5,2	15,9	1,3	0,6	0,6	12,8	5,3	2,0	4,0	7,5	—	—	1,7	2,4	0,2	6,0	0,7	96,9
September	4,9	0,6	1,9	0,9	2,9	1,6	17,4	5,2	17,3	1,4	0,6	0,6	12,6	5,2	2,0	4,0	7,7	—	—	2,8	2,3	0,2	6,4	0,7	99,2
Oktober	3,2	0,6	1,9	0,9	4,0	1,4	18,5	5,6	18,7	1,4	0,7	0,7	13,0	5,3	2,1	4,4	8,1	—	—	4,0	2,5	0,3	7,1	0,6	105,0
November	7,1	0,6	2,3	1,0	5,1	1,4	24,2	6,7	21,6	1,6	0,8	0,8	14,2	6,3	2,3	5,4	9,4	—	—	5,5	2,8	0,4	8,2	0,7	128,4
December	9,9	0,6	2,5	1,3	6,2	1,6	32,6	8,2	24,2	1,7	1,0	0,8	15,8	7,7	2,5	6,4	10,7	—	—	5,4	2,9	0,5	8,3	0,7	151,5
1959 Januari	10,9	0,7	2,6	1,5	7,1	1,5	39,6	9,1	26,5	1,8	1,0	1,0	17,2	8,6	2,7	7,2	11,9	—	—	5,7	3,0	0,5	9,0	0,7	169,8
Februari	11,3	0,7	2,8	1,5	7,2	1,5	39,2	8,9	26,6	1,8	0,9	1,1	17,0	7,9	2,6	7,3	12,0	—	—	5,6	3,0	0,5	9,1	0,7	169,2
Maart	9,4	0,5	2,8	1,2	5,6	1,4	28,6	7,7	24,6	1,7	1,0	0,9	16,2	6,4	2,4	7,0	11,4	—	—	4,8	2,9	0,5	8,8	0,7	146,5
April	8,4	0,5	2,8	1,0	3,4	1,3	22,6	6,5	22,7	1,7	0,9	0,9	16,8	5,7	2,4	6,6	10,7	—	—	4,6	2,8	0,5	8,6	0,9	132,3
Mei	4,7	0,5	3,5	0,9	2,5	1,2	18,6	5,8	20,7	1,6	0,8	0,8	15,8	5,6	2,3	5,6	10,0	—	—	4,0	2,8	0,5	8,3	1,0	117,5
Juni	6,3	0,5	3,7	0,8	2,1	1,1	16,0	5,0	18,3	1,4	0,7	0,8	14,2	5,5	2,2	4,6	9,2	—	—	3,4	2,7	0,5	7,8	0,9	107,7
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1958 Juni	1,5	0,3	8,4	0,4	0,6	0,9	2,9	1,5	6,8	0,8	0,4	0,2	17,0	6,7	3,8	1,5	2,1	5,3	0,5	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	62,3
Juli	0,7	0,3	5,3	0,2	0,7	1,0	2,5	1,4	6,0	0,5	0,4	0,1	16,1	6,1	2,5	1,4	1,8	3,9	0,4	0,1	0,3	0,0	0,1	0,0	51,8
Augustus	0,8	0,3	7,1	0,2	0,6	0,8	2,6	1,3	6,1	0,6	0,4	0,2	13,3	5,2	1,5	1,1	1,6	4,1	0,3	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	48,8
September	0,7	0,3	12,4	0,2	0,6	0,5	2,9	1,5	6,0	0,9	0,4	0,1	11,9	4,8	1,5	1,1	1,7	4,8	0,9	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	53,8
Oktober	0,8	0,4	15,7	0,3	0,8	0,5	4,0	2,2	7,3	0,7	0,4	0,1	12,5	5,7	2,1	1,4	2,0	5,1	0,7	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	63,4
November	0,8	0,3	11,2	0,4	0,8	0,6	5,7	3,0	9,1	0,8	0,4	0,1	13,1	7,4	2,7	1,7	2,3	5,1	0,8	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	67,1
December	1,4	1,1	10,9	1,2	1,0	0,8	19,1	5,6	11,5	1,2	0,7	0,2	18,2	11,6	3,4	2,4	3,5	4,9	1,4	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	101,2
1959 Januari	2,3	1,8	18,1	2,9	1,3	0,5	50,8	6,8	13,8	1,0	0,6	0,2	20,0	9,6	1,9	2,3	5,2	5,7	1,7	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	147,6
Februari	2,4	0,9	12,3	2,5	1,9	0,4	58,6	8,4	17,9	1,1	0,9	0,3	32,2	7,1	1,9	2,8	5,7	6,4	1,3	0,4	0,4	0,0	0,5	0,0	166,3
Maart	0,8	0,5	16,7	0,6	0,9	0,5	7,6	2,8	10,3	0,8	0,6	0,3	27,7	4,8	1,8	2,4	3,0	5,1	1,1	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	89,3
April	0,6	0,4	25,8	0,3	0,5	0,5	3,0	1,5	7,8	0,7	0,4	0,2	13,1	4,4	1,8	2,1	2,3	5,0	1,1	0,4	0,3	0,0	0,2	0,0	72,4
Mei	1,0	0,3	20,6	0,2	0,3	0,6	2,3	1,3	6,4	0,5	0,3	0,2	10,3	4,5	2,0	1,6	1,8	4,3	0,8	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	60,0
Juni	1,0	0,3	21,9	0,2	0,4	0,4	1,9	1,1	5,0	0,5	0,3	0,2	7,4	5,3	2,4	1,6	1,7	3,9	1,1	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	57,4
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1958 Juni	6,7	0,8	9,7	1,2	2,8	2,9	20,9	6,5	21,9	2,2	1,1	0,7	30,4	11,8	5,9	5,9	9,6	5,3	0,5	2,6	2,6	0,2	6,0	0,8	159,0
Juli	7,4	0,9	6,8	1,0	2,8	3,0	20,6	6,5	21,6	1,9	1,0	0,7	29,4	11,4	4,7	5,4	9,1	3,9	0,4	1,8	2,7	0,2	6,0	0,7	149,9
Augustus	6,3	0,9	9,0	1,0	2,8	2,7	20,4	6,5	22,0	1,9	1,0	0,8	26,1	10,5	3,5	5,1	9,1	4,1	0,3	1,9	2,7	0,2	6,2	0,7	145,7
September	5,6	0,9	14,3	1,1	3,5	2,1	20,3	6,7	23,3	2,3	1,0	0,7	24,5	10,0	3,5	5,1	9,4	4,8	0,9	3,0	2,5	0,2	6,6	0,7	153,0
Oktober	4,0	1,0	17,6	1,2	4,8	1,9	22,5	7,8	26,0	2,1	1,1	0,8	25,5	11,0	4,2	5,8	10,1	5,1	0,7	4,3	2,7	0,3	7,3	0,6	168,4
November	7,9	0,9	13,5	1,4	5,9	2,0	29,9	9,7	30,7	2,4	1,2	0,9	27,3	13,7	5,0	7,1	11,7	5,1	0,8	5,8	3,1	0,4	8,4	0,7	195,5
December	11,3	1,7	13,4	2,5	7,2	2,4	51,7	13,8	35,7	2,9	1,7	1,0	34,0	19,3	5,9	8,8	14,2	4,9	1,4	5,8	3,2	0,5	8,7	0,7	252,7
1959 Januari	13,2	2,5	20,7	4,4	8,4	2,0	90,4	15,9	40,3	2,8	1,6	1,2	37,2	18,2	4,6	9,5	17,1	5,7	1,7	6,1	3,3	0,5	9,4	0,7	317,4
Februari	13,7	1,6	15,1	4,0	9,1	1,9	97,8	17,3	44,5	2,9	1,8	1,4	49,2	15,0	4,5	10,1	17,7	6,4	1,3	6,0	3,4	0,5	9,6	0,7	335,5
Maart	10,2	1,0	19,5	1,7	6,5	1,9	36,2	10,5	34,9	2,5	1,6	1,2	43,9	11,2	4,2	9,4	14,4	5,1	1,1	5,1	3,2	0,5	9,2	0,8	235,8
April	9,0	0,9	28,6	1,3	3,9	1,8	25,6	8,0	30,5	2,4	1,3	1,1	29,9	10,1	4,2	8,7	13,0	5,0	1,1	5,0	3,1	0,5	8,8	0,9	204,7
Mei	5,7	0,8	24,1	1,1	2,8	1,8	20,9	7,1	27,1	2,1	1,1	1,0	26,1	10,1	4,3	7,2	11,8	4,3	0,8	4,3	3,0	0,5	8,5	1,0	177,5
Juni	7,3	0,8	25,6	1,0	2,5	1,5	17,9	6,1	23,3	1,9	1,0	1,0	21,6	10,8	4,6	6,2	10,9	3,9	1,1	3,7	3,0	0,5	8,0	0,9	165,1

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-KONGO

ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

85¹

Posten	1958 31 december	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 31 mei	1959 30 juni	1959 31 juli
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	6.031	3.109	2.835	4.675	2.865	3.317	3.227	3.263
Daggeld	1.415	2.007	1.534	1.558	1.731	2.018	1.886	1.777
Bankiers	4.393	5.905	5.906	6.651	6.259	6.031	5.899	5.522
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.005	1.255	1.522	1.324	1.394	1.614	1.446	1.324
Andere te innen waard. op korte term.	4.745	5.205	5.215	4.123	5.059	5.628	5.140	5.001
Wissels	51.103	51.450	50.266	53.450	54.636	54.956	54.888	53.178
a) Handelswissels ²	18.353	16.936	15.963	18.048	18.104	17.441	17.467	17.074
b) Overheidsf. herdisc. bij N.B.B.	19.228	21.029	21.228	21.579	21.974	22.312	21.862	20.508
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pct.	13.522	13.485	13.075	13.823	14.558	15.203	15.559	15.596
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.222	1.170	1.187	1.259	1.259	1.210	1.202	1.247
Debiteuren wegens verstrekte accept.	10.637	10.394	10.073	9.778	9.320	9.224	9.643	9.751
Diverse debiteuren	20.863	21.014	21.371	21.756	22.013	22.004	22.540	22.363
Effecten	29.276	30.579	31.015	30.236	32.467	32.479	32.788	32.517
a) Belegde wettelijke reserve	340	340	340	342	363	364	364	366
b) Belgische overheidsfondsen	26.575	27.873	28.316	27.746	29.899	29.828	30.073	29.816
c) Buitenlandse overheidsfondsen	67	67	67	67	30	70	91	84
d) Bankaandelen	1.196	1.191	1.191	1.195	1.220	1.218	1.227	1.226
e) Andere fondsen	1.098	1.108	1.101	936	955	999	1.033	1.025
Diversen	1.060	953	876	871	1.225	840	1.394	1.397
Niet gestort kapitaal	6	6	6	6	6	6	6	6
Totaal beschikbare en vlottende middelen	131.756	133.047	131.806	135.737	138.234	139.327	140.059	137.346
C. Vastgestelde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	23	22	23	23	23	23	23	23
Gebouwen	1.082	1.079	1.082	1.084	1.084	1.088	1.088	1.106
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	267	257	257	257	257	257	257	249
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	355	349	354	353	349	353	355	343
Materieel en meubilair	136	138	140	142	144	146	146	147
Totaal vastgestelde middelen ...	1.863	1.845	1.856	1.859	1.857	1.867	1.869	1.868
Totaal der activa ...	133.619	134.892	133.662	137.596	140.091	141.194	141.928	139.214
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15 koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	283	1.844	1.020	890	748	612	636	733
Daggeld	103	98	77	42	99	93	64	72
Bankiers	8.186	7.406	7.056	8.065	9.521	10.107	9.722	8.962
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.770	1.786	1.647	1.836	2.237	2.194	2.188	2.046
Geaccepteerde wissels	10.637	10.394	10.073	9.778	9.322	9.224	9.643	9.751
Andere te bet. waarden op korte term.	2.574	3.219	3.038	2.088	2.704	2.459	3.001	2.402
Crediteren wegens wissels ter incasso	788	745	734	772	800	908	895	881
Deposito's en crediteuren	89.494	89.414	90.266	94.467	94.165	95.393	95.130	93.271
a) Dadelijk opvraagbaar	57.215	56.212	56.189	59.559	58.893	60.697	61.202	58.686
b) Op hoogstens dertig dagen	3.540	3.471	3.704	3.588	3.562	3.553	3.155	3.524
c) Op meer dan dertig dagen	12.223	12.260	12.748	13.624	13.989	13.311	12.802	12.854
d) Op meer dan een jaar	1.281	1.746	1.686	1.694	1.691	1.693	1.686	1.743
e) Op meer dan twee jaar	2.023	2.068	2.089	2.037	1.979	1.979	1.999	1.989
f) Bankboekjes	11.448	11.885	12.094	12.225	12.314	12.419	12.538	12.717
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's	1.764	1.772	1.756	1.740	1.737	1.741	1.748	1.758
Obligaties en kasbons	6.607	6.676	6.753	6.806	6.840	6.839	6.867	6.874
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	641	639	640	639	639	645	648	654
Diversen	3.589	3.747	3.429	3.231	3.898	3.597	3.913	4.341
Totaal opvraagbaar ...	124.672	125.968	124.733	128.614	130.973	132.071	132.707	129.987
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	5.202	5.193	5.193	5.193	5.293	5.293	5.393	5.508
Niet beschikb. res. wegens uitgiftpr.	193	190	190	190	190	190	190	190
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	343	343	343	345	367	367	367	369
Beschikbare reserve	3.103	3.108	3.113	3.164	3.178	3.183	3.185	3.075
Reservefonds	106	90	90	90	90	90	86	85
Totaal niet opvraagbaar ...	8.947	8.924	8.929	8.932	9.118	9.123	9.221	9.227
Totaal der passiva ...	133.619	134.892	133.662	137.596	140.091	141.194	141.928	139.214

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

² De portefeuilles van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken herdisonconteerd, beliep op 31 december 1958, 31 januari, 28 februari, 31 maart, 30 april, 31 mei, 30 juni en 31 juli 1959 respectievelijk fr 5.555, 5.821, 6.272, 5.485, 5.080, 5.891, 5.679 en 5.902 miljoen die niet bevat zijn in de handelswissels.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
(miljoenen franken)

85²

Posten	1950 8 augustus	1950 10 augustus	1950 17 augustus	1950 24 augustus	1950 31 augustus	1950 7 september	1950 14 september	1950 21 september
ACTIVA								
Goudvoorraad	63.994	63.994	64.334	64.170	63.775	63.775	63.775	63.204
Vreemde valuta's	3.297	3.402	3.338	3.207	3.089	3.156	3.780	3.491
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	—	—	—	—	—	—	251	2.294
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :								
a) E.B.U.	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536
b) E.M.A.	15	15	40	40	—	—	15	15
c) I.M.F.	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813
d) andere akkoorden	198	198	198	199	198	199	199	199
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	498	498	498	498	491	491	1.233	1.233
Handelspapier	4.025	2.679	2.392	2.582	3.321	3.079	2.008	2.690
Voorschotten op onderpand	879	1.317	436	683	1.637	1.027	235	991
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52) :								
a) schatkistcertificaten	9.590	9.140	9.140	8.115	9.590	9.115	9.265	6.190
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	—	—	—	—	—	—	—	—
c) andere Belgische overheidseffecten .	—	—	—	—	—	—	—	—
Deel- en pasmunt	657	669	684	688	685	679	695	712
Tegoed bij de Dienst der Postchecks	2	1	2	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466
Gebouwen, materieel en meubelen	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.029	1.029	1.029	1.029	1.029	1.027	1.027	1.027
Diversen	745	698	656	973	808	928	975	852
Orderekening :	131.242	129.953	129.060	128.499	130.938	129.791	129.772	129.213
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Openbaar Onderwijs (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.700	1.700	1.700	1.674	1.674	1.671	1.671	1.656
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	118.863	117.653	116.214	115.616	117.513	117.456	116.120	114.320
Rekeningen-courant :								
gewone rekening	12	23	6	9	17	25	—	21
Schatkist } buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	563	563	563	563	553	548	532	532
speciale rekening verevening E.U.B.	909	909	950	950	950	950	950	990
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	230	216	237	196	191	674	531	193
Diverse rekeningen-courant	5.277	5.061	5.704	5.608	6.125	4.549	4.874	4.557
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :								
a) E.M.A.	159	178	191	195	178	159	342	304
b) andere akkoorden	316	330	335	379	440	454	455	290
Totaal der verbintenissen op zicht	126.329	124.933	124.200	123.516	125.967	124.815	123.804	121.207
Speciale provisie : (Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.)	—	—	—	—	—	—	—	—
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	593	691	525	524	499	499	1.482	3.502
Pensioenkas van het Personeel	1.029	1.029	1.029	1.029	1.029	1.027	1.027	1.027
Diversen	822	831	837	961	974	981	990	1.008
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069
Orderekening :	131.242	129.953	129.060	128.499	130.938	129.791	129.772	129.213
Minister van Openbaar Onderwijs : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.700	1.700	1.700	1.674	1.674	1.671	1.671	1.656

MAANDSTATEN
VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-KONGO EN RUANDA-URUNDI
(miljoenen franken)

85³

Posten	1958 31 december	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 31 mei	1959 30 juni	1959 31 juli
ACTIVA								
Goudvoorraad	4.140	3.918	3.469	3.473	3.251	3.171	3.173	2.671
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	2.473	1.990	1.973	2.032	2.026	2.536	2.093	2.264
Tegoed in Belgische franken :								
Banken in diverse organismen	1	1	253	1	71	—	1	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.671	1.650	1.650	1.400	1.200	900	600	300
Andere tegoeden	1.104	927	512	344	239	251	152	96
Tegoed in andere deviezen	27	35	19	29	49	21	23	28
Te ontvangen buitenlandse deviezen en goud	6	6	11	11	11	16	16	16
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	—	—	6	6	6	11	19	15
Handelspapier op Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi	79	73	205	260	256	293	308	556
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen ...	296	573	170	90	72	292	746	877
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	12	13	10	16	10	10	11	7
Overheidseffecten (stat. : art. 6, § 1, n ^o 3) Uitgegeven door Belgisch-Kongo	263	252	237	216	190	168	160	160
Voorschotten (Stat. : art. 6, § 1, n ^o 4, litt. a en c) aan Ruanda-Urundi	—	—	—	6	—	—	—	—
aan organ. opper. of beheerd door bijz. wett. bep. of waarv. de verbinteniss. gewaarb. zijn door Belgisch-Kongo	347	258	300	324	372	281	187	170
Belgische overheidseff. uitgeg. in Kong. fr.	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629
Overheidsfondsen :								
Stat. : art. 6, § 1, n ^o s 12 en 13	1.482	1.482	1.482	1.482	1.482	1.482	1.576	1.576
Stat. : art. 6, § 2, n ^o 4, al. 2	17	29	38	40	41	49	68	75
Gebouwen, materieel, meubelen	421	424	430	435	443	443	446	452
Diversen	192	138	157	161	172	240	197	196
	14.160	13.398	12.551	11.955	11.520	11.793	11.405	11.089

PASSIVA								
Biljetten en metalen munten in omloop ...	5.734	5.626	5.672	5.631	5.576	5.675	6.159	6.384
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Kongo	2.414	2.478	1.925	1.584	1.057	1.268	801	403
Ruanda-Urundi	—	60	9	—	202	289	228	253
Diverse rekeningen-courant	1.660	1.278	1.295	1.371	1.405	1.266	1.153	1.410
Te betalen waarden	430	305	442	331	203	157	412	270
Totaal der verbintenissen op zicht	10.238	9.747	9.343	8.917	8.443	8.655	8.753	8.720
Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen en goud	5	5	5	5	6	6	6	5
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	1.090	1.005	652	881	918	957	1.200	887
Op termijn	1.453	1.664	1.541	906	896	355	61	56
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	398	20	28	246	244	786	332	341
In andere deviezen	8	11	8	6	6	35	6	6
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	6	6	25	25	25	30	24	21
Diversen	464	442	451	471	484	330	384	414
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	348	348	348	348	348	489	489	489
	14.160	13.398	12.551	11.955	11.520	11.793	11.405	11.089

Maand	Postrekeningen 1 3	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken 2 3
1958 Juni	4,05	1958 Mei	2,11
Juli	4,25	Juni	2,00
Augustus	4,09	Juli	1,90
September	3,99	Augustus	1,73
Oktober	4,10	September	1,89
November	4,48	Oktober	1,89
December	4,28	November	1,96
1959 Januari	4,31	December	2,06
Februari	4,33	1959 Januari	2,01
Maart	4,08	Februari	1,91
April	4,18	Maart	1,89
Mei	4,50	April	1,94
Juni	3,93	Mei	2,03
Juli	4,14	Juni	1,89
Augustus	3,82	Juli	1,87

1 Zie tabel nr 86.

2 Voor de samenstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting* oktobernummer 1950, blz. 222.

3 Cijfers berleid tot type-maand van 25 dagen.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid en postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

BINNENLANDSE GELDHOEVEELHEID

(in miljarden franken)

Einde maand	Chartaal geld			Giraal geld in handen van						Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld	Veranderingen van de totale geldhoeveelheid
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Chartale geldhoeveelheid *	de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen	de bedrijven en particulieren **			Girale geldhoeveelheid				
					Rekeningen-courant bij de Nationale Bank van België *	Tegoeden op postrekening *	Direct opeisbare deposito's en op ten hoogste 30 dagen bij de banken en parastatale instellingen *		Totaal			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	(10) = (8) + (9)	(11) = (8) / (10)	(12)	
1957 Mei	5,3	110,7	113,6	6,7	0,3	22,1	54,8	77,2	83,9	197,5	57,5	+ 0,1
Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4	+ 4,4
Juli	5,4	112,3	115,1	6,4	0,4	22,3	54,2	76,9	83,3	198,4	58,0	- 3,5
Augustus	5,4	111,9	114,7	6,1	0,3	21,3	52,8	74,4	80,5	195,2	58,8	- 3,2
September	5,3	111,5	114,4	6,7	0,3	21,4	51,6	73,3	80,0	194,4	58,9	- 0,8
Oktober	5,3	111,5	114,5	5,8	0,3	22,4	51,3	74,0	79,8	194,3	58,9	- 0,1
November	5,3	111,0	113,9	5,4	0,5	21,8	51,7	74,0	79,4	193,3	58,9	- 1,0
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,3	+ 4,7
1958 Januari	5,4	110,2	113,1	5,6	0,5	23,0	50,0	73,5	79,1	192,2	58,8	- 5,8
Februari	5,4	111,0	113,9	5,2	0,4	22,9	50,7	74,0	79,2	193,1	59,0	+ 0,9
Maart	5,4	111,7	114,5	6,4	0,4	22,2	53,5	76,1	82,5	197,0	58,1	+ 3,9
April	5,4	113,1	115,9	6,7	0,5	23,7	54,1	78,3	85,0	200,9	57,7	+ 3,9
Mei	5,4	114,2	116,9	6,7	0,4	23,1	56,3	79,8	86,5	203,4	57,5	+ 2,5
Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3	+ 2,7
Juli	5,5	117,4	120,2	6,3	0,4	24,1	55,7	80,2	86,5	206,7	58,1	+ 0,6
Aug. oude r.	5,5	116,4	119,3	7,6	0,4	23,2	56,5	80,1	87,7	207,0	57,6	+ 0,3
Aug. n. r. 1	5,5	116,4	119,3	7,6	0,4	23,2	55,0 ¹	78,6 ¹	86,2 ¹	205,5 ¹	58,0 ¹	- 1,2 ¹
September	5,5	115,2	118,0	8,1	0,3	22,4	53,2	75,9	84,0	202,0	58,4	- 3,5
Oktober	5,5	115,8	118,8	6,2	0,3	22,8	54,7	77,8	84,0	202,8	58,6	+ 0,8
November	5,5	115,2	118,1	6,3	0,6	23,0	56,8	80,4	86,7	204,8	57,7	+ 2,0
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5	82,0	89,2	209,5	57,4	+ 4,7
1959 Januari	5,5	115,4	118,2	6,0	0,4	23,9	55,9	80,2	86,2	204,4	57,8	- 5,1
Februari	5,5	116,0	118,9	6,6	0,4	23,2	56,0	79,6	86,2	205,1	58,0	+ 0,7
Maart	5,5	116,3	119,0	7,6	0,3	24,0	58,8	83,1	90,7	209,7	56,7	+ 4,6
April	5,5	116,8	119,8	8,2	0,3	23,9	58,5	82,7	90,9	210,7	56,9	+ 1,0
Mei	5,5	116,5	119,4	7,1	0,5	24,8	60,6	85,9	93,0	212,4	56,2	+ 1,7
Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	25,3	60,6	86,3	94,1	214,4	56,1	+ 2,0
Juli	5,6	118,8	121,7	6,2	0,3	24,8	58,6	83,7	89,9	211,6	57,5	- 2,8

* Onder aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

** Incl. administratieve parastatale instellingen.

¹ Dank zij een nieuwe indeling, werden sedert de maand augustus 1958 de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd.

GEZAMENLIJKE BALANSEN DER GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(in miljarden franken)

Data	Geldhoeveelheid				Netto goud- en deviezenvoorraad				Vorderingen op de Schatkist en op andere openbare ontleners				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren in België		Diversen			Salderingsposten	Totaal	Onder aftrek van					Verschil (20) — (21) tot (25) (26)	
	Char- taal geld	Giraalgeld			Totaal	Direct opeisbare activa en verplichtingen (netto-bedragen)		Andere netto tegeoden en verplichtingen (netto-bedragen)	Totaal	Vorderingen op de Staat	Vorderingen op de andere openbare ontleners	Netto voorschotten aan het Rentenfonds	Totaal	gefinancierd door de geldscheppende instellingen	770 memos gefinanc. door en buiten de geldschepp. instelling.	Saldo der niet kortlopende verrichtingen van de Nationale Kas voor Reroepkrediet en het Munifonds	Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen			Saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen	Quasi-monetaire verplichtingen der geldscheppende instellingen tegenover de binnenlandse economie			Obligatieleningen (deposito-banken)		
		in handen van de bedrijven en particulieren	in handen van de overheid	Totaal		N.B.B.	Particuliere banken														in handen van de bedrijven en particulieren	in handen van de Schatkist	deposito's in buitenlandse geldsoorten in handen van de bedrijven en particulieren			in handen van de Schatkist
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	
1952 Maart	99,0	63,6	7,3	70,9	169,9	+55,1	- 5,1	+2,3	52,3	104,8	1,4	0,9	107,1	35,3	41,5	+0,3	+0,6	-2,1	+1,4	194,9	-16,1	-1,6	-1,3	-5,1	-0,9	169,9
Juni	100,6	64,2	6,8	71,0	171,6	+56,2	- 4,2	+2,2	54,2	107,5	1,4	0,8	109,7	33,7	40,3	+0,5	+0,1	-1,2	+1,0	198,0	-17,7	-1,5	-1,3	-5,2	-0,7	171,6
September	100,3	65,0	7,0	72,0	172,3	+51,9	- 4,2	+2,8	50,5	115,6	1,5	0,4	117,5	32,6	40,1	+0,3	-0,2	-1,5	+1,1	200,3	-18,9	-1,5	-1,4	-5,4	-0,8	172,3
December	102,0	65,1	7,4	72,5	174,5	+51,0	- 4,3	+3,7	50,4	115,1	1,4	0,3	116,8	36,5	43,3	+0,1	-0,1	-1,6	+0,2	202,3	-18,6	-1,6	-1,4	-5,2	-1,0	174,5
1953 Maart	101,4	65,0	6,9	71,9	173,3	+49,1	- 4,6	+3,2	47,7	118,0	1,7	—	119,7	35,9	43,5	+0,2	+0,3	-3,0	+0,6	201,4	-19,9	-1,7	-0,3	-5,1	-1,1	173,3
Juni	102,6	66,3	6,9	73,2	175,8	+48,8	- 4,0	+2,7	47,5	116,7	1,7	0,7	119,1	36,1	43,7	+0,3	+0,5	-1,4	+1,5	203,6	-19,3	-1,6	-0,5	-5,2	-1,2	175,8
September	104,4	66,5	7,3	73,8	178,2	+49,7	- 3,4	+2,6	48,9	121,0	1,4	0,3	122,7	36,3	43,6	+0,2	+0,5	-2,0	+1,9	208,5	-19,9	-2,3	-1,2	-5,4	-1,5	178,2
December	105,9	67,3	7,1	74,4	180,3	+52,4	- 4,8	+2,7	50,3	120,0	1,6	—	121,6	38,7	45,4	—	+0,1	-1,9	+1,0	209,8	-20,6	-1,5	-0,2	-5,3	-1,9	180,3
1954 Maart	102,9	66,5	7,5	74,0	176,9	+52,3	- 6,8	+4,3	49,8	116,7	1,7	—	118,4	37,4	45,1	+0,1	+0,2	-1,5	+2,7	207,1	-21,1	-1,4	-0,1	-5,4	-2,2	176,9
Juni	104,3	69,9	8,1	78,0	182,3	+49,7	- 4,8	+2,9	47,8	121,6	1,8	0,2	123,6	38,2	46,2	+0,3	+1,0	-1,9	+2,6	211,6	-19,6	-1,6	-0,1	-5,5	-2,5	182,3
September	105,2	67,1	7,9	75,0	180,2	+49,6	- 4,4	+2,7	47,9	120,7	2,1	—	122,8	38,8	47,0	+0,6	+0,8	-2,5	+2,0	210,4	-20,2	-1,4	-0,1	-5,7	-2,8	180,2
December	106,7	69,5	7,4	76,9	183,6	+50,5	- 3,7	+1,5	48,3	119,9	2,8	1,2	123,9	41,7	49,8	+0,6	+1,0	-1,2	+1,6	215,9	-21,3	-2,0	-0,1	-6,0	-2,9	183,6
1955 Maart	107,5	70,1	7,1	77,2	184,7	+53,7	- 4,7	+2,4	51,4	120,4	2,5	0,1	123,0	41,4	49,6	+0,7	+1,3	-1,4	+1,3	217,7	-22,3	-1,7	-0,1	-5,7	-3,2	184,7
Juni	108,6	71,7	7,3	79,0	187,6	+52,9	- 4,8	+2,7	50,8	121,1	3,3	0,9	125,3	43,0	50,1	+0,7	+1,3	-2,0	+2,2	221,3	-22,4	-1,7	-0,1	-6,1	-3,4	187,6
September	109,7	70,3	7,4	77,7	187,4	+54,3	- 4,8	+2,9	52,4	120,9	4,1	1,4	126,4	41,4	49,5	+0,8	+1,3	-1,9	+1,0	221,4	-22,2	-2,0	-0,1	-6,2	-3,5	187,4
December	110,7	73,9	7,9	81,8	192,5	+56,1	- 4,8	+3,4	54,7	122,3	5,0	0,7	128,0	44,4	52,0	+0,7	+1,3	-1,8	+0,9	228,2	-23,4	-2,4	-0,1	-6,0	-3,8	192,5
1956 Maart	109,5	74,0	7,5	81,5	191,0	+58,8	- 4,9	+3,6	57,5	121,8	4,1	0,7	126,6	43,4	52,0	+0,7	+1,1	-1,6	+0,5	228,2	-24,5	-2,4	-0,1	-6,2	-4,0	191,0
Juni	111,4	77,0	6,7	83,7	195,1	+59,2	- 3,8	+3,1	58,5	124,2	4,1	1,4	129,7	42,1	52,6	+1,0	+1,4	-1,4	+1,9	233,2	-24,5	-2,8	-0,1	-6,6	-4,1	195,1
September	112,8	75,5	7,7	83,2	196,0	+59,2	- 5,1	+2,3	56,4	123,4	5,0	1,3	129,7	45,1	55,3	+0,8	+1,4	-1,9	+1,8	233,3	-23,6	-2,6	—	-6,9	-4,2	196,0
December	114,3	77,5	6,5	84,0	198,3	+56,9	- 6,1	+3,2	54,0	123,4	5,6	2,0	131,0	49,0	58,4	+0,7	+1,2	-1,6	+0,6	234,9	-22,3	-3,2	-0,1	-6,7	-4,3	198,3
1957 Maart	113,6	77,4	7,2	84,6	198,2	+53,2	- 6,2	+3,4	50,4	128,6	4,0	0,7	133,3	50,1	60,3	+0,8	+1,2	-1,5	+1,5	235,8	-23,3	-3,3	—	-6,6	-4,4	198,2
Juni	113,9	80,1	7,9	88,0	201,9	+53,3	- 4,8	+3,0	51,5	127,5	4,2	1,8	133,5	50,9	61,0	+0,9	+1,0	-1,9	+2,7	238,6	-21,9	-3,3	—	-7,1	-4,4	201,9
September	114,4	73,3	6,7	80,0	194,4	+51,4	- 4,7	+2,6	49,3	124,3	4,2	1,2	129,7	50,9	60,0	+0,8	+1,3	-2,0	+2,5	232,5	-22,1	-3,9	—	-7,6	-4,5	194,4
Dec. oude reeks	115,5	76,1	6,4	82,5	198,0	+57,0	- 3,9	+2,8	55,9	123,0	4,3	0,5	127,8	52,3	61,5	+0,8	+1,3	-2,3	+1,4	237,2	-23,4	-3,2	-0,2	-7,5	-4,9	198,0
Dec. n. reeks ¹	115,5	76,1	6,4	82,5	198,0	+57,0	- 3,9	+3,0	56,1	122,8	1,8	0,5	125,1	52,3	61,5	+0,8	+2,3	-0,8	+1,4	237,2	-23,4	-3,2	-0,2	-7,5	-4,9	198,0
1958 Maart	114,5	76,1	6,4	82,5	197,0	+60,5	- 2,4	+2,1	60,2	122,5	2,0	0,4	124,9	48,8	60,2	+1,0	+2,8	-0,6	+1,4	238,5	-25,4	-3,0	-0,4	-7,4	-5,3	197,0
Juni	118,1	80,4	7,6	88,0	206,1	+67,5	- 3,8	+2,5	66,2	125,0	2,2	2,0	129,2	45,7	58,3	+1,1	+3,0	-0,1	+2,6	247,7	-25,0	-2,5	-0,5	-7,8	-5,8	206,1
September	118,0	75,9	8,1	84,0	202,0	+70,8	- 4,1	+3,4	70,1	120,4	1,7	3,7	125,8	43,5	55,8	+1,0	+3,6	+0,2	+2,5	246,8	-26,9	-2,6	-0,5	-8,5	-6,3	202,0
December	120,3	82,0	7,2	89,2	209,5	+74,1	- 5,4	+3,4	72,1	126,7	2,1	4,1	132,9	43,9	56,3	+1,1	+4,1	+0,1	+0,8	255,0	-27,4	-2,6	-0,6	-8,3	-6,6	209,5
1959 Maart	119,0	83,1	7,6	90,7	209,7	+70,2	- 2,9	+3,0	70,3	129,5	2,9	3,9	136,3	45,2	55,9	+0,8	+4,4	—	+1,4	258,4	-30,1	-3,3	-0,7	-7,8	-6,8	209,7
Juni	120,3	86,3	7,8	94,1	214,4	+72,1	- 6,1	+4,0	70,0	129,6	3,9	5,0	138,5	44,8	55,8	+0,8	+4,7	+1,0	+2,6	262,4	-29,2	-3,1	-0,6	-8,2	-6,9	214,4

* Incl. de rekeningen van de administratieve parastatale instellingen.
¹ Met ingang van december 1957 werden ten gevolge van een meer gedetailleerde splitsing van de vorderingen der geldscheppende instellingen op de overheidsorganen andere dan de Staat, de hierna volgende rubrieken gewijzigd : « Netto goud- en deviezenvoorraad : andere nettotegoeden en -verplichtingen » (kolom 8), « Vorderingen op andere openbare ontleners » (kolom 11), « Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen » (kolom 17) en « Saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen » (kolom 18).

OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID
(in miljarden franken)

85⁴

Tijdvak	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten				Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (6) = (1) + (5)	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties van de overheid en de officiële schenkingen)	Monetaire financiering van de overheid *		Tegeldekking van de Staatsschuld en van andere overheidsfondsen	Disconto kredieten, voorschotten en acceptkredieten aan binnenlandse bedrijven en participaties bij de geldscheppende instellingen	Verschil tussen eigen middelen en vastgelegde middelen + participaties der geldscheppende instellingen	Obligatieleningen der depositobanken	Niet kortlopende verrichtingen van het Muntfonds, en de Nationale Kas voor Beroepskrediet (saldi)	Diversen		Salderingsposten	Totaal (18) = van (7) tot (17)
		Termijn-deposito's en speciale rekeningen der uitvoerders naar de E.B.U.	Deposito's in buitenlandse geldsoorten van Belgische ingezetenen	Tegoeden van de Schatkist	Totaal			Staat	Andere						Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen	Niet elders vermelde vorderingen op en verplichtingen tegenover Belgische ingezetenen (saldi)		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1953 1 ^e kwartaal ...	- 1,2	+ 1,3	+ 0,1	- 1,1	+ 0,3	- 0,9	- 0,3	+ 0,7	+ 0,4	- 0,2	- 0,5	-	- 0,1	+ 0,1	+ 0,3	- 1,4	+ 0,1	- 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 2,5	- 0,6	- 0,1	+ 0,2	- 0,5	+ 2,0	- 0,8	- 0,9	- 0,1	+ 1,3	+ 0,2	-	- 0,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 1,6	+ 0,5	+ 2,0
3 ^e kwartaal ...	+ 2,4	+ 0,6	+ 0,7	+ 0,8	+ 2,1	+ 4,5	- 1,2	+ 6,5	- 0,4	-	+ 0,2	- 0,2	- 0,3	- 0,1	-	+ 0,6	+ 0,6	+ 4,5
4 ^e kwartaal ...	+ 2,1	+ 0,7	- 0,8	- 1,1	- 1,2	+ 0,9	+ 1,3	- 0,9	+ 0,2	-	+ 2,3	+ 0,1	- 0,4	- 0,1	- 0,4	+ 0,1	- 1,3	+ 0,9
Totaal ...	+ 5,8	+ 2,0	- 0,1	- 1,2	+ 0,7	+ 6,5	- 1,0	+ 5,4	+ 0,1	+ 1,1	+ 2,2	- 0,1	- 0,9	-	+ 0,1	- 0,3	- 0,1	+ 6,5
1954 1 ^e kwartaal ...	- 3,3	+ 0,5	- 0,1	- 0,1	+ 0,3	- 3,0	- 1,0	- 3,8	+ 0,1	+ 1,0	- 1,3	- 0,1	- 0,3	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,5	+ 1,7	- 3,0
2 ^e kwartaal ...	+ 5,3	- 1,4	+ 0,1	-	- 1,3	+ 4,0	- 2,8	+ 5,4	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,8	- 0,1	- 0,3	+ 0,2	+ 0,8	- 0,4	+ 0,1	+ 4,0
3 ^e kwartaal ...	- 2,0	+ 0,5	- 0,2	-	+ 0,3	- 1,7	- 1,5	+ 0,5	+ 0,2	+ 0,3	+ 0,6	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,6	- 0,8	- 1,7
4 ^e kwartaal ...	+ 3,3	+ 1,1	+ 0,7	-	+ 1,8	+ 5,1	+ 0,6	- 1,3	+ 0,6	+ 1,7	+ 2,9	- 0,3	- 0,2	-	+ 0,2	+ 1,2	- 0,3	+ 5,1
Totaal ...	+ 3,3	+ 0,7	+ 0,5	- 0,1	+ 1,1	+ 4,4	- 4,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 3,2	+ 3,0	- 0,7	- 1,0	+ 0,5	+ 0,9	+ 0,7	+ 0,7	+ 4,4
1955 1 ^e kwartaal ...	+ 1,1	+ 1,0	- 0,3	-	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	+ 2,2	- 0,6	- 0,6	- 0,4	+ 0,3	- 0,3	+ 0,1	+ 0,2	- 0,1	- 0,4	+ 1,8
2 ^e kwartaal ...	+ 2,9	+ 0,1	+ 0,1	-	+ 0,2	+ 3,1	+ 0,5	- 1,1	+ 0,7	+ 1,6	+ 1,7	- 0,3	- 0,2	- 0,1	+ 0,1	- 0,6	+ 0,8	+ 3,1
3 ^e kwartaal ...	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	-	-	- 0,2	+ 1,7	- 0,3	+ 0,7	+ 0,6	- 1,5	- 0,1	- 0,2	+ 0,1	-	+ 0,1	- 1,3	- 0,2
4 ^e kwartaal ...	+ 5,1	+ 1,2	+ 0,4	-	+ 1,6	+ 6,7	+ 0,5	+ 2,3	+ 0,7	+ 0,4	+ 2,9	+ 0,1	- 0,2	-	- 0,1	+ 0,1	-	+ 6,7
Totaal ...	+ 8,9	+ 2,1	+ 0,4	-	+ 2,5	+ 11,4	+ 4,1	+ 3,1	+ 1,5	+ 2,0	+ 2,7	-	- 0,9	+ 0,1	+ 0,2	- 0,5	- 0,9	+ 11,4
1956 1 ^e kwartaal ...	- 1,5	+ 1,1	-	-	+ 1,1	- 0,4	+ 3,2	- 1,4	- 0,9	+ 0,2	- 1,0	- 0,2	- 0,2	+ 0,1	- 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,4
2 ^e kwartaal ...	+ 4,1	-	+ 0,4	-	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 1,2	- 0,3	+ 1,3	- 1,3	- 0,4	- 0,1	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,2	+ 1,5	+ 4,5
3 ^e kwartaal ...	+ 0,8	- 0,9	- 0,2	-	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 2,1	+ 0,8	+ 0,3	+ 3,0	- 0,3	- 0,1	- 0,1	-	- 0,5	- 0,3	- 0,3
4 ^e kwartaal ...	+ 2,4	- 1,2	+ 0,5	-	- 0,7	+ 1,7	- 1,3	- 1,3	+ 0,6	+ 1,0	+ 3,9	+ 0,2	- 0,1	-	- 0,3	+ 0,3	- 1,3	+ 1,7
Totaal ...	+ 5,8	- 1,0	+ 0,7	-	- 0,3	+ 5,5	+ 2,8	- 3,6	+ 0,2	+ 2,8	+ 4,6	- 0,7	- 0,5	+ 0,1	- 0,1	+ 0,2	- 0,3	+ 5,5
1957 1 ^e kwartaal ...	- 0,2	+ 1,0	+ 0,1	-	+ 1,1	+ 0,9	- 1,2	+ 3,4	- 2,0	- 1,3	+ 1,1	-	- 0,1	+ 0,1	-	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 3,7	- 1,4	-	-	- 1,4	+ 2,3	- 0,1	- 0,4	+ 0,1	+ 1,6	+ 0,8	- 0,5	-	+ 0,1	- 0,2	- 0,3	+ 1,2	+ 2,3
3 ^e kwartaal ...	- 7,5	+ 0,2	+ 0,6	-	+ 0,8	- 6,7	- 2,5	- 3,0	-	- 0,3	-	- 0,4	- 0,1	+ 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,3	- 6,7
4 ^e kwartaal ...	+ 3,7	+ 1,3	- 0,7	+ 0,2	+ 0,8	+ 4,5	+ 5,2	- 0,3	+ 0,1	- 0,5	+ 1,5	+ 0,1	- 0,4	- 0,2	+ 0,1	- 0,3	- 0,8	+ 4,5
Totaal ...	- 0,3	+ 1,1	-	+ 0,2	+ 1,3	+ 1,0	+ 1,4	- 0,3	- 1,8	- 0,5	+ 3,4	- 0,8	- 0,6	- 0,1	+ 0,1	- 0,7	+ 0,9	+ 1,0
1958 1 ^e kwartaal ...	- 1,0	+ 2,0	- 0,2	+ 0,1	+ 1,9	+ 0,9	+ 3,9	- 0,2	+ 0,2	+ 0,2	- 3,6	-	- 0,4	+ 0,3	+ 0,5	+ 0,2	- 0,2	+ 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 9,1	- 0,5	- 0,4	+ 0,1	- 0,8	+ 8,3	+ 5,6	+ 3,0	- 0,1	+ 1,8	- 3,0	- 0,4	- 0,5	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,4	+ 1,3	+ 8,3
3 ^e kwartaal ...	- 4,1	+ 2,0	-	+ 0,1	+ 2,1	- 2,0	+ 2,8	- 4,1	- 0,6	+ 2,3	- 2,2	- 0,6	- 0,5	- 0,1	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,2	- 2,0
4 ^e kwartaal ...	+ 7,5	+ 0,5	-	+ 0,1	+ 0,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 7,0	+ 0,4	- 0,2	+ 0,4	+ 0,2	- 0,3	+ 0,1	+ 0,5	- 0,3	- 2,3	+ 8,1
Totaal ...	+ 11,5	+ 4,0	- 0,6	+ 0,4	+ 3,8	+ 15,3	+ 14,9	+ 5,7	- 0,1	+ 4,1	- 8,4	- 0,8	- 1,7	+ 0,4	+ 1,7	- 0,5	- 1,0	+ 15,3
1959 1 ^e kwartaal ...	+ 0,2	+ 2,7	+ 0,6	+ 0,1	+ 3,4	+ 3,6	- 2,1	+ 1,3	+ 0,4	+ 2,5	+ 1,4	-	- 0,2	- 0,3	+ 0,2	- 0,3	+ 0,7	+ 3,6
2 ^e kwartaal ...	+ 4,7	- 0,9	- 0,1	-	- 1,0	+ 3,7	- 0,2	-	+ 1,1	+ 1,1	- 0,4	- 0,4	- 0,1	+ 0,1	+ 0,3	+ 0,9	+ 1,3	+ 3,7

* Beweging der directe kredieten aan de overheid + saldo van haar kapitaaltransacties met het buitenland. (Overheid : Staat en lagere overheid.)

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(miljarden Franse franken)

86¹

Posten	1959 5 februari	1959 5 maart	1959 9 april	1959 6 mei	1959 4 juni	1959 9 juli	1959 6 augustus	1959 3 september
ACTIVA								
Goudvoorraad	291	291	291	291	291	291	291	291
Goudlening van het Stabilisatiefonds voor de wisselkoersen ¹	141	141	141	141	141	141	141	141
Dadelijk opeisbare tegoeden in het buitenl. Deelmunten	17	17	17	17	127	197	276	307
Postrekeningen	9	10	11	11	11	11	11	11
Vorsch. a/h Stabilisatief. v/d Wisselk. ²	51	52	52	53	55	49	49	56
Renteloze leningen aan de Staat ³	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ⁴ ...	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁵	426	426	426	426	426	426	426	426
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁶	175	175	175	175	175	175	175	175
Vorsch. a. de Staat met vaste vervald. ⁷	380	380	380	380	380	380	350	350
Discontoportefeuille	125	100	138	122	129	141	139	142
<i>Gedisconteerde binnenlandse wissels</i> ...	1.853	1.781	1.737	1.657	1.545	1.594	1.479	1.440
<i>Gedisconteerde buitenlandse wissels</i> ...	551	617	599	591	561	583	548	580
<i>Wissels door het « Office des Céréales »</i> gewaarborgd ⁸	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Wissels ter mobilis. van halflange kred.</i>	41	39	33	26	21	15	8	13
In het binnenl. angek. verhandelb. pap. ⁹	1.261	1.125	1.105	1.040	963	996	923	847
Vorsch. met 30 d. loopt. op overheidsfse ⁿ	281	300	232	259	235	268	296	280
Vorschotten op effecten	20	21	15	21	17	16	16	17
Vorschotten op goud	8	9	8	9	9	8	8	9
Wissels welke worden geïncasseerd	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	28	27	19	69	37	19	25	32
Totaal ...	56	56	57	57	59	59	61	62
Totaal ...	3.911	3.836	3.749	3.738	3.687	3.825	3.793	3.789

PASSIVA

Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	3.331	3.334	3.365	3.399	3.348	3.468	3.445	3.437
Rekeningen-courant	464	385	278	239	219	242	234	233
<i>Rekening-courant van de Schatkist</i>	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen</i>	382	313	198	156	138	154	147	155
<i>Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen</i>	82	72	80	83	81	88	87	78
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	15
Diversen	116	117	106	100	120	115	114	104
Totaal ...	3.911	3.836	3.749	3.738	3.687	3.825	3.793	3.789

¹ Overeenkomst van 26 juni 1957, goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1957.

² Overeenkomst van 27 juni 1949.

³ Wet van 9 juni 1857, overeenkomst van 29 maart 1878, wet van 13 juni 1878 verlengd, wetten van 17 november 1897, 29 december 1911, 20 december 1918 en 25 juni 1928, overeenkomst van 12 november 1938, decreet van 12 november 1938, overeenkomst van 27 maart 1947, wet van 29 maart 1947.

⁴ Overeenkomsten van 25 augustus, 29 oktober, 12 december, 30 december 1940, 20 februari, 30 april, 10 mei, 11 juni, 11 september, 27 november, 26 december 1941, 5 maart, 30 april, 11 juni, 17 september, 19 november 1942, 21 januari, 31 maart, 8 juli, 30 september, 16 december 1943, 23 maart, 17 mei en 20 juli 1944.

⁵ Overeenkomst van 29 september 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 september 1939, overeenkomst van 29 februari 1940 goedgekeurd bij decreet van 29 februari 1940, overeenkomst van 9 juni 1940 goedgekeurd bij decreet van 9 juni 1940, overeenkomst van 8 juni 1944 goedgekeurd bij de wet van 15 juli 1944, overeenkomst van 24 juni 1947 goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1947, overeenkomst van 25 september 1947 goedgekeurd bij decreet van 1 oktober 1947.

⁶ Overeenkomst van 26 juni 1957 goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1957, overeenkomst van 9 januari 1958 goedgekeurd bij de wet van 29 januari 1958.

⁷ Overeenkomst van 6 november 1957 goedgekeurd bij de wet van 7 november 1957, overeenkomst van 9 januari 1958 goedgekeurd bij de wet van 29 januari 1958, overeenkomst van 26 december 1958 goedgekeurd bij verordening van 30 december 1958.

⁸ Wet van 15 augustus 1936, decreet van 29 juli 1939, wet van 19 mei 1941.

⁹ Decreet van 17 juni 1938.

BANK OF ENGLAND

(miljoenen £)

86²

Posten	1959 4 februari	1959 4 maart	1959 8 april	1959 6 mei	1959 3 juni	1959 8 juli	1959 5 augustus	1959 9 september
--------	--------------------	-----------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------

Issue department

ACTIVA

Rijksschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	2.035	2.035	2.085	2.086	2.086	2.186	2.236	2.136
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	3	2	2	2	2	2
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	2.050	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	2.050	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
in omloop	2.005	2.019	2.068	2.064	2.082	2.146	2.211	2.115
bij het Banking department	45	31	32	36	18	54	39	35
	2.050	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	244	263	242	244	263	227	240	251
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	12	22	21	24	12	20	7	12
Effecten	21	23	21	21	21	21	22	22
Bankbiljetten	46	31	32	36	19	54	39	35
Munten	1	1	1	1	1	1	1	1
	324	340	317	326	316	323	309	321

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	4	4	3	3	3	4	4	4
Overheidsdeposito's	16	13	10	11	14	11	10	10
Incl. Schatkist, Spaarbanken, Commis- sarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen								
Andere deposito's :								
Banken	220	239	226	233	222	230	216	231
Andere rekeningen	69	69	63	64	62	63	64	61
	324	340	317	326	316	323	309	321

FEDERAL RESERVE BANKS ¹
(miljoenen \$)

86³

Posten	1959 4 februari	1959 4 maart	1959 8 april	1959 6 mei	1959 3 juni	1959 8 juli	1959 5 augustus	1959 9 september
ACTIVA								
Goudcertificaten	18.958	18.968	18.940	18.755	18.692	18.485	18.396	18.306
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	934	925	917	908	913	929	934	926
Totaal reserves goudcertificaten	19.892	19.893	19.857	19.663	19.605	19.414	19.330	19.232
F.-R.biljetten van andere banken	627	590	411	352	296	262	352	357
Andere kasmiddelen	485	464	401	379	353	343	381	345
Disconto en voorschotten	408	535	775	863	731	1.032	631	463
Leningen aan het bedrijfsleven	—	—	—	—	—	—	—	—
Accepten rechtstreeks aangekocht	37	35	30	29	26	25	25	20
Accepten aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	—	—	—	—	—	—	—	—
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.598	1.288	1.492	1.827	1.903	2.254	2.516	2.642
Certificaten	18.650	18.650	18.650	18.650	18.650	18.650	10.507	10.507
Biljetten	2.867	2.867	2.867	2.867	2.868	2.867	11.010	11.010
Obligaties	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	25.599	25.289	25.493	25.828	25.905	26.255	26.517	26.643
Aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	64	33	233	112	—	89	36	32
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	25.663	25.322	25.726	25.940	25.905	26.344	26.553	26.675
Totaal der leningen en overheidsfondsen .	26.108	25.892	26.531	26.832	26.662	27.401	27.209	27.158
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	4.945	5.244	4.701	4.997	5.008	5.077	4.809	4.591
Onroerende goederen	94	95	95	95	96	96	96	96
Andere tegoeden	142	121	177	228	155	200	193	178
Totaal activa ...	52.293	52.239	52.173	52.546	52.175	52.793	52.370	51.957

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	27.120	27.016	27.000	27.016	27.192	27.630	27.549	27.770
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. .	18.662	18.153	18.722	18.639	18.099	18.358	18.236	17.787
U.S.-Schatkist — algemene rekening ...	422	659	397	542	474	461	387	370
Buitenlandse	287	290	288	263	354	262	277	308
Andere	352	346	344	391	391	351	334	374
Totaal deposito's	19.723	19.448	19.751	19.835	19.318	19.432	19.234	18.839
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	4.030	4.348	3.971	4.234	4.197	4.253	4.096	3.818
Andere verplichtingen en dividenden	23	25	29	35	38	33	37	40
Totaal opeisbaar ...	50.896	50.837	50.751	51.120	50.745	51.348	50.916	50.467

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	371	373	375	378	378	381	381	383
Overschot (sectie 7)	868	869	868	868	869	868	869	868
Overschot (sectie 13b)	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere kapitaalrekeningen	158	160	179	180	183	196	204	239
Totaal passiva ...	52.293	52.239	52.173	52.546	52.175	52.793	52.370	51.957
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	57	62	60	58	80	75	73	71
Verpl. wegens len. a./h. part. bedrijfsleven	1	—	—	—	—	—	—	—
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	42,5 %	42,8 %	42,5 %	42,0 %	42,2 %	41,3 %	41,3 %	41,3 %

¹ Algemene staat van twaalf federal-reservebanken.

NEDERLANDSCHE BANK
(miljoenen guldens)

86⁴

Posten	1959 9 februari	1959 9 maart	1959 6 april	1959 4 mei	1959 8 juni	1959 6 juli	1959 8 augustus	1959 7 september
ACTIVA								
Goud	4.299	4.356	4.402	4.402	4.402	4.402	4.397	4.393
Vorderingin en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten ¹	1.021 ²	968 ²	913 ²	903 ²	704	749	782	779
Buitenlandse betaalmiddelen ¹	1	1	1	1	1	1	1	1
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens ³	713	726	701	691	90	81	75	76
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	125	82	82	82	444	522	392	308
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen) ⁵	19	45	25	19	37	19	13	11
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederlandse munten	26	25	23	22	21	21	20	23
Belegging van kapitaal en reserves	151	151	149	160	162	162	162	162
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	7	7	16	10	7	6	7	6
	6.363	6.362	6.313	6.291	5.869	5.964	5.850	5.760

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	4.105	4.164	4.198	4.314	4.246	4.338	4.399	4.292
Bankassignaties	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	1.671	1.629	1.602	1.471	1.369	1.372	1.186	1.195
's Rijks schatkist	748	858	813	673	760	350	496	604
Banken in Nederland	743	615	631	620	487	301	572	460
Andere ingezetenen	180	156	158	178	122	121	118	131
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	53	32	26	35	29	30	34	41
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	51	30	24	31	24	26	28	35
Andere niet-ingezetenen	2	2	2	4	5	4	6	6
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	323 ⁶	322 ⁶	290 ⁶	265 ⁶	15	12	14	14
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	131	131	131	142	142	142	142	142
Diverse rekeningen	60	64	46	44	48	50	55	56
	6.363	6.362	6.313	6.291	5.869	5.964	5.850	5.760

¹ Van deze twee posten tezamen is convertibel overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 onder (a) juncto artikel 3 onder (b) van het Koninklijk besluit van 27 juni 1956 (Stb. 357) een bedrag van	996	942	887	878	697	741	782	778
² Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U.	18	18	18	18	—	—	—	—
³ Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U. en van bilaterale akkoorden	634	636	614	605	4	4	10	10
⁴ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
⁵ Waarvan aan Indonesië (wet van 15 maart 1933 — Staatsblad nr 99)	11	11	11	11	11	11	8	8
⁶ Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U.	252	252	243	243	—	—	—	—
N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte munt- biljetten	105	104	105	105	104	104	105	103
— Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden-saldo's van buitenlandse circulatiebanken en daarmee gelijk te stellen instellingen zijn belegd	—	—	—	—	—	—	—	—

SVERIGES RIKSBANK
(miljoenen Kr.)

86⁵

Posten	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 30 mei	1959 30 juni	1959 31 juli	1959 31 augustus
ACTIVA								
Gouden munten en baren	449	450	451	451	451	452	452	422
Meerwaarde van het goud	605	606	607	607	607	609	609	569
Buitenlandse overheidsfondsen *	1.017	1.053	1.097	1.151	1.161	1.179	1.226	1.236
Buitenlandse wissels *	90	86	66	66	66	61	67	69
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	302	268	256	246	239	267	230	215
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	7
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	4.133	3.897	3.897	4.047	3.809	3.849	3.784	3.754
Binnenlandse wissels *	3	3	3	3	3	3	3	2
Leningen op onderpand *	43	154	184	74	152	173	55	145
Voorschotten in rekening-courant *	—	—	—	—	—	—	—	—
Leningen op afbetaling	55	55	56	56	55	55	55	55
Pensioenfonds gedeponereerd bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	33	34	33	33	33	33	33	33
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	3	3	32	11	4	11	11	2
Andere binnenlandse activa	69	64	43	48	33	30	28	28
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	776
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O. volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal ...	7.430	7.301	7.353	7.421	7.241	7.350	7.181	7.423

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop ¹	5.728	5.636	5.603	5.699	5.527	5.664	5.501	5.556
Bankwissels	2	1	6	1	4	2	2	2
Rekening-courantsaldi :	228	200	218	204	188	144	135	126
<i>Staatsinstellingen</i>	166	150	177	139	135	104	89	88
<i>Handelsbanken</i>	61	48	40	63	52	38	45	36
<i>Andere depositohouders</i>	1	2	1	2	1	2	1	2
Deposito's	342	340	383	411	395	380	371	364
Koersverschilrekening	405	405	406	535	535	535	535	535
Andere verplichtingen	40	37	55	37	57	89	100	109
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winst	—	—	—	—	1	1	1	1
Winst voor 1958	145	145	145	—	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	582
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	10	7	7	4	4	5	6	6
Totaal ...	7.430	7.301	7.353	7.421	7.241	7.350	7.181	7.423

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten, (artikel 10 van de wet op de Rijksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.
¹ Het maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 183 van 22 mei 1959 bedraagt 6.800 miljoenen Kr.

BANCA D'ITALIA
(miljarden lire)

86⁶

Posten	1958 31 december	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 31 mei	1959 30 juni	1959 31 juli
ACTIVA								
Goudvoorraad	5	5	5	5	5	5	5	5
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	10	9	10	9	10	11	13	11
Discontoportefeuille	386	383	382	378	374	372	362	379
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	34	50	84	59	69	59	89	65
Deviezen in het buitenland	62	63	62	63	62	62	62	62
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	56	53	54	54	55	50	59	63
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	1.654	1.683	1.710	1.763	1.794	1.869	1.952	2.048
Diverse vorderingen	3	3	3	3	3	3	3	3
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor haar rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	137	107	—	—	—	—	—	—
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	325	315	290	290	273	253	234	209
Diverse diensten voor rekening van de Staat	18	14	18	16	14	6	9	5
Diverse uitgaven	38	1	3	5	6	7	21	22
Totaal activa ...	3.295	3.253	3.188	3.212	3.232	3.264	3.376	3.439
PASSIVA								
Biljettenomloop ²	2.061	1.903	1.880	1.947	1.883	1.916	1.965	1.995
Cheques en andere schulden op zicht ³ ...	27	10	14	15	18	12	15	16
Rekeningen-courant op zicht	167	102	90	104	99	91	130	111
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	774	997	920	894	919	988	935	754
Diverse crediteuren	211	220	215	217	207	151	172	154
Rekening-courant der Schatkist	—	—	47	10	86	80	122	87
Rekening-courant der Schatkist, bijzonder fonds	—	—	—	—	—	—	—	284
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	14	16	16	17	16	14	12	11
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	2	2	2	2	2	2	2	2
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	2	2	2
Winsten van het lopende dienstjaar	38	2	3	5	6	8	21	23
Totaal passiva en eigen middelen ...	3.295	3.253	3.188	3.212	3.232	3.264	3.376	3.439
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	4.413	4.046	3.945	4.096	3.939	3.828	5.060	4.789
Schatkistgeld (netto)	50	50	51	52	53	54	—	—
Bank- en schatkistgeld (netto)	2.109	1.951	1.929	1.998	1.934	1.969	—	—
Betaalmiddelen	5.802	5.611	5.581	5.728	5.721	5.810	—	—
Gedane disconteringen	188	67	36	116	168	66	32	139
Gedane voorschotten	582	413	445	408	480	424	469	537
Contanverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	7.931	7.345	7.093	6.625	7.837	6.110	4.450	8.820
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	8	8	8	8	8	8	9	9
² Omvat de biljetten bij de schatkist	1	2	1	1	1	1	—	—
³ Omvat waarden en assignaties	17	9	10	13	11	9	13	14

DEUTSCHE BUNDESBANK
(miljoenen D.M.)

86^f

Posten	1959 7 januari	1959 7 februari	1959 7 maart	1959 7 april	1959 6 mei	1959 6 juni	1959 7 juli	1959 7 augustus
--------	-------------------	--------------------	-----------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	--------------------

ACTIVA

Goud	10.963	11.126	11.126	11.126	11.103	11.150	11.233	11.297
Tegoeden bij buitenlandse banken en geldmarktbeleggingen in het buitenland ...	8.860	8.531	8.208	6.645	6.065	6.598	6.368	6.203
Buitenlandse munten, wissels en cheques	147	133	127	122	123	118	115	148
Kredieten aan internationale instellingen en consolidatiekredieten aan buitenlandse centrale banken	6.090	5.795	5.793	5.722	5.527	5.504	5.399	5.257
waarvan : a) aan E.B.U.	4.590	4.180	4.176	4.111	3.919	3.909	3.811	3.672
b) aan Wereldbank	1.234	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372
Duitse pasmunten	111	131	125	114	106	104	110	112
Postchequetegoeden	161	85	81	122	136	96	127	107
Binnenlandse wissels	591	740	1.060	606	739	994	850	464
Schatkistwissels en renteloze schatkistbons	—	28	4	—	13	30	151	1
Vorderingen tegen onderpand van effecten	18	16	20	20	22	19	24	17
Kaskredieten	7	22	16	51	213	721	1.075	1.050
Effecten	269	241	235	235	230	239	240	239
Compensatievorderingen en renteloze schuldbrief	3.870	3.814	4.232	3.734	3.240	3.521	3.941	4.077
Krediet aan de Staat wegens deelneming aan Monetair Fonds en Wereldbank ...	662	662	662	662	662	662	662	670
Andere activa	359	206	275	316	370	353	462	345
	32.108	31.530	31.964	29.475	28.549	30.109	30.757	29.987

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	16.452	16.180	16.688	16.532	17.254	17.176	17.781	17.603
Deposito's :	12.782	12.756	12.637	10.281	8.927	10.555	10.338	9.701
a) kredietinstellingen (incl. Postchequediensten en Postspaarkassen	7.567	7.661	7.771	7.939	6.922	8.254	7.831	7.521
b) officiële depositohouders	5.006	4.909	4.668	2.120	1.811	2.101	2.296	1.982
c) andere binnenlandse depositohouders	209	186	198	222	194	200	211	198
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	1.152	1.030	1.079	891	814	829	869	932
deposito's van buitenlandse houders .	563	433	496	628	508	528	586	574
andere	589	597	583	263	306	301	283	358
Voorzieningsfonds	656	656	656	656	672	672	672	672
Maatschappelijk kapitaal	290	290	290	290	290	290	290	290
Reserves	492	492	492	492	522	522	522	522
Andere passiva	284	126	122	333	70	65	285	267
	32.108	31.530	31.964	29.475	28.549	30.109	30.757	29.987

BANQUE NATIONALE SUISSE
(miljoenen Zwitserse franken)

86⁸

Posten	1959 7 februari	1959 7 maart	1959 7 april	1959 6 mei	1959 6 juni	1959 7 juli	1959 7 augustus	1959 7 september
ACTIVA								
Goudvoorraad	8.626	8.589	8.376	8.355	8.275	8.269	8.333	8.285
Deviezen	449	435	473	448	469	519	406	391
Binnenlandse wissels	53	47	47	46	45	45	46	46
Wissels	53	47	47	46	45	45	46	46
Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	6	5	7	8	9	7	8	7
Effecten	45	45	44	44	44	44	44	44
kunnende dienen tot dekking	1	1	—	—	—	—	—	—
andere	44	44	44	44	44	44	44	44
Correspondenten	10	9	11	11	12	14	14	16
in Zwitserland	5	4	6	6	7	7	9	9
in het buitenland	5	5	5	5	5	7	5	7
Andere actiefposten	27	27	29	31	30	33	34	34
Totaal ...	9.216	9.157	8.987	8.943	8.884	8.931	8.882	8.823

PASSIVA								
Eigen middelen	50	50	51	51	51	51	51	51
Bankbiljetten in omloop	5.506	5.559	5.559	5.622	5.616	5.671	6.759	5.713
Andere dadelijk opvraagbare verbintenis.	3.474	3.364	3.195	3.089	3.034	3.023	2.965	2.872
Girorekeningen van handels- en indus- triële banken	3.087	2.993	2.807	2.722	2.642	2.651	2.623	2.521
Andere dadelijk opvraagbare verbinte- nissen	387	371	388	367	392	372	342	351
Andere passiefposten	186	184	182	181	183	186	187	187
Totaal ...	9.216	9.157	8.987	8.943	8.884	8.931	8.882	8.823

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN (*)

(op 31 augustus 1959)

(in pct. vanaf de aangeduide datum)

België	8 januari 1959	3,25 ¹	Nederland	21 januari 1959	2,75
Belg. Kongo en Ruanda-Urundi	3 august. 1959	4,50 ²	Noorwegen	14 februari 1955	3,50
Denemarken	15 augustus 1958	4,50 ³	Oostenrijk	23 april 1959	4,50
Duitsland	10 januari 1959	2,75 ⁴	Portugal	12 januari 1944	2,50
Finland	1 maart 1959	6,—	Spanje	7 aug. 1959	6,25
Frankrijk	23 april 1959	4,—	Turkije	6 juni 1956	6,—
Griekenland	1 mei 1956	10,—	Verenigde Staten (Federal Re- serve Bank of New-York) ...	29 mei 1959	3,50 ⁵
Groot-Brittannië	20 novemb. 1958	4,—	Zweden	3 mei 1958	4,50
Ierland	27 novemb. 1958	4,25	Zwitserland	26 februari 1959	2,—
Italië	7 juni 1958	3,50			

* Canada : sedert 1 november 1956 discontovoet bepaald de donderdag van elke week.

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicileerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicileerde accepten.

³ Sedert 19 september 1959 : 5 pct.

⁴ Sedert 4 september 1959 : 3 pct.

⁵ Sedert 11 september 1959 : 4 pct.

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	30 juni 1959		31 juli 1959		31 augustus 1959		PASSIVA		30 juni 1959		31 juli 1959		31 augustus 1959	
		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.
I. Gouden baren en munten	1.488.748	40,5	1.333.886	37,8	1.329.327	38,4	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen en banktegoeden op zicht	53.727	1,5	48.332	1,4	41.202	1,2	Aandelen waarvan 25 pct. gestort	125.000	3,4	125.000	3,6	125.000	3,6	
III. Herdiscontopapier	759.742		803.363		800.814		II. Reserves :	22.606	0,6	22.606	0,6	22.606	0,7	
1. Handelswissels en bankaccepten	20.984	0,6	15.188	0,4	11.813	0,4	1. Wettelijke Reserve	9.263		9.263		9.263		
2. Schatkistpapier	738.258	20,1	788.175	22,3	789.001	22,8	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343		
IV. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	24.851	0,7	22.143	0,6	17.032	0,5	III. Deposito's (goud) :	1.482.247		1.472.568		1.433.532		
V. Deposito's op termijn en voorschotten	437.990		362.282		351.824		1. Circulatiebanken :							
a) op ten hoogste 3 maanden ...	409.473	11,1	297.756	8,5	296.121	8,6	a) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	—
b) van 3 tot 6 maanden	7.101	0,2	17.048	0,5	8.119	0,2	b) van 3 tot 6 maanden	99.949	2,7	141.329	4,0	151.658	4,4	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	12.281	0,4	47.584	1,4	c) op ten hoogste 3 maanden ...	480.246	13,1	387.152	11,0	356.161	10,3	
d) van 9 tot 12 maanden	21.416	0,6	35.197	1,0	—	—	d) dadelijk opvraagbaar	751.962	20,4	779.518	22,1	826.286	23,9	
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :							
VI. Andere effecten en titels :	845.155		890.626		849.807		a) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	—
1. Goud :							b) van 3 tot 6 maanden	12.404	0,3	5.883	0,2	5.883	0,2	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	20.620	0,6	25.552	0,7	11.144	0,3	c) op ten hoogste 3 maanden ...	31.131	0,9	37.653	1,1	34.248	1,0	
b) van 3 tot 6 maanden	15.527	0,4	13.807	0,4	17.646	0,5	d) dadelijk opvraagbaar	106.555	2,9	121.033	3,4	59.296	1,7	
c) van 6 tot 9 maanden	3.788	0,1	—	—	76.935	2,2	IV. Deposito's (munt) :	1.853.691		1.718.197		1.683.495		
d) van 9 tot 12 maanden	27.286	0,7	112.059	3,2	46.187	1,3	1. Circulatiebanken :							
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	—
2. Munt :							b) van 9 tot 12 maanden	106.681	2,9	106.846	3,0	—	—	—
a) op ten hoogste 3 maanden ...	454.435	12,3	445.045	12,6	443.341	12,8	c) van 6 tot 9 maanden	1.428	0,0	1.430	0,0	108.302	3,1	
b) van 3 tot 6 maanden	46.314	1,3	43.454	1,2	96.295	2,8	d) van 3 tot 6 maanden	456.799	12,4	465.507	13,2	392.356	11,3	
c) van 6 tot 9 maanden	104.370	2,8	109.361	3,1	113.302	3,3	e) op ten hoogste 3 maanden ...	777.075	21,1	643.787	18,2	660.424	19,1	
d) van 9 tot 12 maanden	155.985	4,2	124.456	3,5	27.716	0,8	f) dadelijk opvraagbaar	35.452	1,0	25.229	0,7	34.865	1,0	
e) op meer dan één jaar	16.830	0,5	16.892	0,5	16.941	0,5	2. Andere depositanten :							
VII. Diverse activa	1.245	0,0	642	0,0	1.025	0,0	a) van 9 tot 12 maanden	215	0,0	319	0,0	319	0,0	
VIII. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	1,8	68.291	1,9	68.291	2,0	b) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
							c) van 3 tot 6 maanden	77.126	2,1	—	—	—	—	
							d) op ten hoogste 3 maanden ...	379.556	10,3	451.498	12,8	460.118	13,3	
							e) dadelijk opvraagbaar	19.359	0,5	23.581	0,7	27.111	0,8	
							V. Diversen	22.829	0,6	25.414	0,7	28.909	0,8	
							VI. Dividend betaalbaar op 1 juli 1959	7.596	0,2	—	—	—	—	
							VII. Verlies en Winstrekening :	9.280	0,3	9.280	0,3	9.280	0,3	
							Nieuwe overdracht	9.280		9.280		9.280		
							VIII. Fonds voor eventuele lasten	156.500	4,3	156.500	4,4	156.500	4,5	
Totaal activa ...	3.679.749	100,0	3.529.565	100,0	3.459.322	100,0	Totaal passiva ...	3.679.749	100,0	3.529.565	100,0	3.459.322	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)						Deposito's op lange termijn :			
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019	1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181	2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303
Totaal ...	297.200		297.200		297.200	Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291
						Totaal ...	297.200		297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen het « earmarked » goud, de effecten en andere titels die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hierin ook niet begrepen het « earmarked » goud, de tegoeden in banken, de effecten en andere titels gehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overseengewonnen Derde luidens het contract van inspanning afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustee of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank, niet vóór 1 april 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen in Duitsland, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 december 1952.

Noot 3. — De Bank ontving van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfers mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten al kunnen verkrijgen.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

GELDMARKT.	Tab.	PRODUKTIE.	Tab.
Ia. — Officieel rentetarief voor disconto en beleningen ...	2	I. — Indexcijfers der bedrijvigheid en der industriële produktie	50
Ib. — Rente van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	2	II. — Brandstoffen en metallurgische produkten ... 55 ¹ en 55 ²	56 ¹
Ic. — Discontovoet van de Schatkistcertificaten	2	III. — Textielgoederen	56 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	IV. — Diverse produkten	58
III. — Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	8	V. — Elektrische energie	59
*IV. — Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...	86 ⁹	VI. — Gas	59
EDELE METALEN.		VERBRUIK.	
Notering der edele metalen	9	I. — Maandelijke indexcijfers van de verkoop van ver- bruiksartikelen : basisgemid. 1953 = 100 ... 65 ² en 65 ³	66
VALUTAMARKT.		II. — Tabaksverbruik	67
Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ¹	III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
KAPITAALMARKT.		VERVOER.	
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen op de Beurs te Brussel en Antwerpen	15 ¹	a) bedrijfsontvangsten en uitgaven	70 ¹
III. — Omzet op de Beurs te Brussel	15 ²	b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
IV. — Rendement van vast renderende waarden op de Beurs te Brussel	16	c) verkeer :	
V. — Emissies van de Nijverheids- en Handelsvennoot- schappen :		1° algemeen spoorverkeer	70 ³
Retrospectief overzicht	17 ¹	2° zware goederen	70 ³
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	A) gezamenlijk verkeer	
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	B) binnenlands verkeer	
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
RIJKSFINANCIEN.		III. — Havenverkeer :	
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	a) Haven van Antwerpen	71 ¹
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	b) Haven van Gent	71 ²
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	BUITENLANDSE HANDEL.	
INKOMEN EN SPAREN.		Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	
I. — Rendement der Belgische en Kongolese vennoot- schappen op aandelen :		75	
Retrospectief overzicht	30 ²	WERKLOOSHEID.	
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
Inlagen op de spaarboekjes der particulieren	31	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
III. — Indexcijfer van de bruto-urbezoldigingen der arbeiders	32	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
LOOP DER ZAKEN.		IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar be- drijfsgroep	81 ⁴
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers : (Debetverrichtingen)	35	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
II. — Postcheque- en giroverkeer	36	I. — België en Belgisch-Kongo :	
PRIJZEN.		Algemene Staten der banken	85 ¹
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	Nationale Bank van België :	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	Weekstaten	85 ²
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda- Urundi :	
		Maandstaten	85 ³
		Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁴
		Binnenlandse geldhoeveelheid	85 ⁴
		Gezamenlijke balansen der geldscheppende instel- lingen	85 ⁴
		Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveel- heid	85 ⁴
		II. — Buitenlandse emissiebanken.	
		Staten :	
		Banque de France	86 ¹
		Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
		Nederlandsche Bank	86 ⁴
		Sveriges Riksbank	86 ⁵
		Banca d'Italia	86 ⁶
		Deutsche Bundesbank	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

**DRUKKERIJ
DER NATIONALE BANK VAN BELGIË
HOOFDINGENIEUR VAN DE DRUKKERIJ
CH. AUSSEMS
15, NATIONALSQUARE, BRUSSEL 5**

